

Βρυξέλλες, 11 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10442/26

Διοργανικός φάκελος:
2025/0227(COD)

LIMITE

CADREFIN 283	COLAC 88
POLGEN 164	COTRA 51
RELEX 818	COWEB 87
ACP 61	MAMA 148
DEVGEN 101	MOG 122
COHOM 88	PTOM 28
COHAF 52	ELARG 104
COAFR 180	GLOBAL GATEWAY 42
COASI 106	FIN 864
COEST 472	CODEC 1154

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 11758/25 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη»
- Μερική γενική προσέγγιση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το έκτο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας σχετικά με την προαναφερόμενη πρόταση.

Οι αλλαγές σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής (έγγραφο 11758/25 + ADD 1) επισημαίνονται με **έντονα στοιχεία** για τις προσθήκες και με [...] για τις διαγραφές.

[...]Σχέδιο

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη»

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 209 και 212 και το άρθρο 322 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί [...]στη **θέσπιση** του προγράμματος «Παγκόσμια Ευρώπη» («μηχανισμός»), με σκοπό την προάσπιση και την προώθηση των αξιών, των αρχών και των συμφερόντων της Ένωσης παγκοσμίως, προκειμένου να επιδιωχθούν οι στόχοι και οι αρχές της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στα άρθρα 8 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) **καθώς και στο άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).**

¹ EE L..., σ..

² EE L..., σ.

- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 21 της ΣΕΕ, η Ένωση οφείλει να μεριμνά για τη συνοχή μεταξύ των διαφόρων τομέων της εξωτερικής της δράσης και μεταξύ αυτών και των άλλων πολιτικών της, καθώς και να εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων. Για την αύξηση της συνοχής και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, ο μηχανισμός θα πρέπει να εξυπηρετεί ευρύ φάσμα ενωσιακών πολιτικών, και συγκεκριμένα όσες αφορούν τη διεύρυνση, τη γειτονία, τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις, **συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για την ανάπτυξη**, την ανθρωπιστική βοήθεια[...], καθώς και τις εξωτερικές πτυχές των άλλων πολιτικών της ΕΕ, οι οποίες προωθούνται μέσω ευρέος φάσματος εργαλείων.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 9 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου³, ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας («Υπάτος Εκπρόσωπος»), υπό την ιδιότητα του [...] αντιπροέδρου της Επιτροπής, αναλαμβάνει τον συνολικό πολιτικό συντονισμό της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, εξασφαλίζοντας την ενότητα, τη συνεκτικότητα και την αποτελεσματικότητά της, ιδίως μέσω της εφαρμογής του παρόντος μηχανισμού.
- (4) Η εφαρμογή του μηχανισμού θα πρέπει να [...] **βασίζεται στην πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, ιδίως στα στρατηγικά θεματολόγια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου[...], που καθορίζουν το όραμα, τους στρατηγικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ένωσης. Παράλληλα με την αξιοποίηση της εξουσίας και των εταιρικών σχέσεων της Ένωσης, η εξωτερική δράση που υλοποιείται στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να προστατεύει και να προωθεί τις αξίες της Ένωσης, να ενισχύει την ειρήνη και την ασφάλεια, να προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, να συμβάλλει στην εξάλειψη της φτώχειας, να στηρίζει τη διαδικασία διεύρυνσης, τις σχέσεις καλής γειτονίας και τη συνεργασία, και να στηρίζει την ετοιμότητα, την ευημερία και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Για την προώθηση των προτεραιοτήτων και των συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης, η Ένωση θα πρέπει να συνεργάζεται με χώρες-εταίρους, περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ άλλων και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.**

³ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (5) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλλει στη διασφάλιση της συνέπειας, της συνοχής, των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας τόσο μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης όσο και μεταξύ των εξωτερικών πολιτικών της, προκειμένου να προωθεί ταυτόχρονα τα θεμελιώδη και στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης και τη βιώσιμη ανάπτυξη στις χώρες και περιφέρειες-εταίρους και να στηρίζει την εκπλήρωση των παγκόσμιων δεσμεύσεων της. **Θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστούν η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των εξωτερικών και των εσωτερικών χρηματοδοτικών μέσων, μεταξύ άλλων και για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, με διαφύλαξη του κεντρικού ρόλου των πράξεων που είναι επιλέξιμες για επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια («ΕΑΒ»), όπως ορίζεται από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ, και διασφάλιση της διαφανούς χρήσης της ΕΑΒ και άλλων πόρων.**
- (5α) **Κύριος στόχος της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, όπως ορίζεται στο άρθρο 208 της ΣΛΕΕ, είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας. Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη συμβάλλει επίσης στους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση, στις αναπτυσσόμενες χώρες, της αειφόρου ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη, με πρωταρχικό στόχο την εξάλειψη της φτώχειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ) ΣΕΕ.**
- (6) Η κύρια προσέγγιση για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να συνίσταται σε γεωγραφικές δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν σε εθνικό, πολυκρατικό, περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της ενωσιακής συνδρομής **και να διασφαλιστεί επαρκής προβλεψιμότητα. Οι γεωγραφικές δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν[...] θα πρέπει να συμπληρώνονται, κατά περίπτωση, από γεωγραφικές δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό, συμπεριλαμβανομένων δράσεων οι οποίες αφορούν την ανθρωπιστική βοήθεια και τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, καλύπτουν τις ανάγκες της αντιμετώπισης κρίσεων, της διαφύλαξης της ειρήνης και της άσκησης εξωτερικής πολιτικής και ενισχύουν την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και από παγκόσμιες δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν και που δεν επιδέχονται προγραμματισμό. Οι δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στην Ένωση να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις και στις ευκαιρίες με ευελιξία.**

- (7) Οι γεωγραφικές δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν θα πρέπει να **βασίζονται σε πολυετή εθνικά, περιφερειακά ή διαπεριφερειακά ενδεικτικά προγράμματα και να πλαισιώνουν τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη συνεργασία της Ένωσης με χώρες και περιφέρειες-εταίρους για τη δημιουργία αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων με βάση από κοινού καθορισμένες προτεραιότητες και κοινή ευθύνη. Οι γεωγραφικές δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν θα πρέπει να αποτελούν τη μεγάλη πλειονότητα του συνολικού ενδεικτικού χρηματοδοτικού κονδυλίου του μηχανισμού. Οι δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές προς τις δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν, με παράλληλη αναγνώριση του ανεξάρτητου, βασιζόμενου σε ανάγκες και αρχές χαρακτήρα της ανθρωπιστικής βοήθειας. Τα ετήσια ποσά που διατίθενται για δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν και δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό πρέπει να αποφασίζονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και να απηχούν την πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση του Συμβουλίου.**
- (8) [Παρότι ο προϋπολογισμός για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης θα πρέπει να διατίθεται στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού,] οι εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με το Μέσο Ανθρωπιστικής Βοήθειας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου⁴.
- (9) [Παρότι οι δημοσιονομικοί πόροι για τη χρηματοδότηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης θα πρέπει να διατίθενται στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού,] οι εν λόγω επιχειρήσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 212 και το άρθρο 213 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (10) **Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/96, οι δράσεις ανθρωπιστικής βοήθειας θα πρέπει να τηρούν τις ανθρωπιστικές αρχές του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας.**

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΕ L 163 της 2.7.1996, σ. 1[...], ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj>).

- (11) Οι δράσεις για την ανθεκτικότητα θα πρέπει να παρέχουν στην Ένωση τη δυνατότητα να εντείνει τη συνεργασία της, εφόσον απαιτείται, υπό το πρίσμα της αστάθειας του εξωτερικού πλαισίου. Θα πρέπει να είναι ευέλικτες και προσαρμοσμένες στις **περιστάσεις**, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αντίδραση έναντι της αστάθειας, [...] **των κρίσεων, των κλιματικών κλυδωνισμών και της αιφνίδιας επιδείνωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και** τη στήριξη της σύνδεσης μεταξύ της ανθρωπιστικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της ειρήνης, [...] την ανασυγκρότηση μετά από συγκρούσεις [...], **τα ανοίγματα προς τη δημοκρατία και τη μακροοικονομική σταθερότητα. Θα πρέπει επίσης να στηρίζουν την ικανότητα των χωρών-εταίρων να αποκαθιστούν και να εκτελούν τις βασικές λειτουργίες τους, διασφαλίζοντας έτσι βασικές κοινωνικοοικονομικές λειτουργίες, καθώς και τη δημιουργία βραχυπρόθεσμων μηχανισμών πρόληψης και ετοιμότητας.**
- (12) Οι δράσεις για την ανταγωνιστικότητα θα πρέπει να παρέχουν στην Ένωση τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται στις οικονομικές προκλήσεις και να αξιοποιεί ταχέως τις ευκαιρίες για στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης **σε τομείς στρατηγικού ενδιαφέροντος**, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της εξωτερικής διάστασης των εσωτερικών πολιτικών της Ένωσης, **και να προωθεί συμπεριληπτική και βιώσιμη ανάπτυξη στις χώρες-εταίρους.** Κατά περίπτωση, θα πρέπει να συμβάλουν ώστε να δημιουργούνται ολοκληρωμένες αμοιβαία επωφελείς δέσμες εταιρικών σχέσεων με χώρες-εταίρους, **μεταξύ άλλων, για την εφαρμογή της στρατηγικής Global Gateway.**
- (13) Οι ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής θα πρέπει να περιλαμβάνουν δράσεις οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα στην Ένωση να ανταποκρίνεται σε έκτακτες και απρόβλεπτες καταστάσεις ή σε επιτακτικά συμφέροντα εξωτερικής πολιτικής, μεταξύ άλλων όταν απειλούνται η ειρήνη, η δημοκρατία, **το κράτος δικαίου** [...], [...] τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες. Οι εν λόγω δράσεις θα πρέπει να σχεδιάζονται με γνώμονα την αποτελεσματική, αποδοτική, ολοκληρωμένη αντίδραση της Ένωσης που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση της σύγκρουσης, για την επίτευξη ειρήνης, σταθερότητας και πρόληψης των συγκρούσεων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, κρίσεων, αστάθειας, υβριδικών απειλών, αναδυόμενων κρίσεων ή φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων της ασφάλειας και της προστασίας των ατόμων, ιδίως όσων [...] **πλήττονται ή κινδυνεύουν από** σεξουαλική και έμφυλη βία, σε καταστάσεις αστάθειας· ή καταστάσεις, οι οποίες υπάρχει κίνδυνος να κλιμακωθούν σε ένοπλες συγκρούσεις ή να αποσταθεροποιήσουν σοβαρά μία ή περισσότερες εμπλεκόμενες χώρες **ή περιφέρειες-εταίρους ή να βλάψουν πληθυσμούς.** Θα πρέπει επίσης να στηρίζουν καινοτόμες πρωτοβουλίες για την κάλυψη των αναγκών της εξωτερικής πολιτικής, σε όλα τα ζητήματα πολιτικής, οικονομίας και ασφάλειας, και να παρέχουν στην Ένωση τη δυνατότητα να [...] **επιδιώξει την υλοποίηση των πολιτικών προτεραιοτήτων της,** που είναι δύσκολο να επιτευχθούν με άλλα μέσα.

- (14) Ο μηχανισμός θα πρέπει να βασίζεται στις δράσεις που υποστηρίζονταν προηγουμένως δυνάμει των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) 2021/947⁵, (ΕΕ) 2021/1529⁶, (ΕΕ) 2024/792⁷, (ΕΕ) 2024/1449⁸, (ΕΕ) 2025/535⁹.
- (15) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, προωθώντας αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις με χώρες-εταίρους και συνεισφέροντας ταυτόχρονα στη βιώσιμη ανάπτυξη των χωρών-εταίρων και στην εξυπηρέτηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης, **εφαρμόζοντας παράλληλα διαφοροποιημένη προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες και προτεραιότητες των χωρών-εταίρων**. Θα πρέπει να βελτιώσει τη θέση της Ένωσης και των χωρών-εταίρων όσον αφορά την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων των **απειλών για την υγεία, την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή, την εκπαίδευση, την ειρήνη και την ασφάλεια, τη μείωση των ανισοτήτων και την εξάλειψη της φτώχειας**, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την **προσαρμογή σε αυτήν, τη λειψυδρία και την ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας**[...] βιοποικιλότητας. Θα πρέπει επίσης να παρέχει περισσότερες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες, προς αμοιβαίο όφελος της Ένωσης και των χωρών-εταίρων.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1529 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ) (ΕΕ L 330 της 20.9.2021, σ. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια (ΕΕ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 2025, για τη θέσπιση της Διευκόλυνσης Μεταρρυθμίσεων και Ανάπτυξης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (ΕΕ L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj>).

- (16) Η δράση της Ένωσης θα πρέπει να βασίζεται στο διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948, και στο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, **συμπεριλαμβανομένων των Συμβάσεων της Γενεύης και των πρόσθετων πρωτοκόλλων τους**, καθώς και να προάγει τον σεβασμό προς τα ανωτέρω, θα πρέπει δε να διέπεται από την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- (17) Το άρθρο 49 της ΣΕΕ προβλέπει ότι κάθε ευρωπαϊκό κράτος το οποίο σέβεται τις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, και δεσμεύεται να προάγει αυτές τις αξίες, μπορεί να ζητήσει να γίνει μέλος της Ένωσης. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, την ισότητα[...] **των φύλων**, τη διαγενεακή δικαιοσύνη και την πολιτιστική πολυμορφία. Η διαδικασία διεύρυνσης βασίζεται σε καθορισμένα κριτήρια, σε δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς και στην αρχή της αξιοκρατικής προσέγγισης, **των επιδόσεων και της αναστρεψιμότητας**. Ευρωπαϊκό κράτος που έχει υποβάλει αίτηση προσχώρησης στην Ένωση μπορεί να γίνει μέλος της Ένωσης μόνον όταν επιβεβαιωθεί ότι πληροί απολύτως τα κριτήρια προσχώρησης που καθορίστηκαν στη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Κοπεγχάγη τον Ιούνιο του 1993 («κριτήρια της Κοπεγχάγης»)[...] **και συνεκτιμώντας** [...]την ικανότητα **της Ένωσης να εντάξει** [...] **νέα μέλη**. Η αταλάντευτη προσήλωση στην προσέγγιση «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές», βάσει της οποίας δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο κράτος δικαίου, στην καταπολέμηση **της διαφθοράς και** του οργανωμένου εγκλήματος, στα θεμελιώδη δικαιώματα, στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στα οικονομικά κριτήρια, παραμένει ουσιαστικής σημασίας. Η πρόοδος εξαρτάται από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που είναι αναγκαίες για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της Ένωσης, εκ μέρους κάθε υποψήφιας χώρας και δυνάμει υποψήφιου μέλους.

- (18) Η [...] διεύρυνση της Ένωσης αποτελεί [...] **γεωστρατηγική** επένδυση για την ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία στην Ευρώπη και τοποθετεί την Ένωση σε καλύτερη θέση για την αντιμετώπιση **των περιφερειακών και των παγκόσμιων** προκλήσεων. Παρέχει επίσης αυξημένες οικονομικές και εμπορικές ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος της Ένωσης και των επίδοξων κρατών μελών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει τον σταδιακό μετασχηματισμό των χωρών-εταίρων. Η προοπτική της προσχώρησης στην Ένωση [...] **και οι μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης έχουν ισχυρό μετασχηματιστικό αντίκτυπο**, διότι ενσωματώνουν θετικές δημοκρατικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές. Είναι προς το κοινό συμφέρον της Ένωσης και των εταίρων της να προωθήσουν τις προσπάθειες μεταρρύθμισης των πολιτικών, νομικών και οικονομικών συστημάτων των εν λόγω εταίρων ενόψει της μελλοντικής τους προσχώρησης στην Ένωση και να στηρίξουν τη διαδικασία ένταξής τους. **Η υιοθέτηση των βασικών ευρωπαϊκών αξιών και η προσήλωση σε αυτές συνιστά επιλογή και είναι απαραίτητη για κάθε εταίρο που επιθυμεί να προσχωρήσει στην Ένωση. Συνακόλουθα, οι εταίροι θα πρέπει να αναλάβουν την ίδια ευθύνη και να δεσμευτούν πλήρως υπέρ των ευρωπαϊκών αξιών, καθώς και υπέρ της προάσπισης μιας παγκόσμιας τάξης βασιζόμενης σε κανόνες. Εν προκειμένω θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η πορεία προς την πλήρη ευθυγράμμιση με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης.**

(18a) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο έχει χορηγήσει το καθεστώς της υποψήφιας χώρας στη Δημοκρατία της Αλβανίας, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Γεωργία, την Ισλανδία, το Μαυροβούνιο, τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, τη Δημοκρατία της Σερβίας, τη Δημοκρατία της Τουρκίας και την Ουκρανία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει επιβεβαιώσει την πλήρη και αδιαμφισβήτητη προσήλωση στην ευρωπαϊκή προοπτική των Δυτικών Βαλκανίων. Η διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης παραμένει το κοινό πλαίσιο για τις σχέσεις με τα Δυτικά Βαλκάνια. Με την επιφύλαξη των θέσεων σχετικά με το καθεστώς ή τυχόν μελλοντικών αποφάσεων που θα ληφθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο, οι επωφελούμενοι της ευρωπαϊκής αυτής προοπτικής, στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί καθεστώς υποψήφιας χώρας, μπορούν να θεωρηθούν δυνάμει υποψήφια μέλη αποκλειστικά για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Τον Μάρτιο του 2015, η κυβέρνηση της Ισλανδίας ζήτησε από την Ένωση να μη θεωρεί πλέον την Ισλανδία υποψήφια προς ένταξη χώρα, χωρίς, ωστόσο, να αποσύρει επισήμως την αίτηση ένταξης της Ισλανδίας. Τον Δεκέμβριο του 2022 το Κόσοβο* υπέβαλε αίτηση ένταξης στην ΕΕ.

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

- (19) Από την έναρξη του απρόκλητου, **παράνομου** και αδικαιολόγητου επιθετικού πολέμου που εξαπέλυσε η Ρωσία κατά της Ουκρανίας στις 24 Φεβρουαρίου 2022, η Ένωση, τα κράτη μέλη της και τα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν κινητοποιήσει άνευ προηγουμένου στήριξη για την οικονομική, κοινωνική και χρηματοπιστωτική ανθεκτικότητα της Ουκρανίας. Λόγω της κλίμακας των ζημιών που προκλήθηκαν στην Ουκρανία, απαιτείται σημαντική[...], ευέλικτη και **μακροπρόθεσμη** στήριξη προς τη χώρα για τη διατήρηση των λειτουργιών της κυβέρνησής της, την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, **τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών**, καθώς και για τη στήριξη της ανάκαμψης, της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού της χώρας. **Λόγω των καταστροφικών επιπτώσεων της σύρραξης, η ανάκαμψη και η αποκατάσταση θα πρέπει να συνάδουν με ανθρωπιστική αντίδραση βάσει αρχών.** Ο μηχανισμός θα πρέπει να αποτελέσει το πλαίσιο παροχής συνδρομής για την ταχεία ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον **βάσει μεταρρυθμίσεων** εκσυγχρονισμό της χώρας, προκειμένου να κινητοποιηθούν επενδύσεις και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, καθώς και να διευκολυνθεί η ευθυγράμμιση της Ουκρανίας με τα πρότυπα και τις αξίες της Ένωσης, ενόψει της προσχώρησής της στην Ένωση. Η πορεία της Ουκρανίας προς την προσχώρηση θα πρέπει να είναι στενά συνδεδεμένη με προσπάθειες ανασυγκρότησης **και σταθερή μεταρρυθμιστική διαδικασία.** Η στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να ενσωματώνεται στις διεθνείς προσπάθειες προς μια χρηματοδοτική αρχιτεκτονική για την ανάκαμψη της Ουκρανίας και να παρέχεται σε συντονισμό με σχετικούς δωρητές και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με σκοπό τη διασφάλιση του κατάλληλου συντονισμού και της συμπληρωματικότητας της στήριξης. **Επιπλέον, η στήριξη μπορεί να επικεντρώνεται στην ανάπτυξη της συνδεσιμότητας μεταξύ της Ουκρανίας και της Ένωσης.**
- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 της ΣΕΕ, η Ένωση οφείλει να αναπτύσσει προνομιακές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, με στόχο την εγκαθίδρυση χώρου ευημερίας και καλής γειτονίας, ο οποίος θεμελιώνεται στις αξίες της Ένωσης και χαρακτηρίζεται από στενές και ειρηνικές σχέσεις βασιζόμενες στη συνεργασία.
- (21) Η Ένωση θα πρέπει να συνάψει αμοιβαία επωφελείς και ειδικά προσαρμοσμένες εταιρικές σχέσεις, εστιάζοντας σε στρατηγικές προτεραιότητες και προωθώντας την περιφερειακή συνεργασία στην Ανατολική Γειτονία **και την περιοχή του Εύξεινου Πόντου, κυρίως μέσω της υλοποίησης της στρατηγικής προσέγγισης της ΕΕ για[...]** την περιοχή του Εύξεινου Πόντου και **την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονία, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο** στον μετριασμό των προκλήσεων που ανακύπτουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας.

- (22) Η Ένωση θα πρέπει να αναπτύξει μια προσέγγιση με μεγαλύτερη εστίαση στη Μέση Ανατολή, στη Βόρεια Αφρική και στον Περσικό Κόλπο, λαμβάνοντας υπόψη [...] **τους φορείς περιφερειακής συνεργασίας και άλλες συνδέσεις** μεταξύ των περιοχών αυτών. Θα πρέπει να εμβαθύνει τις σχέσεις της με τις περιοχές της Μέσης Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και του Περσικού Κόλπου, σύμφωνα με **τις αντίστοιχες επίσημες συμφωνίες και στρατηγικά πλαίσια[...], συμπεριλαμβανομένου του συμφώνου για τη Μεσόγειο** ιδίως μέσω αμοιβαία επωφελών και ειδικά προσαρμοσμένων εταιρικών σχέσεων σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, με σεβασμό των αξιών και των αρχών της Ένωσης.
- (23) Οι διεθνείς εταιρικές σχέσεις της Ένωσης αποσκοπούν στην ανάπτυξη δεσμών και στην οικοδόμηση **ειδικά προσαρμοσμένων** εταιρικών σχέσεων με χώρες-εταίρους **στην υποσαχάρια Αφρική, την Ασία και τον Ειρηνικό, την αμερικανική ήπειρο και την Καραϊβική**, ιδίως για τον περιορισμό και, μακροπρόθεσμα, την εξάλειψη της φτώχειας, σύμφωνα με τον κύριο στόχο της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, όπως ορίζεται στο άρθρο 208 της ΣΛΕΕ **και για τη συμβολή στην Ατζέντα του 2030 και στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)**. Οι διεθνείς εταιρικές σχέσεις της Ένωσης συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη άλλων στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, ιδίως στη διαφύλαξη των αξιών και των θεμελιωδών συμφερόντων της Ένωσης, για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης των χωρών-εταίρων.

- (24) Η εφαρμογή του μηχανισμού θα πρέπει να στηρίζει τη στρατηγική Global Gateway¹⁰, την [...]παγκόσμια επενδυτική στρατηγική της Ένωσης [...] για την κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών πόρων με σκοπό τη γεφύρωση του παγκόσμιου επενδυτικού χάσματος στους τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας, του κλίματος και της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, [...] της εκπαίδευσης και της έρευνας. Έχοντας ως βάση τις ευρωπαϊκές αξίες και υψηλά πρότυπα, στηρίζει [...] αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις [...] με χώρες-εταίρους και ενισχύει τον γεωπολιτικό ρόλο της Ένωσης, [...] υλοποιώντας, μέσω της «Ομάδας Ευρώπη» και ολοκληρωμένης προσέγγισης 360 μοιρών, αξιόπιστες, ασφαλείς και βιώσιμες επενδύσεις υψηλής ποιότητας που συνδυάζουν τις υποδομές, τη συνδεσιμότητα, τα υποστηρικτικά πλαίσια και τη συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής. Αποσκοπεί στη στήριξη των προτεραιοτήτων των χωρών-εταίρων προάγοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα, καθώς και την κοινωνική ένταξη, την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, προωθώντας παράλληλα τα στρατηγικά [...] συμφέροντα της Ένωσης.[...]

¹⁰ Κοινή ανακοίνωση (JOIN/2021/30 final) προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων — Global Gateway.

- (25) Η Ένωση θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί **αποτελεσματικά** σε πλαίσια που αντιμετωπίζουν[...] υψηλά επίπεδα αστάθειας, σε περιοχές συγκρούσεων και σε άλλα πολύπλοκα περιβάλλοντα[...]. **Σε περιπτώσεις εξαιρετικά υψηλών επιπέδων αστάθειας, θα πρέπει να παρέχεται στήριξη** μέσω διαφοροποιημένης και **ολοκληρωμένης** προσέγγισης με σκοπό την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της αστάθειας, με παράλληλη παροχή πρόσβασης **χωρίς αποκλεισμούς** σε βασικές υπηρεσίες και προωθώντας την ανθεκτικότητα των πληθυσμών **και των τοπικών συστημάτων, σύμφωνα με τις αρχές**[...] της σύνδεσης μεταξύ της ανθρωπιστικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της ειρήνης. **Σε καταστάσεις κρίσης, μετά από κρίση ή ακραίας αστάθειας, ο προγραμματισμός θα πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση συγκρούσεων, συμπεριλαμβανομένης κοινής ανάλυσης συγκρούσεων** εάν είναι διαθέσιμη, ούτως ώστε να διασφαλίζονται προσεγγίσεις που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση της σύγκρουσης και είναι προσαρμοσμένες στο εκάστοτε πλαίσιο.
- (26) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης, **στην προώθηση της ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων, στην πρόληψη των συγκρούσεων, στη στήριξη της αποκατάστασης μετά τις συγκρούσεις** και στην ενίσχυση της διεθνούς **σταθερότητας και ασφάλειας**. Σύμφωνα με τη στρατηγική ProtectEU¹¹, ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει σε μια συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση της ασφάλειας, προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια της Ένωσης, **μεταξύ άλλων μέσω της καταπολέμησης του βίαιου εξτρεμισμού και του οργανωμένου εγκλήματος, ανάλογα με την περίπτωση. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών.**

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ProtectEU: Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια [COM(2025) 148 final].

- (26a) Στο πλαίσιο του μηχανισμού, η Ένωση θα πρέπει να προάγει και να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις δημοκρατικές αξίες και αρχές και τη χρηστή διακυβέρνηση στις χώρες-εταίρους και σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία¹². Εν προκειμένω θα πρέπει να περιλαμβάνονται αποστολές παρακολούθησης εκλογών, στήριξη της δημοκρατικής ακεραιότητας και των ανοιγμάτων προς τη δημοκρατία, καθώς και προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στήριξη των παγκόσμιων, των περιφερειακών και των εθνικών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι αποστολές παρακολούθησης εκλογών της ΕΕ συμβάλλουν σε αυξημένη διαφάνεια και εμπιστοσύνη στις εκλογικές διαδικασίες παρέχοντας τεκμηριωμένη αξιολόγηση των εκλογών, καθώς και συστάσεις για την περαιτέρω βελτίωσή τους, στο πλαίσιο της ενωσιακής συνεργασίας και του πολιτικού διαλόγου με τις χώρες-εταίρους. Κατά περίπτωση, η συνδρομή της Ένωσης σε τομείς που αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αξιών και αρχών και τη στήριξη παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη συναίνεση των κυβερνήσεων και των δημόσιων αρχών των οικείων χωρών-εταίρων. Δεδομένου ότι ο σεβασμός της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου είναι ουσιώδους σημασίας για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική ενωσιακή χρηματοδότηση, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η συνδρομή θα μπορούσε να ανασταλεί σε περιπτώσεις υποβάθμισης της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή του κράτους δικαίου σε τρίτες χώρες.
- (27) Ο μηχανισμός θα πρέπει να προωθήσει τη δημοκρατία και να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της δημοκρατίας στις χώρες-εταίρους, μεταξύ άλλων με την ενδυνάμωση ελεύθερων και πλουραλιστικών μέσων ενημέρωσης, την προστασία του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών, τη διασφάλιση του δίκαιου, διαφανούς και αδιάβλητου χαρακτήρα των εκλογικών και άλλων δημοκρατικών διαδικασιών, την αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, [...] καθώς και με τη συμμετοχή σε δραστηριότητες δημόσιας διπλωματίας.

¹² Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024, το οποίο παρατάθηκε έως το 2027 με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2024.

- (28) Σύμφωνα με το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030, που εγκρίθηκε από την τρίτη παγκόσμια διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών στις 18 Μαρτίου 2015¹³, θα πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη μετάβασης από την αντιμετώπιση και συγκράτηση των κρίσεων προς μια περισσότερο διαρθρωτική, μακροπρόθεσμη προσέγγιση η οποία θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικότερα τις καταστάσεις αστάθειας, τις φυσικές και τις ανθρωπογενείς καταστροφές, καθώς και τις παρατεταμένες κρίσεις. Χρειάζεται να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και να υιοθετηθούν συλλογικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη μείωση των κινδύνων, τη διαχείριση των κινδύνων καταστροφών, την έγκαιρη προειδοποίηση, την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων, καθώς και την ετοιμότητα έναντι αυτών, και επίσης απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την ενίσχυση της ταχείας αντίδρασης και της βιώσιμης ανάκαμψης. [...] **Ο μηχανισμός θα πρέπει να στηρίζει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών και κρίσεων, [...] μεταξύ άλλων όσον αφορά τις περιβαλλοντικές καταστροφές και τον έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης, να ενισχύσει την ανθεκτικότητα των υδάτων, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και [...] την ανθεκτικότητα ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στην ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ της ανθρωπιστικής βοήθειας, της ανάπτυξης και της ειρήνης.**
- (29) [...]

¹³ «Sendai Framework for Disaster Risk Reduction» (Πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών), εκδόθηκε στις 18 Μαρτίου 2015 και εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 3 Ιουνίου 2015 (A/RES/69/283).

- (30) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στον συλλογικό στόχο της Ένωσης, που καθορίστηκε από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ, για παροχή του 0,7 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ως επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας («ΕΑΒ»), εντός του χρονοδιαγράμματος που ορίζει η Ατζέντα του 2030, η οποία εγκρίθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη τον Σεπτέμβριο του 2015¹⁴ («Ατζέντα του 2030»), στηρίζοντας ρεαλιστικές και επαληθεύσιμες δράσεις για την εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης, σχετικά με την πρόοδο των οποίων θα πρέπει να συνεχιστούν η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων **μέσω των πινάκων της ΕΑΒ και του συστήματος αναφοράς πιστωτή του ΟΟΣΑ. Ο μηχανισμός[...]** θα πρέπει επίσης να προωθήσει αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω της κινητοποίησης [...]**εγχώριων πόρων χωρών-εταίρων και ιδιωτικών επενδύσεων. Όλη η[...] στήριξη του μηχανισμού για τη βιώσιμη ανάπτυξη —συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής χρηματοδότησης που θα κινητοποιηθεί— θα πρέπει να παρακολουθείται μέσω της συνολικής δημόσιας στήριξης για τη βιώσιμη ανάπτυξη.**
- (31) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στον συλλογικό στόχο της Ένωσης για παροχή ΕΑΒ ύψους 0,2 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, εντός του χρονοδιαγράμματος που ορίζει η Ατζέντα του 2030, στηρίζοντας ρεαλιστικές και επαληθεύσιμες δράσεις για την εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης, σχετικά με την πρόοδο των οποίων θα πρέπει να συνεχιστούν η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων.

¹⁴ «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: Η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη), εγκρίθηκε στη Σύνοδο Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 (A/RES/70/1).

(32) Ο μηχανισμός θα πρέπει να ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης **και τη στρατηγική αυτονομία σε μια ανοικτή οικονομία**, ιδίως συμβάλλοντας στη βιωσιμότητα, την ανθεκτικότητα[...], τη διαφοροποίηση **και την ασφάλεια** των αλυσίδων αξίας και εφοδιασμού, ανταποκρινόμενος σε υψηλά πρότυπα υπεύθυνης επιχειρηματικής πρακτικής, και αυξάνοντας τις οικονομικές ευκαιρίες. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνέπεια, **η συνοχή και η συμπληρωματικότητα** μεταξύ της εφαρμογής των πολιτικών της Ένωσης για το εμπόριο, την οικονομική ασφάλεια, **την έρευνα, την καινοτομία** και τη βιομηχανία **και του** μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένων των συνεργειών με εταιρικές σχέσεις καθαρού εμπορίου και επενδύσεων. Ειδικότερα, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες των αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ένωση και στις χώρες-εταίρους, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν οι συνέργειες του μηχανισμού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας της Ένωσης, που θεσπίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]¹⁵, καθώς και με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», που θεσπίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX]¹⁶, με σκοπό τη στήριξη έργων κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ κρατών μελών και χωρών-εταίρων, για το μέρος του έργου που υλοποιείται στο έδαφος της χώρας-εταίρου.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ECF), συμπεριλαμβανομένου του ειδικού προγράμματος για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της άμυνας, και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/522, (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/696, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/783, (ΕΕ) 2023/588, (ΕΕ) 2023/1525, (ΕΕ) 2023/2418, (ΕΕ) (EDIP) (ΕΕ L..., σ.).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1679 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 (ΕΕ [...] της [...], σ. [...]).

- (33) Θα πρέπει να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ των μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης της Ένωσης, ιδίως με την απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου¹⁷ για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ένωση, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Διεθνούς Συνεργασίας για την Πυρηνική Ασφάλεια και τον Παροπλισμό που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (Ευρατόμ) [XXX] [ΜΣΠΑΠ] του Συμβουλίου¹⁸, την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Ειρήνη, που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/509 του Συμβουλίου¹⁹, ο οποίος χρηματοδοτείται εκτός του προϋπολογισμού της Ένωσης.
- (34) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει την αποτελεσματικότερη δυνατή χρήση των διαθέσιμων πόρων σε όλα τα χρηματοδοτικά της μέσα. Στο πλαίσιο αυτό, ο μηχανισμός θα πρέπει να επιτρέπει τόσο τις συνεισφορές από και προς άλλα προγράμματα της Ένωσης, όσο και τον συνδυασμό της χρηματοδότησης με αυτά **αποφεύγοντας παράλληλα τη διπλή χρηματοδότηση**. Με τον τρόπο αυτόν, θα πρέπει να συνεισφέρει στις προτεραιότητες και τα συμφέροντα της Ένωσης, καθώς και στη βιώσιμη ανάπτυξη στις χώρες-εταίρους της Ένωσης. Αυτό περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή.
- (35) [Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίζει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον μηχανισμό. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι τρέχουσες τιμές υπολογίζονται με την εφαρμογή σταθερού αποπληθωριστή 2 %.]

¹⁷ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

¹⁸ Κανονισμός (Ευρατόμ) [XXX] του Συμβουλίου, της [...], για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Διεθνούς Συνεργασίας για την Πυρηνική Ασφάλεια και τον Παροπλισμό και την κατάργηση των κανονισμών (Ευρατόμ) 2021/100 και (Ευρατόμ) 2021/948 (ΕΕ [...] της [...], σ. [...]).

¹⁹ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/509 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, και για την κατάργηση της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2015/528 (ΕΕ L 102 της 24.3.2021, σ. 14).

- (36) Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, οι πρόσφατες εμπειρίες έχουν αναδείξει την ανάγκη μεγαλύτερης ευελιξίας όσον αφορά το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και τα προγράμματα δαπανών της Ένωσης. **Στο περιβάλλον αυτό αναδεικνύεται επίσης η σημασία της πλήρους άσκησης του στρατηγικού ρόλου του Συμβουλίου σύμφωνα με το οικείο καθήκον χάραξης πολιτικής, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 της ΣΕΕ.** Για τον σκοπό αυτόν, και σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, για τη χρηματοδότηση θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής και οι προτεραιότητες της Ένωσης, όπως προσδιορίζονται **στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, στις συστάσεις από τις ετήσιες στρατηγικές συζητήσεις του Συμβουλίου, στα σχετικά έγγραφα που δημοσιεύει η Επιτροπή,**[...] και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται [...]προβλεψιμότητα για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- (37) [Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) .../... του Συμβουλίου²⁰ (στο εξής: κανονισμός για το ΠΔΠ) επιτρέπει την κινητοποίηση των αναγκαίων πιστώσεων στον προϋπολογισμό της Ένωσης πέραν των ανώτατων ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την κάλυψη των δανειακών υποχρεώσεων της Ένωσης που σχετίζονται με τα δάνεια προς την Ουκρανία. Με τον τρόπο αυτόν καθίσταται οικονομικά δυνατή, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η έγκριση χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ουκρανία υπό μορφή δανείων, σύμφωνα με το άρθρο 223 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509²¹.]
- (38) [Δεδομένης της δημοσιονομικής κάλυψης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) .../... (κανονισμός για το ΠΔΠ), είναι σκόπιμο να μη μειωθεί το μέγιστο ποσό των συνολικών δημοσιονομικών υποχρεώσεων της Ένωσης που καλύπτουν τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή υπό μορφή δανείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού κατά το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται στην Ουκρανία υπό μορφή δανείων δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Είναι επίσης σκόπιμο να μην καθοριστούν προβλέψεις και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 214 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, να μην καθοριστεί συντελεστής προβλέψεων για δάνεια προς την Ουκρανία στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού.]

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) .../... του Συμβουλίου, της ..., για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028 έως 2034 (ΕΕ L..., σ.).

²¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (39) [Όσον αφορά τη στήριξη της Ένωσης προς την Ουκρανία, εκτός από τη στήριξη υπό μορφή δανείων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί από το (αποθεματικό για την Ουκρανία), που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* [κανονισμός για το ΠΔΠ] του Συμβουλίου, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2034. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και οι αντίστοιχες πιστώσεις πληρωμών από το (αποθεματικό για την Ουκρανία) θα πρέπει να κινητοποιούνται ετησίως μέσω της διαδικασίας του προϋπολογισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση πιστώσεων που κινητοποιούνται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού από το αποθεματικό που αναφέρεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* [κανονισμός για το ΠΔΠ] του Συμβουλίου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) [...] (στο εξής: ΜΣΠΑΠ).]
- (40) Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 της ΣΕΕ και του άρθρου 215 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, δεν επιτρέπεται να διατίθενται κονδύλια ή οικονομικοί πόροι, άμεσα ή έμμεσα, σε κατονομαζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς ή προς όφελος αυτών. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι οντότητες ή οι φορείς, καθώς και τα νομικά πρόσωπα, οι οντότητες ή οι φορείς που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχό τους, δεν θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη από τον μηχανισμό.

- (41) Σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο όπου η Ένωση βρίσκεται αντιμέτωπη με έντονο γεωπολιτικό και γεωοικονομικό ανταγωνισμό, ο οποίος χαρακτηρίζεται από παγκόσμιες προκλήσεις, [...]μεταξύ άλλων την κλιματική αλλαγή και την απώλεια της βιοποικιλότητας, **τις απειλές πανδημιών**, [...] τις εντάσεις σε σχέση με τους περιορισμένους πόρους, **την καταπόνηση των υδάτινων πόρων**, τις τεχνολογικές εξαρτήσεις, τη[...] μεταναστευτική πίεση και τις διαταραχές στην οικονομία και στο εμπόριο, πέραν των απειλών κατά της ασφάλειας και της αστάθειας, η εξωτερική δράση πρέπει να ανταποκρίνεται συνεχώς και ταχέως στις αναδύμενες ανάγκες, καθώς και να λειτουργεί υπέρ της προώθησης στρατηγικών προτεραιοτήτων, ώστε να επιδιώκει αποτελεσματικά τις προτεραιότητες της Ένωσης και των εταίρων. Προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητα της Ένωσης να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες ανάγκες και να προσαρμόζει τις εταιρικές της σχέσεις στις αναδύμενες προτεραιότητες, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης και τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947, ένα ποσό θα πρέπει να αφιερωθεί αδιάθετο ως αποθεματικό αναδύμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων. Θα πρέπει να κινητοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό **και στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509**. Ειδικότερα, **το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να αποφασίζουν για τις μεταφορές πιστώσεων σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509**. Οι προτάσεις για τις μεταφορές αυτές από το αποθεματικό αναδύμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων **θα πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλα και λεπτομερή δικαιολογητικά έγγραφα**. Στην περίπτωση αυτόνομων μεταφορών από το αποθεματικό αναδύμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από την ανακοίνωση ή την κινητοποίηση των κονδυλίων.

(42) Το γενικό πλαίσιο δράσης θα πρέπει να είναι η επιδίωξη μιας παγκόσμιας τάξης βασισμένης σε κανόνες και αξίες, με την πολυμέρεια ως βασική της αρχή και τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ) στον πυρήνα της. Η Ατζέντα του 2030, μαζί με τη συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή²² («συμφωνία του Παρισιού»), **τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα** (παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ)²³, **τη δέσμευση της Σεβίλλης** της [...]τέταρτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης (στο εξής: **δέσμευση της Σεβίλλης**)²⁴ και το σύμφωνο για το μέλλον²⁵, αποτελεί την απάντηση της διεθνούς κοινότητας στις παγκόσμιες προκλήσεις και τάσεις όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη και **θα πρέπει να καθοδηγήσει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού**. Ο μηχανισμός θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις διασυνδέσεις μεταξύ των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και στις ολοκληρωμένες δράσεις που μπορούν να αποφέρουν παράλληλα οφέλη και να ανταποκριθούν σε πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο.

²² Απόφαση (ΕΕ) 2016/1841 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαisiού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj>).

²³ «The Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework» (Το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ), εγκρίθηκε από τη 15η διάσκεψη των μερών (COP 15) της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα στις 19 Δεκεμβρίου 2022.

²⁴ «[...]Δέσμευση της Σεβίλλης της [...]τέταρτης διεθνούς διάσκεψης για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης», εκδόθηκε [...]από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις [...]25 Αυγούστου 2025 (A/RES/79/323), Ιούλιος 2025.

²⁵ «The Pact for the Future» (Το σύμφωνο για το μέλλον), εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 22 Σεπτεμβρίου 2024 (A/RES/79/1).

- (43) Ο μηχανισμός θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης της Σαμόας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των μελών του Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφετέρου²⁶, η οποία υπογράφηκε στη Σαμόα στις 15 Νοεμβρίου 2023 και εφαρμόζεται προσωρινά από την 1η Ιανουαρίου 2024. Ο μηχανισμός θα πρέπει επίσης να στηρίζει τη συνέχιση της καθιερωμένης συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των συγκεκριμένων περιοχών, για παράδειγμα με την Αφρικανική Ένωση, σύμφωνα με το κοινό όραμα ΕΕ–ΑΕ για το 2030.
- (44) Η Ένωση θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 208 της ΣΛΕΕ. Η Ένωση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους στόχους της συνεργασίας για την ανάπτυξη οι οποίοι περιλαμβάνονται στις πολιτικές της Ένωσης που ενδέχεται να επηρεάσουν αναπτυσσόμενες χώρες και εδάφη. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, απαιτείται να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος όλων των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, σε όλα τα επίπεδα — σε εθνικό επίπεδο, εντός της Ένωσης, σε άλλες χώρες και σε παγκόσμιο επίπεδο.
- (45) Σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις της, η Ένωση θα πρέπει να εφαρμόζει τις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης, δηλαδή την ανάληψη ίδιας ευθύνης από τις αναπτυσσόμενες χώρες και εδάφη για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, την εστίαση στα αποτελέσματα, τις εταιρικές σχέσεις για συμπεριληπτική ανάπτυξη, τη διαφάνεια και την αμοιβαία λογοδοσία. Εν προκειμένω, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει, **μέσω προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη»**, να μεγιστοποιήσουν την προστιθέμενη αξία της συλλογικής τους συνδρομής προς χώρες και περιφέρειες-εταίρους. Η εφαρμογή του μηχανισμού θα πρέπει να καθοδηγείται από τα αποτελέσματα που αναμένονται από αυτόν, δηλαδή τις εκροές, τις εκβάσεις και τον αντίκτυπο.

²⁶ Απόφαση (ΕΕ) 2023/2861 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2023, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των μελών του Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, αφετέρου (ΕΕ L, 2023/2861, 28.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2861/oj>).

- (46) Η Ένωση θα πρέπει να προωθήσει τη στενή διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών, καθώς και να υποστηρίξει τη συμμετοχή τους όσον αφορά τη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη και την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Η Ένωση θα πρέπει επίσης να [...] **προστατεύει και να προωθεί έναν χώρο της κοινωνίας των πολιτών που θα δίνει τη δυνατότητα** στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών [...] **να εκτελούν αποτελεσματικά και με ασφάλεια** το έργο τους. Ο μηχανισμός θα πρέπει να παρέχει ενωσιακή στήριξη στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και στις τοπικές αρχές **συνεκτιμώντας τις ειδικές ανάγκες τους** για την επιδίωξη των αξιών, των συμφερόντων και των στόχων της Ένωσης. Θα πρέπει να λαμβάνεται [...] **ενεργά** υπόψη η γνώμη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, καθώς επίσης να έχουν έγκαιρη πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, ώστε να τους δίνεται η δυνατότητα κατάλληλης συμμετοχής.

(47) Η εφαρμογή του Μηχανισμού θα πρέπει να καθοδηγείται από τις αρχές της ισότητας των φύλων[...] και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών[...], από τη δέσμευση της Ένωσης όσον αφορά την προαγωγή, την προστασία και την τήρηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και όσον αφορά την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της Διακήρυξης του Πεκίνου και του προγράμματος δράσης της διεθνούς διάσκεψης για τον πληθυσμό και την ανάπτυξη και των αποτελεσμάτων των αναθεωρητικών τους διασκέψεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ένωση διατηρεί τη δέσμευσή της για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα. Η εφαρμογή θα πρέπει να προλαμβάνει και να καταπολεμά όλες τις μορφές σεξουαλικής και έμφυλης βίας και θα πρέπει να επιδιώκει την προστασία και την προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών σύμφωνα με τον χάρτη πορείας για τα δικαιώματα των γυναικών²⁷, τη στρατηγική για την ισότητα των φύλων²⁸, τα σχέδια δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου και τις διεθνείς συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης σχετικά με τη βία κατά των γυναικών²⁹. Η ενίσχυση της ισότητας των φύλων και [...]η ενδυνάμωση όλων των γυναικών και των κοριτσιών στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης και η αύξηση των προσπαθειών για την επίτευξη των ελάχιστων προτύπων επιδόσεων που προβλέπονται στα σχέδια δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου θα πρέπει να οδηγήσουν σε μια μετασχηματιστική και [...]ευαίσθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου προσέγγιση που αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια της ανισότητας των φύλων σε όλες τις εξωτερικές δράσεις και διεθνείς συνεργασίες της Ένωσης. Η ισότητα των φύλων και η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών θα πρέπει να ενσωματωθούν στο πλαίσιο του μηχανισμού και να αποτυπώνονται επαρκώς σε όλες τις δράσεις. Ο μηχανισμός θα πρέπει να τηρεί και να εφαρμόζει τις επιδιώξεις των σχεδίων δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου, περιλαμβανομένων και των συναφών στόχων.

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Χάρτης πορείας για τα δικαιώματα των γυναικών [COM(2025) 97 final].

²⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — [...] Στρατηγική για την ισότητα των φύλων [...]2026-[...]2030 [...]COM(2026)113 final].

²⁹ «Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας», (CETS αριθ. 210) άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 2014, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&...;treaty-num=210>.

- (48) Ο μηχανισμός θα πρέπει να στηρίζει τα παιδιά και τους νέους ως βασικούς παράγοντες αλλαγής, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή **στα δικαιώματα**, στις ανάγκες και στην ενδυνάμωσή τους, **σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού**³⁰. **Ανάλογα με την περίπτωση, οι δράσεις που αφορούν τα παιδιά και την κοινωνική ένταξη θα πρέπει επίσης να καθοδηγούνται από τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού**³¹, τον **ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**³² και την **ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά**³³. Θα πρέπει να επιδιώκει την πρόληψη και την καταπολέμηση [...] **πολλαπλών και διασταυρούμενων μορφών διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω ηλικίας, εθνοτικής καταγωγής, φύλου, θρησκείας και πεποιθήσεων, αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια προσέγγιση με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων**. Θα πρέπει να προωθεί τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία³⁴.
- (49) Καθώς αναγνωρίζεται ότι η τριπλή πλανητική κρίση της κλιματικής **αλλαγής**, της απώλειας βιοποικιλότητας και της ρύπανσης **καθώς και της λειψυδρίας** επιδεινώθηκε την τελευταία δεκαετία και δεν μπορεί να επιλυθεί μόνο από την Ένωση, ο μηχανισμός θα πρέπει να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην επίτευξη των πολυμερώς συμφωνηθέντων στόχων για το κλίμα και το περιβάλλον, στηρίζοντας τη διεθνή συνεργασία. [...] Η Ένωση θα πρέπει να **εξακολουθήσει να** στηρίζει τις πλέον ευάλωτες χώρες, ιδίως [...] **τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη και [...] τις περίκλειστες αναπτυσσόμενες χώρες**.

³⁰ Σύμβαση για τα δικαιώματα [...] του παιδιού, άρχισε να ισχύει τις [...] **2 Σεπτεμβρίου 1990** [https://\[...\]www.ohchr.\[...\]org/en/instruments- \[...\]mechanisms/instruments/convention-rights-child](https://[...]www.ohchr.[...]org/en/instruments- [...]mechanisms/instruments/convention-rights-child).

³¹ **Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά — Ευρωπαϊκή Επιτροπή.**

³² **Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων — Οικοδόμηση μιας πιο δίκαιης και πιο συμπεριληπτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης — Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ένταξη.**

³³ **Ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά — Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ένταξη.**

³⁴ **Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD), άρχισε να ισχύει στις 3 Μαΐου 2008, <https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd#Fulltext>.**

- (50) Λόγω της σημασίας που έχει η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ και για την επίτευξη των [...]ΣΒΑ, ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στην ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα και της προστασίας του περιβάλλοντος στις [...] πολιτικές της Ένωσης, **σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις], και να συμβάλει στον στόχο δαπανών που ορίζει ο κανονισμός.** Οι σχετικές δράσεις θα πρέπει να προσδιορίζονται κατά την εφαρμογή του μηχανισμού και η συνολική συνεισφορά του μηχανισμού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στις σχετικές διαδικασίες παρακολούθησης, αξιολόγησης και επανεξέτασης. Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στην ανάσχεση και την αντιστροφή της μείωσης της βιοποικιλότητας, με βάση τις διασυνδέσεις μεταξύ των κλιματικών στόχων και των στόχων για τη βιοποικιλότητα.

(51) Η δράση της Ένωσης στον τομέα της κλιματικής αλλαγής και της βιοποικιλότητας θα πρέπει να στηρίζει τη δίκαιη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και κυκλική οικονομία. **Ο μηχανισμός θα πρέπει να υποστηρίζει τις χώρες-εταίρους στην απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα στα ενεργειακά συστήματα, με δίκαιο, ομαλό και ισότιμο τρόπο.** Θα πρέπει ιδίως να ευνοεί την τήρηση και την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, της σύμβασης-πλασιού των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίημωσης και της συμφωνίας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να συνάδει με τον μακροπρόθεσμο στόχο της συμφωνίας του Παρισιού να συγκρατηθεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και παράλληλα να γίνουν προσπάθειες για περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας στον 1,5 °C, καθώς και να στηρίζει τον στόχο αυτόν. Ο μηχανισμός θα πρέπει να συνάδει με τον στόχο να αυξηθεί η ικανότητα προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, να μειωθεί η ευπάθεια, να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, **ενώ αναγνωρίζεται παράλληλα ο κρίσιμος ρόλος των υδάτων στην αντιμετώπιση αλληλένδετων προκλήσεων και στην προώθηση βιώσιμων λύσεων.** Σύμφωνα με τη **Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και** το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς³⁵, ο μηχανισμός θα πρέπει να προωθεί τη διατήρηση των ωκεανών και να ενισχύει τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών που βασίζεται σε κανόνες, **μεταξύ άλλων μέσω της επιστημονικής συνεργασίας.** Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται σε δράσεις που αποφέρουν παράλληλα οφέλη και επιτυγχάνουν πολλαπλούς στόχους, μεταξύ άλλων για το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και το περιβάλλον.

³⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς [COM(2025) 281 final].

- (52) [Βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, απαιτείται τα προγράμματα και οι δραστηριότητες να υλοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού και κατά περίπτωση, χωρίς να βλάπτουν σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852³⁶ («αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»). Για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή της εν λόγω αρχής σε ολόκληρο τον προϋπολογισμό, ο μηχανισμός θα πρέπει να εφαρμόζει την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες που θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός για τις επιδόσεις] και ακολουθώντας την ενιαία τεχνική καθοδήγηση («καθοδήγηση για τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης»)].
- (53) Ο μηχανισμός θα πρέπει να προωθεί την ψηφιακή συνεργασία με τις χώρες-εταίρους και την ψηφιακή μετάβασή τους, σύμφωνα με τη διεθνή ψηφιακή στρατηγική για την Ευρωπαϊκή Ένωση³⁷ και την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας³⁸.
- (54) Σύμφωνα με το άρθρο 210 της ΣΛΕΕ, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να αυξήσουν τον συλλογικό τους αντίκτυπο συγκεντρώνοντας το πληρέστερο δυνατό φάσμα των αντίστοιχων πόρων και ικανοτήτων τους.

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

³⁷ Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Μια διεθνής ψηφιακή στρατηγική για την Ευρωπαϊκή Ένωση [JOIN(2025) 140 final].

³⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ [COM(2025) 30 final].

- (55) Οι πολιτικές διεθνούς συνεργασίας της Ένωσης και των κρατών μελών θα πρέπει να λειτουργούν στο πλαίσιο ενισχυμένης προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη»³⁹, ώστε να αλληλοσυμπληρώνονται και να αλληλοενισχύονται μέσω αυτής για να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα, τον αντίκτυπο και την προστιθέμενη αξία της συλλογικής τους συνδρομής, **μεταξύ άλλων σε επίπεδο χωρών-εταίρων. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της θα πρέπει να είναι συμπεριληπτική και να βασίζεται στις αντίστοιχες εμπειρίες, ικανότητες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματά τους, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας και της αποτελεσματικότητας της συλλογικής δράσης της Ένωσης. Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι διαβουλεύσεις και οι συχνές ανταλλαγές πληροφοριών επιτόπου μεταξύ των αντιπροσωπιών της Ένωσης και των διπλωματικών αντιπροσωπιών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού με τα κράτη μέλη που δεν έχουν παρουσία στη χώρα-εταίρο. Εν προκειμένω θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνονται ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με έκτακτα μέτρα βοήθειας.**
- (55a) Η Επιτροπή θα πρέπει να τηρεί δεόντως ενήμερο το Συμβούλιο για τις σχετικές ανταλλαγές σε άλλα φόρουμ, συμπεριλαμβανομένων της επιτροπής «Παγκόσμια Ευρώπη» και του επενδυτικού συμβουλίου του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη».
- (56) Στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», η Ένωση, [...] συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (EYED), τα κράτη μέλη της, οι εκτελεστικοί φορείς και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων αναπτυξιακής χρηματοδότησης, καθώς και των οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων των κρατών μελών, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («ΕΤΑΑ») θα πρέπει να επιδιώκουν τη στήριξη των χωρών-εταίρων και των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης εκτός της Ένωσης μέσω δράσεων οι οποίες προσδιορίζονται και υλοποιούνται από κοινού. Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να είναι συμπεριληπτική και ανοικτή σε **συνεργασία με** εταίρους και ενδιαφερόμενα μέρη που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις, **μεταξύ άλλων και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**, με σκοπό τη συγκέντρωση πόρων και την από κοινού συμβολή στην επίτευξη κοινών στόχων, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης δημοσιονομικών εγγυήσεων και συνδυαστικής χρηματοδότησης.

³⁹ Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων — Ανάπτυξη βιώσιμων διεθνών εταιρικών σχέσεων ως «Ομάδα Ευρώπη» [JOIN(2024) 25 final].

(57) **Σεβόμενη πλήρως τις αρμοδιότητες των κρατών μελών**, η Ένωση θα πρέπει να προαγάγει τον εποικοδομητικό χειρισμό **της κινητικότητας και όλων των πτυχών της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού**, επιδιώκοντας να διασφαλίσει ότι η μετανάστευση πραγματοποιείται με ασφαλή και ορθά ρυθμισμένο τρόπο και ότι [...] **παρέχονται βιώσιμες λύσεις** στους διά της βίας εκτοπισθέντες και στις κοινότητες υποδοχής τους, **ενώ παράλληλα αποτρέπεται ο ενδεχόμενος εκτοπισμός διά μέσου στήριξης των χωρών, των περιφερειών και των κοινοτήτων καταγωγής**. Είναι σημαντικό να ενισχυθεί περαιτέρω η συνεργασία με τις χώρες-εταίρους στον τομέα της μετανάστευσης [...], να αξιοποιηθούν τα οφέλη της εύτακτης, ασφαλούς, κανονικής και υπεύθυνης μετανάστευσης και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η αντικανονική μετανάστευση, **μεταξύ άλλων με ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις**. Η εν λόγω συνεργασία θα πρέπει να συμβάλει ώστε να μετριαστεί ο αντίκτυπος του αναγκαστικού εκτοπισμού, να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε διεθνή προστασία, να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της αντικανονικής μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, να βελτιωθεί η διαχείριση των συνόρων και να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης, να καταπολεμηθούν η εμπορία ανθρώπων [...], η παράνομη διακίνηση μεταναστών **και η εργαλειοποίηση της μετανάστευσης** και να γίνουν προσπάθειες για αξιοπρεπή και βιώσιμη επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη, κατά περίπτωση, με βάση την αμοιβαία λογοδοσία και τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπιστικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα δυνάμει του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου και μέσω συνεργασίας με εκπροσώπους της διασποράς και στήριξης των οδών νόμιμης μετανάστευσης. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματική συνεργασία των χωρών-εταίρων με την Ένωση στον τομέα αυτόν θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του μηχανισμού. **Η συνεργασία με τις χώρες-εταίρους και η στήριξή τους στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου διαλόγου πολιτικής, μεταξύ άλλων σε θέματα μετανάστευσης. Στο πλαίσιο αυτό, η επιστροφή και η επανεισδοχή αποτελούν βασικά στοιχεία μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής προσέγγισης της μετανάστευσης, και η αξιολόγηση της συνεργασίας των χωρών-εταίρων για την επανεισδοχή θα πρέπει να στηρίζει ευρύτερες προσπάθειες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της μετανάστευσης και την ενίσχυση της εξωτερικής διάστασης της μεταναστευτικής πολιτικής της Ένωσης. Από αυτή την άποψη, οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από τον μηχανισμό και συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της ΕΑΒ θα πρέπει να συνάδουν με τις σχετικές αρχές και τα κριτήρια των ΟΟΣΑ /ΕΑΒ. Οι δεσμεύσεις και τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, το διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες στο πλαίσιο των πολιτικών των χωρών-εταίρων σχετικά με τη μετανάστευση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν εξετάζονται ενδεχόμενες αλλαγές στην κατανομή της χρηματοδότησης που σχετίζεται με τη μετανάστευση.** Είναι σημαντικό να υπάρξει μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των πολιτικών μετανάστευσης, ασύλου και επιστροφής και της εξωτερικής πολιτικής, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εξωτερική βοήθεια της Ένωσης στηρίζει τις χώρες-εταίρους στην αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει σε μια συντονισμένη,

ολιστική και διαρθρωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και εφαρμόζοντας την αναγκαία μόχλευση.

- (58) Ο μηχανισμός θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στην Ένωση, σε συνεργασία **και συντονισμό** με τα κράτη μέλη, να ανταποκρίνεται συνολικά στις προκλήσεις, τις ανάγκες και τις ευκαιρίες που σχετίζονται με τη μετανάστευση και τον αναγκαστικό εκτοπισμό, με συνεκτικότητα και συμπληρωματικότητα ως προς την πολιτική της Ένωσης για τη μετανάστευση και το άσυλο **και συνεισφέροντας στη βιώσιμη ανάπτυξη στις χώρες-εταίρους**. Οι δράσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να συμβάλουν στην αποτελεσματική εφαρμογή των συμφωνιών και των διαλόγων μεταξύ της Ένωσης και των χωρών-εταίρων για τη μετανάστευση, μέσω της ενθάρρυνσης μορφών συνεργασίας που βασίζονται σε μια ευέλικτη παροτρυντική προσέγγιση και υποστηρίζονται από μηχανισμό συντονισμού στο πλαίσιο του μηχανισμού. Ο μηχανισμός συντονισμού θα πρέπει να καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων και αναδύμενων προκλήσεων της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού, κάνοντας χρήση όλων των ενδεδειγμένων συνιστωσών μέσω ευέλικτης χρηματοδότησης, με παράλληλη τήρηση των χρηματοδοτικών του κονδυλίων και αξιοποίηση της ευέλικτης εφαρμογής τους. [...] **Ο μηχανισμός θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην ασφαλή, αξιοπρεπή, βιώσιμη και αποτελεσματική επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη, καθώς και σε καινοτόμες λύσεις, μεταξύ άλλων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της αντικανονικής μετανάστευσης σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο. Όλες οι δράσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να υλοποιούνται με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου, μεταξύ άλλων του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου για τους πρόσφυγες, καθώς και των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και των κρατών μελών. Κατά την υλοποίηση δράσεων που σχετίζονται με τη μετανάστευση στο πλαίσιο του μηχανισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη διαφανή εκτίμηση κινδύνου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την παρακολούθηση και την επαλήθευση, και να υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο. Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλλει εμφανώς σε δράσεις που υποστηρίζουν τη διαχείριση και τη διακυβέρνηση της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού στο πλαίσιο των στόχων του μηχανισμού και σύμφωνα με την πολιτική και στρατηγική καθοδήγηση του Συμβουλίου.**

- (59) [...] ⁴⁰. [...]
- (60) [Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δράσεις για τη διεθνή διάσταση του προγράμματος Erasmus+, μεταξύ άλλων σύμφωνα με την Ένωση Δεξιοτήτων⁴¹. Ο πολυετής προγραμματισμός της διεθνούς διάστασης του Erasmus+ στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού θα πρέπει να εφαρμοστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός Erasmus+] ⁴².]
- (60α) Η ενδιάμεση και η ad hoc επανεξέταση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων, μετά από αλλαγές στο πλαίσιο πολιτικής ή μεταβολές των προτεραιοτήτων πολιτικής, θα πρέπει να πραγματοποιούνται εγκαίρως και να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου.**

⁴⁰ [...]

⁴¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μια Ένωση Δεξιοτήτων [COM(2025) 90 final].

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888 (ΕΕ L..., σ.).

- (61) Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλλει στην **προώθηση** των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων, **μεταξύ άλλων στηρίζοντας την προαγωγή της υλικής και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς ως φορέα βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες-εταίρους, και θα πρέπει να αναγνωρίζει τον ρόλο του πολιτισμού στην προώθηση των αξιών της Ένωσης.**
- (62) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 εφαρμόζεται στον παρόντα μηχανισμό. Ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση διαχείριση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- (63) Τα ετήσια ή πολυετή σχέδια δράσης και τα μέτρα που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να συνιστούν προγράμματα εργασίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Τα ετήσια ή πολυετή σχέδια δράσης θα πρέπει να συνίστανται σε μία σειρά μέτρων που συγκεντρώνονται σε ενιαίο έγγραφο.

(64) Οι κανόνες επιλεξιμότητας του μηχανισμού θα πρέπει να επιτρέπουν στην Ένωση να επιδιώκει και να προστατεύει τα στρατηγικά της συμφέροντα, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς των εταίρων υλοποίησης και την πραγματικότητα της αγοράς. Οι κανόνες σχετικά με την πραγματική εγκατάσταση ή την ιθαγένεια, ή το είδος των συμμετεχόντων στις διαδικασίες ανάθεσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον άμεσο και έμμεσο έλεγχο τους από οντότητες χώρας-εταίρου, καθώς και σχετικά με την καταγωγή των προϊόντων, μπορούν να περιορίζονται, μεταξύ άλλων όταν οι περιορισμοί αυτοί είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης. Τα στρατηγικά συμφέροντα θα μπορούν, ειδικότερα, να αφορούν τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης, την ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού, τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα ή την ανάγκη γεφύρωσης του χάσματος καινοτομίας. Οι περιορισμοί αυτοί μπορούν[...] επίσης να εφαρμοστούν σε προμηθευτές υψηλού κινδύνου κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (πράξη για την κυβερνοασφάλεια), κατά περίπτωση. Οι οντότητες που δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής σύμφωνα με το άρθρο 200 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατόν να επιβληθούν περιορισμοί επιλεξιμότητας στους εταίρους υλοποίησης στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης, μεταξύ άλλων για τη χρήση των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο άμεσης διαχείρισης. Μπορεί επίσης να καθοριστεί αμοιβαιότητα όσον αφορά τη στήριξη συγκεκριμένων χωρών ή περιοχών-εταίρων, για περιορισμένο χρονικό διάστημα ή μπορεί να υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η ενδιαφερόμενη χώρα παρέχει επίπεδο υποστήριξης στην ΕΑΒ συγκρίσιμο με αυτό που παρέχει η Ένωση.

- (64a) Η συμμετοχή και η κινητοποίηση οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα από τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζονται όποτε είναι δυνατόν. Θα πρέπει δε να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις οντότητες του ιδιωτικού τομέα των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), με στόχο την προώθηση της ανταγωνιστικότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω της ευρύτερης χρήσης διαβαθμισμένων κριτηρίων, με έμφαση στην αξία, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα και όχι μόνο στη χαμηλότερη τιμή, και σε υψηλά πρότυπα, κριτήρια ανθεκτικότητας ή ασφαλείας, καθώς και στην έγκαιρη διαβούλευση με την αγορά. Σε βασικούς στρατηγικούς τομείς, όπως η ενέργεια, οι ψηφιακές και οι κρίσιμες υποδομές, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διαθεσιμότητα, την ικανότητα, την εμπειρογνώσια και τα προϊόντα των οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα των κρατών μελών.
- (65) Παράλληλα με την τήρηση της αρχής της ετήσιας κατάρτισης του προϋπολογισμού της Ένωσης, η εξωτερική αστάθεια επιβάλλει τη διατήρηση των δυνατοτήτων ευελιξίας που επιτρέπονται ήδη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 όσον αφορά τις μεταφορές ποσών. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, για να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των ενωσιακών κονδυλίων τόσο για τους πολίτες της Ένωσης όσο και για τις χώρες-εταίρους, ώστε να μεγιστοποιηθούν τα ενωσιακά κονδύλια που διατίθενται για τις παρεμβάσεις εξωτερικής δράσης της Ένωσης, οι μεταφορές ποσών που απορρέουν από τον μηχανισμό θα πρέπει να διατίθενται προς επαναχρησιμοποίηση στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού. [Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 212 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα έσοδα, οι επιστροφές και οι ανακτήσεις από χρηματοδοτικά μέσα που έχουν θεσπιστεί μέσω προγραμμάτων εξωτερικής δράσης βάσει του παρόντος ή προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου θα πρέπει να διατίθενται προς επαναχρησιμοποίηση στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού.] Με τον τρόπο αυτόν, θα διατίθενται οι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση των πλέον επιτακτικών πρόσθετων αναγκών των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ τη δεδομένη στιγμή.

- (66) [Προκειμένου να αυξηθούν οι πόροι που διατίθενται για τον μηχανισμό μέσω της εκχώρησης των πλεονασμάτων που σχετίζονται με το Ταμείο εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, το οποίο ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (στο εξής: ETBA), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1601⁴³, το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (στο εξής: ETBA+), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947, την εγγύηση για την Ουκρανία, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792, τη χρηματοδοτική συνδρομή υπό μορφή δανείων, η οποία θεσπίστηκε δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2024/1449 και (ΕΕ) 2025/535, καθώς και τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού, απαιτούνται παρεκκλίσεις από το άρθρο 216 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και το άρθρο 31 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.] Με τον τρόπο αυτόν, θα διατίθενται οι αναγκαίοι πόροι για τη χρηματοδότηση των πλέον επιτακτικών πρόσθετων αναγκών των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ τη δεδομένη στιγμή.
- (67) [Για να εξασφαλιστεί ευελιξία, το άρθρο 114 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις πολυετείς δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού.]
- (68) Οι τύποι χρηματοδότησης και οι μέθοδοι υλοποίησης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των δράσεων και να αποφέρουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του κόστους των ελέγχων, της διοικητικής επιβάρυνσης και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Κατά την επιλογή αυτήν, θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο χρήσης κατ' αποκοπή ποσών, μοναδιαίων δαπανών και ενιαίων συντελεστών, καθώς και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες της σχετικής πράξης όπως αναφέρεται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να αναθέσει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο viii) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/2509 στο Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας και στην Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας για την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού.

⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ETBA), της εγγύησης του ETBA και του Ταμείου Εγγυήσεων του ETBA (ΕΕ L 249 της 27.9.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

- (69) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο [...]198 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και **επιπλέον των περιπτώσεων που απαριθμούνται εκεί**, η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να παράσχει στήριξη υπό μορφή επιχορηγήσεων εγκαίρως και με ευέλικτο τρόπο, χωρίς να απαιτείται πρόσκληση υποβολής προτάσεων, για παράδειγμα, σε αντίξοες συνθήκες και περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και κρίσεων, με σκοπό τη στήριξη υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλων παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εξωτερικής δράσης. Υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από τον μηχανισμό θα μπορούσαν επίσης να παρασχεθούν σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και σε άλλες οντότητες που δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου.
- (70) Με την επιφύλαξη της χρήσης ανταγωνιστικών διαδικασιών, εάν κρίνεται σκόπιμο, σύμφωνα με το άρθρο 192 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παράσχουν επιχορηγήσεις σε οντότητες ιδιωτικού δικαίου χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων όταν το σχετικό έργο είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης και στηρίζει τους στόχους του μηχανισμού. Μια τέτοια απευθείας επιχορήγηση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί, για παράδειγμα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση επενδύσεων ή η χρηματοδότηση μελετών σκοπιμότητας σε στρατηγικούς τομείς όπως οι κρίσιμες πρώτες ύλες, η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή ή οι ψηφιακές και άλλες υποδομές, ιδίως στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δεσμών, ώστε να ενισχυθεί η στρατηγική αυτονομία της Ένωσης. **Τέτοιες επιχορηγήσεις θα πρέπει να δίνονται κατ' εξαίρεση, μόνον όταν είναι αναγκαίο και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Θα πρέπει να περιορίζονται σε έργα που θα μπορούν να κινητοποιήσουν σημαντικές επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα και σε καταστάσεις όπου δεν διασφαλίζεται θεμιτός ανταγωνισμός με ίσους όρους για τις οντότητες από τα κράτη μέλη. Ει δυνατόν, θα πρέπει να προτιμώνται επιστρεπτές μορφές στήριξης.** Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, κάθε τέτοια επιχορήγηση θα πρέπει να τηρεί τις γενικές αρχές που ισχύουν για τις επιχορηγήσεις[...] και να αιτιολογείται δεόντως στη σχετική απόφαση, **δεν θα πρέπει δε να οδηγεί σε αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα υπέρ μεμονωμένων οικονομικών φορέων ή να στρεβλώνει με άλλον τρόπο τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.**

- (71) Σύμφωνα με την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη», οι δράσεις υπό έμμεση διαχείριση, **μεταξύ άλλων για τεχνική συνεργασία**, θα πρέπει, κατά προτίμηση, να ανατίθενται στην ΕΤΕπ, στην ΕΤΑΑ ή σε οργανισμό κράτους μέλους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. **Κατά την επιλογή των εταίρων υλοποίησης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ικανότητα και η ετοιμότητά τους να εφαρμόζουν περιορισμούς επιλεξιμότητας, όταν αυτό απαιτείται.**
- (72) Υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης με χώρες-εταίρους ή με τους φορείς που αυτές ορίζουν όταν η Επιτροπή διατηρεί ευθύνες δημοσιονομικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, όταν η Επιτροπή διενεργεί πληρωμές εξ ονόματος των αναθετουσών αρχών απευθείας στους αποδέκτες τους, θα πρέπει να είναι σε θέση να ανακτήσει στη συνέχεια τα σχετικά οφειλόμενα ποσά απευθείας από τους αποδέκτες των αναθετουσών αρχών. Ομοίως, σε περιπτώσεις έμμεσης διαχείρισης όπου οι χώρες-εταίροι ή οι φορείς που αυτές ορίζουν δεν εκτελούν ή δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν τα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού που τους έχουν ανατεθεί, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να τις υποκαταστήσει προσωρινά και να ενεργήσει εξ ονόματός τους και για λογαριασμό τους υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης.
- (73) Δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και των στόχων του μηχανισμού και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο συνδέεται η σχετική υπερπόντια χώρα ή έδαφος. **Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη αποτελούν βασικούς στρατηγικούς εταίρους της Ένωσης, με βάση τις αμοιβαίες δεσμεύσεις, τον σεβασμό των οικουμενικών αξιών και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ των χωρών και περιφερειών-εταίρων και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών χρηματοδοτούμενων από κοινού από τον μηχανισμό και την απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου.** Για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου της ενωσιακής δράσης, θα πρέπει να ενθαρρύνεται η συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ των χωρών και περιφερειών-εταίρων, των υπερπόντιων χωρών και εδαφών, καθώς και των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, **μεταξύ άλλων μέσω της στρατηγικής Global Gateway.**

- (74) Ο μηχανισμός θα πρέπει να καθιστά δυνατή την παροχή στήριξης με τη μορφή δημοσιονομικών εγγυήσεων και χρηματοδοτικής συνδρομής. Οι προβλέψεις και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω πράξεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να υποστηρίζονται από πιστώσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού. **Η τεχνική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της εμπειρογνομοσύνης του δημόσιου τομέα, θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί σημαντικό εργαλείο της εργαλειοθήκης «Παγκόσμια Ευρώπη». Η τεχνική συνεργασία θα πρέπει να συμβάλλει περαιτέρω στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην αποτελεσματική διεθνή συνεργασία στο πλαίσιο ίδιας ευθύνης, στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της αστάθειας και στην προώθηση καλύτερου επενδυτικού κλίματος και υψηλότερων προτύπων. Θα πρέπει επίσης να παρέχει στοχευμένη στήριξη στις μεταρρυθμίσεις των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών για την ευθυγράμμισή τους με το κεκτημένο της Ένωσης.**
- (75) Για τη διασφάλιση της συνέπειας, η δημοσιονομική εγγύηση, τα χρηματοδοτικά μέσα, μεταξύ άλλων και όταν συνδυάζονται με μη επιστρεπτέα στήριξη στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων, και η χρηματοδοτική συνδρομή μέσω του μηχανισμού θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τον τίτλο X του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και με τις τεχνικές ρυθμίσεις, τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει η Επιτροπή για τους σκοπούς της εφαρμογής του.
- (76) Μετά το ETBA την περίοδο 2017-2020 και το ETBA+ την περίοδο 2021-2027, πρόκειται για το τρίτο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιείται δημοσιονομική εγγύηση για τη στήριξη εξωτερικών δράσεων. Η δημοσιονομική εγγύηση έχει καταστεί τυποποιημένο εργαλείο στη χρηματοδοτική εργαλειοθήκη της Ένωσης, ενώ οι κύριοι κανόνες και οι διαδικασίες της κατοχυρώνονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Στον παρόντα κανονισμό προβλέπονται μόνο ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται στη δημοσιονομική εγγύηση στο πλαίσιο του μηχανισμού. Από την άλλη πλευρά, καθώς αναγνωρίζεται ότι οι επενδύσεις που κινητοποιεί η Ένωση σε χώρες-εταίρους ενδέχεται να απαιτούν ευέλικτη χρήση και συνδυασμό των διαφόρων μορφών ενωσιακής χρηματοδότησης που διατίθενται μέσω του μηχανισμού, δεν προβλέπεται ιδιαίτερη μεταχείριση των συνδυαστικών πράξεων και της δημοσιονομικής εγγύησης στο πλαίσιο ειδικού ταμείου, όπως το ETBA ή το ETBA+.
- (77) Για να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα και ευελιξία, είναι αναγκαίο να καθοριστεί το μέγιστο ποσό της δημοσιονομικής εγγύησης και το μέγιστο ποσό των συνολικών δημοσιονομικών υποχρεώσεων της Ένωσης που καλύπτουν τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδοτική συνδρομή υπό μορφή δανείων στο πλαίσιο του μηχανισμού.

- (78) Σύμφωνα με το άρθρο 214 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει την επανεξέταση των συντελεστών προβλέψεων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι δυνατή η τροποποίηση των συντελεστών προβλέψεων καθ' όλη τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μετά από τακτική επανεξέταση, η οποία θα πρέπει να βασίζεται στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επιτροπής, λαμβανομένης υπόψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- (79) Για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα τρίτων μερών και χωρών-εταίρων να συνεισφέρουν στη δημοσιονομική εγγύηση. **Οι συνεισφορές από κράτη μέλη, τρίτα μέρη και χώρες-εταίρους θα μπορούσαν να προορίζονται για συγκεκριμένες περιοχές, χώρες-εταίρους ή τομείς.**
- (80) Η δημοσιονομική εγγύηση που εγκρίνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να μπορεί να χρησιμεύσει ως οριζόντιο εργαλείο υλοποίησης και για την απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (Ευρατόμ) [XXX] [ΜΣΠΑΠ], προκειμένου να παρασχεθεί στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, σύμφωνα με τους στόχους και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στα εν λόγω προγράμματα. Για τον σκοπό αυτόν, οι αντίστοιχες προβλέψεις δημοσιονομικών υποχρεώσεων θα πρέπει να πραγματοποιούνται από το χρηματοδοτικό κονδύλιο των εν λόγω άλλων προγραμμάτων.
- (81) Για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της δημοσιονομικής πειθαρχίας και για τον περιορισμό των εκκρεμών πληρωμών, οι προβλέψεις για τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδοτική συνδρομή δεν θα πρέπει να δεσμευθούν μετά το τέλος του τελευταίου έτους του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και θα πρέπει να συσταθούν έως το τέλος του τρίτου έτους μετά τη λήξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Στις δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τις εν λόγω προβλέψεις, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόοδος ως προς τη χορήγηση της δημοσιονομικής εγγύησης και της χρηματοδοτικής συνδρομής. Για τη σύσταση των προβλέψεων, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόοδος όσον αφορά την έγκριση και την υπογραφή των χρηματοδοτικών και επενδυτικών πράξεων, καθώς και όσον αφορά την εκταμίευση της χρηματοδοτικής συνδρομής.

- (82) Για την προώθηση της συμμετοχής επιλέξιμων εκτελεστικών φορέων και αντισυμβαλλομένων από χώρες-εταίρους που επωφελούνται από τη δημοσιονομική εγγύηση ή τα χρηματοδοτικά μέσα, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 211 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η χώρα-εταίρος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να συνεισφέρει στη δημοσιονομική εγγύηση ή στα χρηματοδοτικά μέσα. Επιπλέον, προκειμένου να παρασχεθεί ευελιξία, να αυξηθεί η ελκυστικότητα για τον ιδιωτικό τομέα και να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων, θα πρέπει να προβλεφθεί παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και το άρθρο 211 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η οποία θα επιτρέπει σε φορείς που υπόκεινται στο ιδιωτικό δίκαιο και παρέχουν επαρκή διασφάλιση της χρηματοδοτικής τους ικανότητας και στους οποίους δεν έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας ούτε η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα να είναι επιλέξιμοι εκτελεστικοί φορείς και αντισυμβαλλόμενοι. **Οι καινοτόμες χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες, η διάθεση χρηματοδότησης από θεσμικούς επενδυτές και η ελαχιστοποίηση των κινδύνων των ιδιωτικών επενδύσεων θα αυξήσουν τη μόχλευση και τον αντίκτυπο της Ένωσης και θα διευκολύνουν την περαιτέρω συμμετοχή ιδρυμάτων αναπτυξιακής χρηματοδότησης, οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων και ιδιωτικών οντοτήτων.**
- (83) Η συνδυαστική χρηματοδότηση και οι δημοσιονομικές εγγυήσεις διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην επενδυτική στρατηγική της Ένωσης σε χώρες-εταίρους. **Η συνδυαστική χρηματοδότηση και οι δημοσιονομικές εγγυήσεις μπορούν επίσης να στηρίξουν πρωτοβουλίες μετριασμού του κινδύνου με διαπεριφερειακό πεδίο εφαρμογής.** Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να συσταθεί ένα επενδυτικό συμβούλιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη», το οποίο θα παρέχει στρατηγική και επιχειρησιακή καθοδήγηση στην Επιτροπή κατά την εφαρμογή τους. **Το επενδυτικό συμβούλιο θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα για στρατηγικό διάλογο όσον αφορά τις προτεραιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή της δημοσιονομικής εγγύησης και της συνδυαστικής χρηματοδότησης, καθώς και όσον αφορά κατάλληλη και διαφοροποιημένη γεωγραφική και θεματική κάλυψη.** Για να καταδειχθεί η ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες που έχουν προσδιοριστεί, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά το επενδυτικό συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται ως προς την εφαρμογή της δημοσιονομικής εγγύησης και των συνδυαστικών πράξεων. Το επενδυτικό συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την εμπειρία των στρατηγικών και επιχειρησιακών συμβουλίων του ETBA+ και του πλαισίου επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια.

- (84) Η χρηματοδοτική συνδρομή ενδείκνυται να οργανωθεί βάσει της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 224 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, όπου καθορίζεται ως ενιαία μέθοδος χρηματοδότησης, η οποία αναμένεται να ενισχύσει τη ρευστότητα των χρεωστικών τίτλων της Ένωσης, καθώς και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της έκδοσης ομολόγων της Ένωσης.
- (85) [Η Επιτροπή θα μπορούσε να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή στις χώρες-εταίρους με τη μορφή δανείων βάσει πολιτικής. Πρωταρχικός σκοπός των εν λόγω δανείων βάσει πολιτικής θα πρέπει να είναι η στήριξη των προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων της χώρας-εταίρου και η κινητοποίηση επενδύσεων. Θα πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων πολιτικής και στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων. Οι όροι που εφαρμόζονται στα δάνεια βάσει πολιτικής θα πρέπει, κατά περίπτωση, να ευθυγραμμίζονται με τις προϋποθέσεις στήριξης από τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 241 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Πριν από την έγκριση οποιουδήποτε δανείου θα πρέπει να διενεργείται ανάλυση χρέους. Στην ανάλυση αυτή, θα πρέπει να αξιολογείται η ικανότητα της χώρας να διατηρήσει τα επίπεδα χρέους της κατά τη διάρκεια του δανείου.]
- (86) Για την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, πρέπει να ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ, όσον αφορά την τροποποίηση[...] των μέγιστων ποσών της δημοσιονομικής εγγύησης και των συντελεστών προβλέψεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁴⁴. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

⁴⁴ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

(87) Η συνεργασία με τις χώρες-εταίρους που καλύπτονται από τον πυλώνα Ευρώπη πραγματοποιείται στο πλαίσιο ειδικής σχέσης με την Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω της προετοιμασίας των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών για μελλοντική προσχώρηση [...]στην Ένωση, κατά περίπτωση. Για την εν λόγω συνεργασία απαιτείται η θέσπιση ειδικών όρων που αντικατοπτρίζουν αυτήν την εξαιρετικά φιλόδοξη σχέση **και εξασφαλίζουν προβλεψιμότητα για τις χώρες-εταίρους**. Για τον σκοπό αυτόν, όσον αφορά τους εταίρους της διεύρυνσης και της Ανατολικής Γειτονίας που περιλαμβάνονται στον πυλώνα Ευρώπη, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για τα σχετικά σχέδια βάσει επιδόσεων, στα οποία στηρίζεται ο προγραμματισμός, σύμφωνα με την αντίστοιχη υψηλή φιλοδοξία των αμοιβαίων σχέσεων μεταξύ των χωρών-εταίρων και της Ένωσης. [...]Είναι σημαντικόνα εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της εν λόγω δέσμευσης[...]. Σε αυτές περιλαμβάνονται επίσης οι ρυθμίσεις εφαρμογής που έχουν ως στόχο την προετοιμασία της διαχείρισης των εσωτερικών ταμείων, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία, τα ταμεία γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης και τα ταμεία διασυνοριακής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της έμμεσης διαχείρισης από τις χώρες-εταίρους[...].[...]45.[...] Οι ενιαίες προϋποθέσεις θα πρέπει να τροποποιούνται όταν το απαιτούν οι περιστάσεις. **Λόγω της μείζονος πολιτικής σημασίας που έχουν τα σχέδια βάσει επιδόσεων για τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη στο δεδομένο γεωπολιτικό πλαίσιο, καθώς και του κεντρικού ρόλου του Συμβουλίου στη διαδικασία διεύρυνσης και της ανάγκης να εξασφαλιστεί συνέπεια στη διαδικασία αυτή, θα πρέπει, κατ' εξαίρεση, να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στο Συμβούλιο. Αυτές θα πρέπει επίσης να καλύπτουν την έγκριση της θετικής αξιολόγησης των σχεδίων βάσει επιδόσεων των υπό προσχώρηση χωρών, των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών από την Επιτροπή ή, κατά περίπτωση, της τροποποίησής τους.**

45 [...]]

- (87a) Λόγω των σημαντικών δημοσιονομικών επιπτώσεων και του μεγέθους της στήριξης προς την Ουκρανία που υλοποιήθηκε μέσω του μηχανισμού, και λόγω των συνεπειών ορισμένων αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν για την υλοποίηση του μηχανισμού υπό το φως της ειδικής κατάστασης στην Ουκρανία και των συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, θα πρέπει, κατ' εξαίρεση, να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στο Συμβούλιο όσον αφορά την ικανοποιητική εκπλήρωση των όρων πληρωμής στο πλαίσιο του σχεδίου βάσει επιδόσεων για την Ουκρανία. Οι αποφάσεις αυτές του Συμβουλίου δεν θίγουν τις αρμοδιότητες της Επιτροπής όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
- (88) Στο πλαίσιο της συνδρομής που παρέχεται στους εταίρους της διεύρυνσης και της Ανατολικής Γειτονίας εντός του πυλώνα Ευρώπη, η συνεργασία θα πρέπει να βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη διαχείριση και την εκτέλεση προηγούμενης συνδρομής και μηχανισμών βάσει επιδόσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα σχετικά σχέδια βάσει επιδόσεων, τις προϋποθέσεις που συνδέονται με τις αρχές του κράτους δικαίου, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις επιδόσεις, τις δομές[...], τα συστήματα ελέγχου και το πλαίσιο τεχνικής συνεργασίας που πρέπει να δημιουργηθούν κατά την προετοιμασία της προσχώρησης. Κατά περίπτωση, μπορεί να παρέχεται χρηματοδοτική συνδρομή με τη μορφή δανείου βάσει πολιτικής σε χώρες-εταίρους που εφαρμόζουν σχέδια βάσει επιδόσεων.
- (89) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του μηχανισμού μέσω των σχετικών εκτελεστικών πράξεων, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011. **Λόγω του ειδικού χαρακτήρα του παρόντος κανονισμού και της ιδιαίτερης σημασίας που αποδίδεται στις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να εκδίδει σχέδιο εκτελεστικής πράξης όταν η επιτροπή δεν διατυπώνει γνώμη σχετικά με την εν λόγω πράξη. Στην περίπτωση αυτή, ο πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να υποβάλει τροποποιημένη έκδοση της εν λόγω πράξης.** Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή όταν επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που σχετίζονται με κρίσεις ή άμεσες απειλές για την ειρήνη, τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

- (90) [Ο μηχανισμός θα πρέπει να συμβάλει στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των πολιτών για την Ένωση, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» στις χώρες-εταίρους. Στόχος θα πρέπει να είναι η καθιέρωση της Ένωσης ως αξιόπιστου εταίρου ανάλογου με την κλίμακα, το πεδίο εφαρμογής και τη φιλοδοξία της πολιτικής δέσμευσης και των συνεχών επενδύσεων της Ένωσης. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω αποτελεσματικής στρατηγικής επικοινωνίας και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]⁴⁶.]
- (91) Ο μηχανισμός πρόκειται να εφαρμοστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις], με τον οποίο θεσπίζονται οι κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, **μεταξύ άλλων οι δείκτες εκροών και οι δείκτες αποτελεσμάτων καθώς και οι κανόνες για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των αρχών της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και της ισότητας των φύλων που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και στ) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης, οι κανόνες για τη δημιουργία πύλης ενωσιακής χρηματοδότησης, [...]οι στόχοι δαπανών για το κλίμα και το περιβάλλον, οι κανόνες για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και άλλες οριζόντιες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνες που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή. Στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια υποβολή εκθέσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο υλοποίησης του μηχανισμού, καθώς και την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων του.**
- (91α) Η επιτροπή που συστήνεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι αρμόδια για την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου⁴⁷.

⁴⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης των δαπανών και επιδόσεων του προϋπολογισμού και άλλων οριζόντιων κανόνων για τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης. (ΕΕ [...] της [...], σ. [...]).

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 389/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2006, για τη σύσταση μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για την προαγωγή της οικονομικής ανάπτυξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας και για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2667/2000 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης (ΕΕ L 65 της 7.3.2006, σ. 5).

- (92) Οι αναφορές στους μηχανισμούς εξωτερικής βοήθειας της Ένωσης στο άρθρο 9 της απόφασης 2010/427/ΕΕ, οι οποίοι αποτέλεσαν προδρόμους του μηχανισμού που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σύμφωνα με τον ρόλο της [...]ΕΥΕΔ όπως προβλέπεται στην εν λόγω απόφαση.
- (92α) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.**

- (93) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου⁴⁹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁵⁰ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου⁵¹, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵². Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/2021-01-17>).

⁴⁹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/1995-12-23>).

⁵⁰ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁵¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/2021-01-10>).

⁵² Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

(94) Ο παρών μηχανισμός αντικαθιστά τα προγράμματα που θεσπίστηκαν με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/947, (ΕΕ) 2021/1529, (ΕΕ) 2024/792, (ΕΕ) 2024/1449 και (ΕΕ) 2025/535[...],

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Τίτλος I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τον μηχανισμό «Παγκόσμια Ευρώπη» («μηχανισμός») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου [2028-2034].

Καθορίζει τους στόχους και τις αρχές του μηχανισμού, τον προϋπολογισμό του [για την περίοδο 2028-2034], τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «εθνικό ενδεικτικό πρόγραμμα»: ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει μία χώρα-εταίρο·
- 2) «πολυκρατικό ενδεικτικό πρόγραμμα»: ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία χώρες-εταίρους·
- 3) «περιφερειακό ενδεικτικό πρόγραμμα»: πολυκρατικό ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία χώρες-εταίρους εντός της ίδιας γεωγραφικής περιοχής που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1·

- 4) «διαπεριφερειακό ενδεικτικό πρόγραμμα»: πολυκρατικό ενδεικτικό πρόγραμμα το οποίο καλύπτει περισσότερες από μία χώρες-εταίρους σε γεωγραφικές περιοχές διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1·
- 4α) «δράση που μπορεί να προγραμματιστεί»: δράσεις που βασίζονται εν γένει σε πολυετή ενδεικτικό προγραμματισμό σε εθνικό, πολυκρατικό, περιφερειακό, διαπεριφερειακό ή παγκόσμιο επίπεδο·
- 4β) «δράση που δεν επιδέχεται προγραμματισμό»: δράσεις που ανταποκρίνονται στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες με ευέλικτο τρόπο και είναι συμπληρωματικές προς τις δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν·
- 5) [...]
- 6) [...]⁵³, [...]
- 7) «εξωτερική διασυνοριακή συνεργασία»: η συνεργασία μεταξύ α) κρατών μελών [...] και μίας ή περισσότερων χωρών-εταίρων, η οποία καλύπτει τη διασυνοριακή συνεργασία κατά μήκος των εξωτερικών παρακείμενων χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων της Ένωσης, τη διακρατική συνεργασία σε ευρύτερα εδάφη ή γύρω από θαλάσσιες λεκάνες και τη διαπεριφερειακή συνεργασία, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX 2025/0238] [Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής]· β) δύο ή περισσότερων [...] υποψήφιων χωρών ή δυνάμει υποψήφιων μελών που καλύπτονται από τον πυλώνα Ευρώπη, ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού[...].

⁵³ [...]

- 7α) «**συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών**»: η συνεργασία μεταξύ των εξόχως απόκεντρων περιοχών, σύμφωνα με το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, καθώς και με τις γειτονικές τους χώρες-εταίρους ή με οργανισμούς περιφερειακής ολοκλήρωσης και συνεργασίας για τη διευκόλυνση της περιφερειακής τους ολοκλήρωσης και της αρμονικής ανάπτυξης στη γειτονία τους·
- 8) «οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών»: ευρύ φάσμα φορέων με πολλαπλούς ρόλους και εντολές που μπορεί να ποικίλλουν διαχρονικά και μεταξύ θεσμικών οργάνων και χωρών, και περιλαμβάνουν όλες τις [...]μη κρατικές, **μη κυβερνητικές**, μη κερδοσκοπικές, **ανεξάρτητες** και μη βίαιες δομές, μέσω των οποίων οι άνθρωποι οργανώνονται για την επιδίωξη κοινών στόχων και ιδανικών, μεταξύ άλλων πολιτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικών ή οικονομικών, [...] οι οποίες δραστηριοποιούνται σε τοπικό, εθνικό, περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο και περιλαμβάνουν αστικές και αγροτικές, επίσημες και ανεπίσημες οργανώσεις·
- 9) «τοπική αρχή»: περιλαμβάνει δημόσιους οργανισμούς με νομική προσωπικότητα, οι οποίοι είναι μέρη της κρατικής δομής, κάτω από το επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης, όπως κοινότητες, δήμοι, επαρχίες ή περιφέρειες, **ή ενώσεις τους**, οι οποίοι λογοδοτούν στους πολίτες και αποτελούνται συνήθως από ένα όργανο λήψης αποφάσεων ή χάραξης πολιτικής, όπως συμβούλιο ή συνέλευση, και από ένα εκτελεστικό όργανο, όπως δήμαρχος ή άλλος αξιωματούχος με εκτελεστική εξουσία, τα οποία εκλέγονται ή επιλέγονται άμεσα ή έμμεσα σε τοπικό επίπεδο·
- 10) «χώρα-εταίρος»: κάθε χώρα ή έδαφος εκτός ΕΕ·
- 11) «πραγματικά εγκατεστημένος σε χώρα ή έδαφος» όταν μια νομική οντότητα έχει την καταστατική της έδρα, την κεντρική της διοίκηση ή τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητάς της στην εν λόγω χώρα ή έδαφος. Ωστόσο, μια νομική οντότητα που έχει μόνο την καταστατική της έδρα στην εν λόγω χώρα ή έδαφος πρέπει να ασκεί δραστηριότητα που συνδέεται κατά τρόπο πραγματικό και συνεχή με την οικονομία της εν λόγω χώρας ή εδάφους·
- 12) «χρηματοδοτούμενη από κοινού»: δράση το συνολικό κόστος της οποίας κατανέμεται μεταξύ αρκετών οντοτήτων και οι πόροι συγκεντρώνονται κατά τρόπον ο οποίος δεν καθιστά δυνατό πλέον τον προσδιορισμό της πηγής χρηματοδότησης για κάθε επιμέρους δραστηριότητα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της δράσης[...].

- 12α) «ΕΑΒ»: επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια όπως ορίζεται από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης·
- 13) «αναπτυσσόμενες χώρες και εδάφη»: αποδέκτες ΕΑΒ που περιλαμβάνονται στον κατάλογο τον οποίο δημοσιεύει η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής και δομή

1. [Ο μηχανισμός συνίσταται στους ακόλουθους πυλώνες:
- α) Ευρώπη·
 - β) Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος·
 - γ) Υποσαχάρια Αφρική·
 - δ) Ασία και Ειρηνικός·
 - ε) Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική·
 - στ) παγκόσμιος πυλώνας].

Τα στοιχεία α) έως ε) του πρώτου εδαφίου μπορούν να καλύπτουν οποιαδήποτε χώρα-εταίρο παρατίθεται στο παράρτημα Ι.

Το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου περιλαμβάνει στήριξη προς τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη.

Το στοιχείο στ) του πρώτου εδαφίου μπορεί να καλύπτει όλες τις χώρες-εταίρους, καθώς και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με κράτος μέλος όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ της ΣΛΕΕ.

2. Οι πυλώνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) περιλαμβάνουν:
- α) δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν σε εθνικό, πολυκρατικό, περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο·
 - β) δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό σε εθνικό, πολυκρατικό, περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο, μέσω των ακόλουθων συνιστωσών:
 - i) ανθρωπιστική βοήθεια·
 - ii) μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή·
 - iii) ανθεκτικότητα·
 - iv) ανταγωνιστικότητα·
 - v) ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής.
3. Ο πυλώνας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο στ) περιλαμβάνει:
- α) δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν σε παγκόσμιο επίπεδο·
 - β) δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό σε παγκόσμιο επίπεδο, μέσω των ακόλουθων συνιστωσών:
 - i) ανθρωπιστική βοήθεια·
 - ii) ανθεκτικότητα·
 - iii) ανταγωνιστικότητα· και
 - iv) ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής.
4. Οι δράσεις μέσω του μηχανισμού υλοποιούνται πρωτίστως στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων από τους πυλώνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) **μέσω δράσεων που μπορούν να προγραμματιστούν.**

Οι δράσεις οι οποίες υλοποιούνται στο πλαίσιο του πυλώνα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο στ) στηρίζουν παγκόσμιες πρωτοβουλίες και είναι συμπληρωματικές προς τις δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παραγράφου 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε).

Οι δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό είναι συμπληρωματικές προς τις δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν, και σχεδιάζονται και υλοποιούνται κατά τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή, κατά περίπτωση, η συνέχειά τους στο πλαίσιο δράσεων που μπορούν να προγραμματιστούν.

5. [Οι δράσεις ανθρωπιστικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού] υλοποιούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96, **με πλήρη σεβασμό του βασιζόμενου στις ανάγκες χαρακτήρα της και των αρχών του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας.**
6. **Οι επιχειρήσεις μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του μηχανισμού υλοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 212 και 213 της ΣΛΕΕ.**

Άρθρο 4

Στόχοι του μηχανισμού

1. Οι γενικοί στόχοι του μηχανισμού είναι οι ακόλουθοι:
 - α) η προώθηση και η προώθηση των αξιών και των συμφερόντων της Ένωσης παγκοσμίως, προκειμένου να επιδιωχθούν οι στόχοι και οι αρχές της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στα άρθρα 8 και 21 της ΣΕΕ, και ως εκ τούτου η συμβολή στη μείωση και, μακροπρόθεσμα, στην εξάλειψη της φτώχειας· η εδραίωση, η στήριξη και η προώθηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων· η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας· η αντιμετώπιση της αντικανονικής μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, συμπεριλαμβανομένων των βαθύτερων αιτίων τους·

- β) η συμβολή στην προώθηση της **αποτελεσματικής** πολυμέρειας και μιας διεθνούς τάξης βασισμένης σε κανόνες, **που έχει στον πυρήνα της τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών**, στην επίτευξη των διεθνών δεσμεύσεων και στόχων που έχει συμφωνήσει η Ένωση, ιδίως της **Ατζέντας του 2030 και των οικείων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης**, της [...]δέσμευσης της **Σεβίλλης**, της συμφωνίας του Παρισιού και του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ·
- γ) η προώθηση ισχυρότερων αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων με τις χώρες-εταίρους, **μεταξύ άλλων με τις χώρες της Νότιας και της Ανατολικής Γειτονίας, και με περιφερειακούς οργανισμούς**, με ταυτόχρονη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη των χωρών-εταίρων και στην εξυπηρέτηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης[...], **μεταξύ άλλων με την υλοποίηση της στρατηγικής Global Gateway**·
- δ) η στήριξη των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών κατά την προετοιμασία τους για τη μελλοντική ένταξή τους στην Ένωση, με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισής τους με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης (κεκτημένο), της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και της προοδευτικής ενσωμάτωσης στην ενιαία αγορά της Ένωσης, καθώς και της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης με την Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω της θέσπισης και της εφαρμογής μεταρρυθμίσεων·
- ε) η στήριξη της Ουκρανίας υπό το φως των συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, ιδίως για να διασφαλιστούν η αδιάλειπτη λειτουργία του ουκρανικού κράτους, η μεταρρύθμιση, η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του σύμφωνα με την ενταξιακή πορεία του καθώς και τις προσπάθειες λογοδοσίας, μεταξύ άλλων σε σχέση με τη μεταβατική δικαιοσύνη·
- στ) η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/96·
- ζ) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ασφάλειας της Ένωσης και η προώθηση της συμπεριληπτικής και βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες-εταίρους με την κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και, ως εκ τούτου, την ενίσχυση της συνδεσιμότητας, τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων και την ενδυνάμωση των αξιακών αλυσίδων της Ένωσης με τους εταίρους.

2. Οι ειδικοί στόχοι του μηχανισμού καθορίζονται στο παράρτημα II.

[...]

Άρθρο 5

Συνέπεια, συνοχή, συνέργειες και συμπληρωματικότητα

1. Κατά την εφαρμογή του μηχανισμού, διασφαλίζονται η συνέπεια, η συνοχή, οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα με όλους τους τομείς εξωτερικής δράσης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων άλλων μηχανισμών εξωτερικής χρηματοδότησης, και με άλλες σχετικές πολιτικές και προγράμματα της Ένωσης, **καθώς και η συνοχή της πολιτικής για την ανάπτυξη.**

[...] **Προκειμένου** να διασφαλιστεί η συνοχή της πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη [...], **η Ένωση** λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο όλων των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και προωθεί την αύξηση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας, ιδίως όσον αφορά το εμπόριο και τις επενδύσεις, την οικονομική συνεργασία, **την ασφάλεια, τη μετανάστευση, τη δράση για το κλίμα, την έρευνα και τη συνεργασία σε άλλους τομείς.**

2. Ο μηχανισμός μπορεί να συνεισφέρει σε δράσεις που καθορίζονται και υλοποιούνται δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) [XXX] [Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας], (ΕΕ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»]⁵⁴ και (ΕΕ) [XXX] [μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»], όταν οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με το άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού. **Οι συνεισφορές στις δράσεις αυτές περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση του στόχου της ΕΑΒ, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5.**

⁵⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034, τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 (ΕΕ L..., σ.).

3. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά της Ένωσης από άλλο πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά ή μπορεί να εφαρμοστεί ενιαίο σύνολο κανόνων σε όλες τις συνεισφορές και να συναφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν η συνεισφορά της Ένωσης παρέχεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα όπου καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη στήριξη.

Άρθρο 6

[Προϋπολογισμός

1. Το συνολικό ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή του μηχανισμού κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2034 είναι 200 309 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. Αποτελείται από τα ακόλουθα ενδεικτικά ποσά:
- α) Ευρώπη: 43 174 000 000 EUR·
 - β) Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος: 42 934 000 000 EUR·
 - γ) Υποσαχάρια Αφρική: 60 531 000 000 EUR·
 - δ) Χώρες της Ασίας και του Ειρηνικού: 17 050 000 000 EUR·
 - ε) Αμερική και Καραϊβική: 9 144 000 000 EUR·
 - στ) παγκόσμιος πυλώνας: 12 668 000 000 EUR.

2. Επιπλέον, οι χρηματοδοτικοί πόροι για την Ουκρανία διατίθενται μέσω του μηχανισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* [κανονισμός για το ΠΔΠ] του Συμβουλίου.

Η χρηματοδοτική στήριξη προς την Ουκρανία υπό μορφή δανείων διατίθεται μέσω του μηχανισμού για ποσό έως 100 000 000 000 EUR για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2034. Στο συνολικό ποσό που εκταμιεύεται για δάνεια προς την Ουκρανία, λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που διατίθενται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και το ποσό που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο.

Το άθροισμα των πόρων που διατίθενται σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν υπερβαίνει τα 100 000 000 000 EUR για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2028 έως την 31η Δεκεμβρίου 2034.

Οι χρηματοδοτικοί πόροι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να χρησιμοποιούνται, κατά περίπτωση, για την παροχή στήριξης δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) [XXX] (ΜΣΠΑΠ) με αποκλειστικό σκοπό τη χρηματοδότηση δαπανών για την Ουκρανία. Κατά τη χρήση των εν λόγω κονδυλίων, εφαρμόζεται ο κανονισμός (Ευρατόμ) [XXX] (ΜΣΠΑΠ).

3. Το αποθεματικό αναδύομενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων ύψους 14 808 000 000 EUR αυξάνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 7.
4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και οι χρηματοδοτικοί πόροι για την Ουκρανία που διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* του Συμβουλίου [κανονισμός για το ΠΔΠ] και αναφέρονται στην παράγραφο 2 μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για τεχνική και διοικητική βοήθεια ως προς την εφαρμογή του μηχανισμού, όπως δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης στον εξωτερικό τομέα, και εταιρικά συστήματα και πλατφόρμες τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και για κάθε άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης των δαπανών της Επιτροπής για το προσωπικό και τις ανάγκες του προσωπικού που διαχειρίζεται τον μηχανισμό στην έδρα και στις αντιπροσωπίες της Ένωσης.

5. Τουλάχιστον το 90 % των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού πληρούν τα κριτήρια για ΕΑΒ («στόχος της ΕΑΒ»), συνιστώντας, ως εκ τούτου, συνεισφορά στις συλλογικές δεσμεύσεις για την ΕΑΒ, μεταξύ άλλων απέναντι στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Εάν μια χώρα-εταίρος πάψει να είναι επιλέξιμη για ΕΑΒ κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του μηχανισμού, οι δαπάνες που αναλαμβάνονται υπέρ της εν λόγω χώρας-εταίρου αφότου καταστεί μη επιλέξιμη εξαιρούνται από την αξιολόγηση του στόχου της ΕΑΒ. Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου εξαιρούνται από την αξιολόγηση του στόχου της ΕΑΒ.]
6. [...]
7. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης, οι χώρες-εταίροι, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν πρόσθετες συνεισφορές, χρηματοδοτικές ή σε είδος, στον μηχανισμό. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχεία α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 7

Αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων

1. Το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 χρησιμοποιείται όπου είναι περισσότερο αναγκαίο και δεόντως αιτιολογημένο[...] για τους ακόλουθους σκοπούς:
- α) για να διασφαλίζει [...] **την έγκαιρη και** δέουσα απόκριση της Ένωσης σε περίπτωση απρόβλεπτων περιστάσεων·
- β) για να αντιμετωπίσει νέες ανάγκες ή αναδυόμενες προκλήσεις, [...] **μεταξύ άλλων** αυτές στα σύνορα της Ένωσης ή στα σύνορα των γειτονικών της χωρών, που συνδέονται με [...] **κρίσεις**, φυσικές ή ανθρωπογενείς, βίαιες συγκρούσεις και καταστάσεις που έπονται κρίσεων ή μεταναστευτικές πιέσεις και αναγκαστικό εκτοπισμό[...].
- γ) [...]

- 1α. Η Επιτροπή ανταλλάσσει απόψεις με το Συμβούλιο τουλάχιστον δύο φορές ετησίως, ιδίως πριν από τυχόν σχεδιαζόμενες κινητοποιήσεις του αποθεματικού αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων, και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο.
2. Σε περίπτωση αυτόνομων μεταφορών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η Επιτροπή ενημερώνει λεπτομερώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη φύση, τους στόχους και τα προβλεπόμενα ποσά χρηματοδότησης πριν [...]ανακοινώσει ή κινητοποιήσει τα κονδύλια από το αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων, και [...] λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις [...]και τις προτάσεις τους.
3. Η χρήση των κονδυλίων αυτών αποφασίζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται [...]στο άρθρο 17 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 19 ή, σε περίπτωση ανθρωπιστικής βοήθειας, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/96.

Άρθρο 8

Πλαίσιο πολιτικής

- 1. Σύμφωνα με το άρθρο 16 της ΣΕΕ, το Συμβούλιο ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού.

Η εφαρμογή του μηχανισμού έχει ως γνώμονα τις αρχές και τους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 της ΣΕΕ.

1. **Ως μέρος της εξωτερικής δράσης της Ένωσης**, οι πολιτικές της Ένωσης, όπως ορίζονται στις συμφωνίες σύνδεσης, στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, στις πολυμερείς συμφωνίες στις οποίες η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος και σε άλλες συμφωνίες που καθιερώνουν νομικά δεσμευτική σχέση μεταξύ της Ένωσης και χωρών-εταίρων, καθώς και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, στις διακηρύξεις των συνόδων κορυφής ή στα συμπεράσματα των συνεδριάσεων με χώρες-εταίρους σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων ή σε υπουργικό επίπεδο, **στις προτεραιότητες των εταιρικών σχέσεων, στο πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση**, στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις ανακοινώσεις της Επιτροπής και στις κοινές ανακοινώσεις με τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αποτελούν το γενικό πλαίσιο πολιτικής για την εφαρμογή του μηχανισμού.
- 1α. **Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ύπατο Εκπρόσωπο, προτείνει εγκαίρως, βάσει στρατηγικής έκθεσης, βασικές προτεραιότητες πολιτικής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης σε ετήσια βάση στο Συμβούλιο με στόχο να δώσει έρεισμα για στρατηγική συζήτηση. Η εν λόγω στρατηγική συζήτηση προετοιμάζεται για κάθε πυλώνα στο σχετικό προπαρασκευαστικό όργανο του Συμβουλίου. Κατά την εφαρμογή του Μηχανισμού, μεταξύ άλλων και κατά τον προγραμματισμό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων σχετικά με ενδεχόμενες επανεξετάσεις και αλλαγές των προτεραιοτήτων πολιτικής.**
2. Η Επιτροπή [...]ενημερώνει ετησίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο [...]σχετικά με το επίπεδο υλοποίησης του μηχανισμού και την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των στόχων του, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να ανταλλάσσει τακτικά απόψεις με την Επιτροπή όσον αφορά τα δικά του προγράμματα βοήθειας.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του μηχανισμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον προγραμματισμό, και, με πρωτοβουλία οποιουδήποτε από τα τρία αυτά θεσμικά όργανα, ανταλλάσσει απόψεις μαζί τους. Αυτές οι ανταλλαγές απόψεων μπορούν να καλύπτουν την εφαρμογή όλων των συνιστωσών του μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένων των κινητοποιήσεων του αποθεματικού αναδυόμενων προκλήσεων, ιδίως των στρατηγικών πτυχών και των πτυχών πολιτικής. Το Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προπαρασκευαστικών οργάνων του, μπορεί επίσης να ζητήσει ανταλλαγή απόψεων βάσει των πληροφοριών που διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφοι 3 και 7α. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τις απόψεις του Συμβουλίου.

Άρθρο 9

Γενικές αρχές

- 1. Η Ένωση επιζητεί την προώθηση, την ανάπτυξη και την εδραίωση των αρχών της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, στις οποίες βασίζεται η ίδια, ιδίως μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας με χώρες και περιφέρειες-εταίρους και με την κοινωνία των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω της δράσης σε πολυμερή φόρουμ, ειδικότερα δε στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.
 1. Η Ένωση συγκεντρώνει τα μέσα που διαθέτει εκεί όπου μπορούν να έχουν τον μεγαλύτερο δυνατό μετασχηματιστικό αντίκτυπο, με σκοπό τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και την εξυπηρέτηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης, μεταξύ άλλων στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.
 2. Η Ένωση εξακολουθεί να εμπλέκεται σε πλαίσια που αντιμετωπίζουν [...] υψηλά επίπεδα αστάθειας, σε περιοχές συγκρούσεων και σε άλλα πολύπλοκα περιβάλλοντα, με σκοπό τη μείωση της αστάθειας, την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της και τη συμμετοχή στην πρόληψη των συγκρούσεων, τη διαμεσολάβηση και τη σταθεροποίηση.

3. Σε καταστάσεις κρίσεων, σε καταστάσεις που έπονται κρίσεων ή σε καταστάσεις ακραίας αστάθειας, λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ειδικές ανάγκες του πληθυσμού των [...]οικείων χωρών[...], περιφερειών ή **κοινοτήτων και εφαρμόζεται μια προσέγγιση που συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου και λαμβάνει υπόψη τη διάσταση της σύγκρουσης**. Όταν χώρες ή περιφέρειες-εταίροι εμπλέκονται άμεσα σε καταστάσεις κρίσεων, σε καταστάσεις που έπονται κρίσεων ή σε καταστάσεις ακραίας αστάθειας, ή επηρεάζονται από αυτές, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της στήριξης και του συντονισμού μεταξύ όλων των σχετικών φορέων, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης στη βιώσιμη ανάπτυξη και τη σταθερή ειρήνη, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η συνέπεια μεταξύ [...] συνεργασίας **για την ανάπτυξη [...], ανθρωπιστικής βοήθειας και οικοδόμησης ειρήνης**, σύμφωνα με [...] **την έννοια του τριπλού πλέγματος, πλήρως τηρουμένων των αρχών του ανθρωπισμού, της ουδετερότητας, της αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας της ανθρωπιστικής βοήθειας**.
3. [...]
4. [...]Ο μηχανισμός εφαρμόζει μια[...] προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα η οποία περιλαμβάνει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, **μεταξύ των οποίων αστικά και πολιτικά ή οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά, προκειμένου να ενσωματώνονται σε αυτήν οι αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να υποστηρίζονται οι δικαιούχοι κατά τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους, με έμφαση στα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, και προκειμένου να υποστηρίζονται οι χώρες-εταίροι κατά την υλοποίηση των διεθνών υποχρεώσεών τους σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα**. Η εν λόγω προσέγγιση διέπεται από τις αρχές της μέριμνας για όλους τους ανθρώπους, της ισότητας[...] και της απαγόρευσης των διακρίσεων για οποιονδήποτε λόγο[...].
5. Ο μηχανισμός προωθεί την ισότητα των φύλων και [...] **τα δικαιώματα και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και την πλήρη, ίση και ουσιαστική συμμετοχή τους σε όλες τις σφαίρες του κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού και δημόσιου βίου**, ενώ προλαμβάνει και καταπολεμά [...] **κάθε μορφή σεξουαλικής και έμφυλης βίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων**. Επίσης, δίνει ιδιαίτερη προσοχή στα δικαιώματα του παιδιού, καθώς και στην προστασία και την ενδυνάμωση των νέων.

6. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται σε πλήρη συμφωνία με τη δέσμευση της Ένωσης όσον αφορά την προαγωγή, την προστασία και την τήρηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και όσον αφορά την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της Διακήρυξης και της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου⁵⁵ της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη και των αποτελεσμάτων των αναθεωρητικών τους διασκέψεων, με ισχύουσα τη δέσμευση για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα συναφή δικαιώματα, στο πλαίσιο αυτό. Ο μηχανισμός στηρίζει επίσης τη δέσμευση της Ένωσης όσον αφορά την προαγωγή, την προστασία και την τήρηση του δικαιώματος κάθε ατόμου να έχει τον πλήρη έλεγχο και να αποφασίζει ελεύθερα και υπεύθυνα για ζητήματα που άπτονται της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής του υγείας, χωρίς διακρίσεις, καταναγκασμό και βία. Επιπλέον, στηρίζει την ανάγκη για καθολική πρόσβαση σε ποιοτική, οικονομικά προσιτή και ολοκληρωμένη ενημέρωση και εκπαίδευση για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης εκπαίδευσης για τη σεξουαλικότητα, και σε συναφείς υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.
7. Η Ένωση στηρίζει, κατά περίπτωση, την υλοποίηση διμερούς, περιφερειακής και πολυμερούς συνεργασίας και διαλόγου, συμφωνιών σύνδεσης και εταιρικής σχέσης, καθώς και εμπορικών συμφωνιών.

Η Ένωση προωθεί την **αποτελεσματική** πολυμέρεια και μια βασισμένη σε κανόνες προσέγγιση όσον αφορά τα παγκόσμια αγαθά και τις παγκόσμιες προκλήσεις, **μεταξύ άλλων μέσω του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, της προστασίας της βιοποικιλότητας και της στήριξης της παγκόσμιας υγείας και της δίκαιης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης**, και συνεργάζεται με τα κράτη μέλη, τις χώρες-εταίρους, τους διεθνείς οργανισμούς και άλλους δωρητές.

Στις σχέσεις με τις χώρες-εταίρους λαμβάνονται υπόψη οι προηγούμενες επιδόσεις τους στην εφαρμογή δεσμεύσεων και διεθνών συμφωνιών, [...] **συμπεριλαμβανομένης της τήρησης των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και** οι συμβατικές σχέσεις με την Ένωση, **κατά περίπτωση**.

⁵⁵ Beijing Declaration and Platform for Action (Διακήρυξη και Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου)
https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf.

8. Η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και των χωρών-εταίρων, αφετέρου, βασίζεται στις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης και τις προωθεί, κατά περίπτωση, σε όλες τις εκφάνσεις της, δηλαδή στην ανάληψη ίδιας ευθύνης από τις χώρες-εταίρους για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες, στην εστίαση στα αποτελέσματα, στις εταιρικές σχέσεις για συμπεριληπτική ανάπτυξη, **μεταξύ άλλων σε τοπικό επίπεδο**, στη διαφάνεια και στην αμοιβαία λογοδοσία. Η Ένωση προωθεί την αποδοτική και αποτελεσματική κινητοποίηση και χρήση των πόρων.
9. Σύμφωνα με την αρχή της συμπεριληπτικής εταιρικής σχέσης **και της διαφάνειας**, η Επιτροπή διασφαλίζει, **κατά περίπτωση**, ότι λαμβάνεται [...]ενεργά υπόψη η γνώμη **όλων** [...]των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων των χωρών-εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών αρχών, και τους παρέχεται έγκαιρη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες, ώστε να είναι σε θέση να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τις συναφείς διαδικασίες παρακολούθησης των προγραμμάτων και των δράσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού.
10. Η Επιτροπή **επιδιώκει διάλογο και** ανταλλαγή πληροφοριών σε τακτική βάση με την κοινωνία των πολιτών εντός της Ένωσης.
11. Η Επιτροπή μεριμνά επίσης για την επιδίωξη ενισχυμένου διαλόγου με τον ιδιωτικό τομέα, **μεταξύ άλλων σχετικά με τρόπους κινητοποίησης ιδιωτικών επενδύσεων στις χώρες-εταίρους**.

Άρθρο 10

[Ενσωμάτωση

Η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η προστασία του περιβάλλοντος και η ισότητα των φύλων ενσωματώνονται στα προγράμματα και στις δράσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]. Οι προτεραιότητες αυτές λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού, προκειμένου οι εν λόγω δράσεις να αποφέρουν παράλληλα οφέλη και να ανταποκριθούν σε πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο.]

Προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη»

1. Η [...] **Ένωση και τα** κράτη μέλη της [...] συντονίζουν στενά τις δράσεις τους [...] **με συμμετοχική και συμπεριληπτική προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη», μεταξύ άλλων σε επίπεδο χώρας-εταίρου. Εξασφαλίζουν αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα, αποφεύγουν τις αλληλεπικαλύψεις και [...] βελτιώνουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της βοήθειας που παρέχεται στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού και κάθε άλλης βοήθειας την οποία παρέχουν τα κράτη μέλη, οι εκτελεστικοί φορείς, τα ιδρύματα αναπτυξιακής χρηματοδότησης και οι οργανισμοί εξαγωγικών πιστώσεων των κρατών μελών, καθώς και η ΕΤΕπ και η ΕΤΑΑ.**
2. Η [...] **Ένωση και τα** κράτη μέλη της [...] μεριμνούν για έγκαιρες και συμπεριληπτικές διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές πληροφοριών [...] **μεταξύ τους, εκτός των άλλων και σε επίπεδο χώρας-εταίρου, τόσο στο αρχικό στάδιο όσο και κατά τις διάφορες φάσεις του κύκλου εφαρμογής [...], μεταξύ άλλων και κατά τη διάρκεια του προγραμματισμού. Προσπαθούν να προσδιορίζουν, να συζητούν και να υλοποιούν από κοινού δράσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο ενημέρωσης, επικοινωνίας και προβολής.**
3. Η [...] **Ένωση και τα** κράτη μέλη, ενεργώντας στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», αποσκοπούν στη συνεργασία με εταίρους και ενδιαφερόμενα μέρη που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις, μεταξύ άλλων **και κατά περίπτωση** για τη συγκέντρωση πόρων, ώστε να συμβάλουν από κοινού στην επίτευξη κοινών στόχων.

Μετανάστευση και αναγκαστικός εκτοπισμός

1. Η Ένωση έχει επαφές με χώρες-εταίρους βάσει μιας ολοκληρωμένης και αμοιβαία επωφελούς προσέγγισης της μετανάστευσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον σχεδιασμό και την επιχειρησιακή εφαρμογή νέων τρόπων, ιδίως για την πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης [...] και του αναγκαστικού εκτοπισμού [...]. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων τους, τη διασφάλιση της πρόσβασης σε διεθνή προστασία κατά περίπτωση, τη διευκόλυνση των επιστροφών, των επανεισδοχών και της επανένταξης με ασφαλή, αξιοπρεπή, βιώσιμο και αποτελεσματικό τρόπο, καθώς και την προώθηση στην παροχή νόμιμων οδών μετανάστευσης, με σεβασμό των εθνικών αρμοδιοτήτων.
2. Η προσέγγιση αυτή μεγιστοποιεί τις συνέργειες και δημιουργεί ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις χώρες καταγωγής, διέλευσης και αναχώρησης, στο πλαίσιο ενιαίας προσέγγισης για το σύνολο της διαδρομής. Συνδυάζει όλα τα κατάλληλα εργαλεία και την αναγκαία μόχλευση μέσω μιας ευέλικτης παροτρυντικής προσέγγισης, με δυνατότητα αλλαγών, κατάλληλων για το συγκεκριμένο πλαίσιο, στην κατανομή της χρηματοδότησης που σχετίζεται με τη μετανάστευση, ώστε να παροτρυνθούν οι χώρες-εταίροι να συνδραστηριοποιηθούν στις προτεραιότητες της ΕΕ στον τομέα της μετανάστευσης σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές προγραμματισμού του μηχανισμού που ορίζονται στα άρθρα 4 και 14, και σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19, κατά περίπτωση. Λαμβάνει υπόψη την αποτελεσματική συνεργασία και εφαρμογή των συμφωνιών, των ρυθμίσεων και των διαλόγων της Ένωσης σχετικά με τη μετανάστευση. Οι εν λόγω δράσεις υλοποιούνται με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του διεθνούς δικαίου τους πρόσφυγες, καθώς και των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και των κρατών μελών.
3. Στο [...] πλαίσιο της διαχείρισης της μετανάστευσης, εάν διαπιστωθούν σοβαρές ελλείψεις σε σχέση με υποχρέωση [...] χώρας-εταίρου [...] βάσει του διεθνούς δικαίου για επανεισδοχή [...] των υπηκόων της [...], ή σε σχέση με άλλες υποχρεώσεις βάσει του διεθνούς δικαίου, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει τις πληρωμές ή την υλοποίηση [...] μίας ή περισσότερων δράσεων. Σε καμία περίπτωση η αναστολή [...] δεν επηρεάζει την ανθρωπιστική βοήθεια.

4. Για να [...]αποδειχθεί η ύπαρξη [...]σοβαρών ελλείψεων όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, και κατόπιν διαβουλεύσεων με την ενδιαφερόμενη [...]χώρα-εταίρο, η Επιτροπή βασίζεται σε αξιολογήσεις οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 25α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009⁵⁶ και με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806⁵⁷[...], σε διαβούλευση με την [...]ΕΥΕΔ και με βάση ιδίως πληροφορίες από τα κράτη μέλη.
- 4α. Πριν λάβει οποιαδήποτε απόφαση αναστολής σύμφωνα με την παράγραφο 3, η Επιτροπή διαβουλεύεται με το Συμβούλιο σχετικά με την πολιτική σκοπιμότητά της και λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο. Κατά την εξέταση της λήψης τέτοιας απόφασης, λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών με τη συγκεκριμένη χώρα-εταίρο, μεταξύ άλλων στον τομέα της μετανάστευσης, καθώς και η αρχή της αναλογικότητας και οι πιθανές συνέπειες των μέτρων, ιδίως όσον αφορά την παροχή βασικών υπηρεσιών, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
5. Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 και ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι οι λόγοι που δικαιολογούν [...]τα εν λόγω μέτρα δεν ισχύουν πλέον, η Επιτροπή αίρει, εν όλω ή εν μέρει, την αναστολή των πληρωμών ή των δράσεων. Πριν λάβει τέτοια απόφαση, η Επιτροπή διαβουλεύεται με το Συμβούλιο σχετικά με την πολιτική σκοπιμότητά της και λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο.

⁵⁶ [...]

⁵⁷ [...]

Τίτλος II
Εφαρμογή του μηχανισμού

Κεφάλαιο I
Γενικές διατάξεις για τον προγραμματισμό

Άρθρο 13

Γενική προσέγγιση του προγραμματισμού

1. Οι δράσεις βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) και παράγραφος 3 στοιχείο α) βασίζονται στον προγραμματισμό.
2. Βάσει του άρθρου 8, τα έγγραφα προγραμματισμού παρέχουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης, των χωρών ή περιφερειών-εταίρων και άλλων εταίρων, το οποίο συνάδει με **τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 και στο παράρτημα II, τον** συνολικό σκοπό και το πεδίο εφαρμογής [...]και τις αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Η Επιτροπή διαβουλεύεται με άλλους δωρητές και φορείς, συμπεριλαμβανομένων τοπικών αρχών, εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα[...], **κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων για να διασφαλίσει ότι τα έγγραφα προγραμματισμού είναι προσαρμοσμένα στο τοπικό πλαίσιο.**

Η Επιτροπή [...]ενημερώνει εγκαίρως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων [...]του δεύτερου εδαφίου.

- 2α. **Καθ' όλη τη διαδικασία προγραμματισμού, δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο σχετικά με την πορεία του προγραμματισμού και λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων όσων εκφράζονται στην ετήσια στρατηγική συζήτηση που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1α.**

3. [Ο μηχανισμός συνεισφέρει στις δράσεις που θεσπίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) [XXX] [Erasmus+]. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, καταρτίζεται ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού για τη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Κατά τη χρήση των κονδυλίων αυτών, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) [XXX] [Erasmus+].]

Άρθρο 14

Αρχές γεωγραφικού προγραμματισμού

1. Ο προγραμματισμός βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:
- α) οι δράσεις βασίζονται[...] σε **συμπεριληπτικό** διάλογο που διεξάγεται νωρίς μεταξύ της Ένωσης[...] και των κρατών μελών, **στο πλαίσιο μιας προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», και, στο μέτρο του δυνατού, [...]**των οικείων χωρών-εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών, των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών·
 - β) ο προγραμματισμός μπορεί να προβλέπει δραστηριότητες συνεργασίας οι οποίες χρηματοδοτούνται από τις διαφορετικές πιστώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 και από άλλα ενωσιακά προγράμματα σύμφωνα με τις σχετικές νομικές πράξεις.
2. Ο προγραμματισμός δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε) παρέχει ειδικό, προσαρμοσμένο πλαίσιο συνεργασίας με βάση, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) τις προτεραιότητες των χωρών και περιφερειών-εταίρων, οι οποίες καθορίζονται βάσει του διαλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, λαμβανομένων επίσης υπόψη των εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών και σχεδίων·
 - β) την εταιρική σχέση με την Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης αμοιβαίων συμφερόντων και κοινών προτεραιοτήτων, καθώς και το επίπεδο φιλοδοξίας των από κοινού συμφωνηθέντων στόχων·

- γ) για τις υποψήφιες χώρες, τα δυνάμει υποψήφια μέλη και τις χώρες-εταίρους στην περιφέρεια της Ανατολικής Γειτονίας, τα αποτελέσματα στους τομείς των πολιτικών μεταρρυθμίσεων, της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της σύγκλισης με το κεκτημένο της ΕΕ, **με ιδιαίτερη προσοχή στο κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, στους δημοκρατικούς θεσμούς και στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης**·
- δ) την ικανότητα και τη δέσμευση των χωρών και περιφερειών-εταίρων ως προς την προώθηση κοινών αξιών και αρχών, καθώς και τη στήριξη πολυμερών συμμαχιών και μιας διεθνούς[...] **τάξης** βασισμένης σε κανόνες·
- ε) το επίπεδο ανάπτυξης των χωρών και περιφερειών-εταίρων, **τις ανάγκες τους** [...]και τη δέσμευσή τους να αντιμετωπίσουν τους παράγοντες αστάθειας[...].
- ε-α) τη δέσμευση των χωρών και περιφερειών-εταίρων να αντιμετωπίσουν τους παράγοντες και τα βαθύτερα αίτια της αντικανονικής μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού**·
- στ) την ικανότητα των χωρών και περιφερειών-εταίρων να κινητοποιούν και να αξιοποιούν αποτελεσματικά τους εγχώριους πόρους, καθώς και να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους άλλων φορέων, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα·
- ζ) την ικανότητα απορρόφησης των χωρών και περιφερειών-εταίρων και τον δυνητικό αντίκτυπο της ενωσιακής χρηματοδότησης στις χώρες και περιφέρειες-εταίρους, **λαμβανομένων υπόψη των ειδικών προκλήσεων και αναγκών των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, των αναπτυσσόμενων μικρών νησιωτικών κρατών και των περικλειστων αναπτυσσόμενων χωρών, κατά περίπτωση.**

Άρθρο 15

Έγγραφα γεωγραφικού προγραμματισμού

1. Όσον αφορά τις δράσεις δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), η εφαρμογή του μηχανισμού πραγματοποιείται μέσω πολυετών εθνικών, πολυκρατικών, περιφερειακών ή διαπεριφερειακών ενδεικτικών προγραμμάτων.

2. Στα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθορίζονται οι τομείς προτεραιότητας που επιλέγονται για ενωσιακή χρηματοδότηση, οι ειδικοί στόχοι και, κατά περίπτωση, οι μέθοδοι εφαρμογής. **Εκτός αν δικαιολογείται δεόντως, στα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα καθορίζονται επίσης τα ενδεικτικά χρηματοδοτικά κονδύλια, τόσο συνολικά όσο και κατά τομέα προτεραιότητας[...].**
3. Τα εν λόγω πολυετή ενδεικτικά προγράμματα βασίζονται σε:
 - α) εθνική ή περιφερειακή στρατηγική, η οποία έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή ως βάση για το αντίστοιχο πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα, κατά την έγκριση του τελευταίου εγγράφου. Για τους εταίρους της διεύρυνσης και της Ανατολικής Γειτονίας που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), [...]το έγγραφο αυτό μπορεί να λάβει τη μορφή σχεδίου βάσει επιδόσεων και να συμμορφώνεται με τους κανόνες εφαρμογής που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 31 του παρόντος κανονισμού[...].*
 - β) έγγραφο πλαίσιο που καθορίζει την πολιτική της Ένωσης έναντι του ενδιαφερόμενου εταίρου ή εταίρων, συμπεριλαμβανομένου κοινού εγγράφου μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών*
 - γ) κοινό έγγραφο μεταξύ της Ένωσης και του ενδιαφερόμενου εταίρου ή εταίρων το οποίο καθορίζει κοινές προτεραιότητες και αμοιβαίες δεσμεύσεις.

Άρθρο 16

Έγγραφα παγκόσμιου προγραμματισμού

1. Όσον αφορά τις δράσεις δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3 στοιχείο α), η εφαρμογή του μηχανισμού πραγματοποιείται μέσω πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων.
2. Στα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθορίζονται η στρατηγική της Ένωσης, οι προτεραιότητες που επιλέγονται για ενωσιακή χρηματοδότηση, οι ειδικοί στόχοι και τα ενδεικτικά χρηματοδοτικά κονδύλια.

Κατά περίπτωση, καθορίζονται οι πόροι και οι προτεραιότητες παρέμβασης για συμμετοχή σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες.

Έγκριση και τροποποίηση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων

1. Η Επιτροπή εγκρίνει μέσω εκτελεστικών πράξεων τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 15 και 16. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται επίσης στις επανεξετάσεις που αναφέρονται [...] **στις παραγράφους 1α και 2** του παρόντος άρθρου, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την ουσιαστική τροποποίηση του περιεχομένου του πολυετούς ενδεικτικού προγράμματος. **Κατά την εκπόνηση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκφράζονται στην ετήσια στρατηγική συζήτηση που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1α.**
- 1α. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα επανεξετάζονται στα μέσα της περιόδου εφαρμογής, σε σχέση με την έκθεση υλοποίησης για τον μηχανισμό «Παγκόσμια Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]. Οι επανεξετάσεις λαμβάνουν υπόψη τις ετήσιες πληροφορίες που παρέχει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του [κανονισμού για τις επιδόσεις], καθώς και τις απόψεις που εκφράζει το Συμβούλιο στο πλαίσιο των ανταλλαγών σχετικά με την πορεία του προγραμματισμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2α του παρόντος κανονισμού.
2. Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα μπορούν **επίσης** να επανεξετάζονται **εγκαίρως** σε ad hoc βάση, όποτε κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματική υλοποίηση, ιδίως όταν υπάρχουν ουσιαστικές αλλαγές στο πλαίσιο πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 8, **στρατηγικές μεταβολές που επηρεάζουν την εξωτερική δράση της Ένωσης έναντι χώρας ή περιφέρειας-εταίρου, ή σε συνέχεια κατάστασης κρίσης ή κατάστασης που έπεται κρίσης.**

3. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης, όπως οι κρίσεις ή **η επιδείνωση των σχέσεων της Ένωσης με χώρα-εταίρο εξαιτίας** άμεσων απειλών για την ειρήνη, τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή τις θεμελιώδεις ελευθερίες, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα που αναφέρονται στα άρθρα 15 και 16 μέσω εκτελεστικών πράξεων οι οποίες έχουν άμεση εφαρμογή και εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 5. **Μετά την έκδοση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού 182/2011.**
4. **Κατά την τροποποίηση των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου.**

Κεφάλαιο II

Σχέδια δράσης, μέτρα και αρχές εφαρμογής

Άρθρο 18

Σχέδια δράσης και μέτρα

1. Η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια ή πολυετή σχέδια δράσης και μέτρα. Τα μέτρα μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή μεμονωμένων μέτρων, ειδικών μέτρων, μέτρων στήριξης ή εκτάκτων μέτρων βοήθειας. Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα λαμβάνουν υπόψη το συγκεκριμένο πλαίσιο και προσδιορίζουν για κάθε δράση τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις σχετικές δραστηριότητες, τις μεθόδους εφαρμογής, **παρακολούθησης και αξιολόγησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]**, καθώς και τον προϋπολογισμό και τις πιθανές δαπάνες στήριξης.
2. Οι δράσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται με ποσά που μπορούν να προγραμματιστούν βασίζονται σε έγγραφα προγραμματισμού. Τα σχέδια δράσης καταρτίζονται χωρίς αποκλεισμούς, με διαφάνεια και εγκαίρως. **Εκτός εάν αιτιολογείται δεόντως, τα σχέδια δράσης συζητούνται από κοινού με τα κράτη μέλη σύμφωνα με την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη».**

3. Όπου απαιτείται, μια δράση μπορεί να υιοθετηθεί ως μεμονωμένο μέτρο πριν ή μετά την έγκριση των σχεδίων δράσης. Τα μεμονωμένα μέτρα τα οποία χρηματοδοτούνται με ποσά που μπορούν να προγραμματιστούν βασίζονται σε έγγραφα προγραμματισμού, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
4. Σε περίπτωση απρόβλεπτων αναγκών και περιστάσεων, και όταν η χρηματοδότηση δεν είναι εφικτή από καταλληλότερες πηγές, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει ειδικά μέτρα που δεν προβλέπονται στα έγγραφα προγραμματισμού.
5. Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει έκτακτα μέτρα βοήθειας για δράσεις οι οποίες καλύπτουν ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής.

Το έκτακτο μέτρο βοήθειας έχει διάρκεια έως 18 μήνες, η οποία μπορεί να παραταθεί δύο φορές κατά έξι επιπλέον μήνες το πολύ, έως 30 μήνες συνολικά κατά ανώτατο όριο, σε περίπτωση αντικειμενικών και απρόβλεπτων εμποδίων στην εφαρμογή του.

Σε περιπτώσεις παρατεταμένων κρίσεων και συγκρούσεων, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει δεύτερο έκτακτο μέτρο βοήθειας, με διάρκεια που δεν υπερβαίνει τους 18 μήνες. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορούν να εγκριθούν περαιτέρω μέτρα όταν είναι ουσιώδους σημασίας να συνεχιστεί η ενωσιακή δράση και αυτό δεν μπορεί να διασφαλιστεί με άλλα μέσα.

6. Όταν οι δαπάνες στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 δεν περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης ή στα μέτρα του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εγκρίνει, κατά περίπτωση, μέτρα στήριξης.

Άρθρο 19

Θέσπιση σχεδίων δράσης και μέτρων

1. Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα θεσπίζονται με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2.

2. Η διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερη περίοδος δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα:
- α) σχέδια δράσης και μεμονωμένα μέτρα για τα οποία η ενωσιακή χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τα [...] **8 000 000 EUR**.
 - β) ειδικά μέτρα και μέτρα στήριξης **καθώς και σχέδια δράσης που θεσπίζονται με σκοπό την υλοποίηση δράσεων για την κάλυψη αναγκών αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής** για τα οποία η ενωσιακή χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τα [...] **16 000 000 EUR**.
 - γ) έκτακτα μέτρα βοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 5 [...] για τα οποία η ενωσιακή χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τα [...] **32 000 000 EUR**.
 - δ) τεχνικές τροποποιήσεις των σχεδίων δράσης και των μέτρων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές δεν επηρεάζουν ουσιαστικά **το πεδίο εφαρμογής ή τους στόχους του σχετικού σχεδίου δράσης ή μέτρου, όπως:**
 - i) αλλαγή της μεθόδου εφαρμογής·
 - ii) ανακατανομή ποσών μεταξύ ενεργειών του ίδιου σχεδίου δράσης·
 - iii) αύξηση του προϋπολογισμού των σχεδίων δράσης και των μέτρων κατά ποσοστό έως και 20 % του προϋπολογισμού αυτού **και έως 16 000 000 EUR κατά ανώτατο όριο**.
 - ε) **κατά παρέκκλιση από το άρθρο 223 παράγραφος 4 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509**, επιδοτήσεις επιτοκίου και κόστους δανεισμού που παρέχονται στη δικαιούχο χώρα-εταίρο και συνδέονται με χρηματοδοτική συνδρομή, εφόσον αιτιολογούνται δεόντως.

Τα σχέδια δράσης και τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, εκτός των έκτακτων μέτρων βοήθειας για την κάλυψη αναγκών αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής και των τεχνικών τροποποιήσεων, κοινοποιούνται από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κράτη μέλη, μέσω της αρμόδιας επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, εντός ενός μηνός από τη θέσπισή τους.

3. Πριν από τη θέσπιση ή την παράταση των έκτακτων μέτρων βοήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τον χαρακτήρα και τους στόχους των εν λόγω μέτρων, καθώς και τα προβλεπόμενα ποσά χρηματοδότησης, **και λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους**. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προτού προβεί σε σημαντικές επί της ουσίας τροποποιήσεις ήδη θεσπισμένων έκτακτων μέτρων βοήθειας, **και λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους**. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη σχετική προσέγγιση πολιτικής για τον προγραμματισμό και την επακόλουθη υλοποίηση των εν λόγω μέτρων, χάριν της συνοχής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.
4. Στην περίπτωση δεόντως αιτιολογημένων επιτακτικών λόγων επείγουσας ανάγκης, όπως κρίσεων που περιλαμβάνουν φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, ή **επιδείνωσης των σχέσεων της Ένωσης με χώρα-εταίρο εξαιτίας** άμεσων απειλών κατά της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των θεμελιωδών ελευθεριών, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει σχέδια δράσης και μέτρα ή τροποποιήσεις υφιστάμενων σχεδίων δράσης και μέτρων, ως εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 5. **Μετά την έγκριση ή την τροποποίηση, εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού 182/2011.**
5. Διενεργούνται οι κατάλληλες αξιολογήσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις].

Κανόνες επιλεξιμότητας

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος άρθρου, οι συμμετέχοντες σε διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων για δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) έως ε) είναι υπήκοοι ή πραγματικά εγκατεστημένοι σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) κράτος μέλος, υπερπόντια χώρα ή έδαφος που συνδέεται με κράτος μέλος όπως ορίζεται στο παράρτημα II της ΣΛΕΕ ή μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·
 - β) υπό προσχώρηση χώρα, υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφιο μέλος·
 - γ) αναπτυσσόμενη χώρα ή έδαφος που δεν είναι μέλος της ομάδας G-20·
 - δ) χώρα-εταίρο στην περιφέρεια της Νότιας Γειτονίας που αναφέρεται στο παράρτημα I·
 - ε) οποιαδήποτε άλλη χώρα-εταίρο, όταν είναι δικαιούχος της δράσης που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού·
 - στ) χώρα για την οποία καθορίζεται από την Επιτροπή αμοιβαία πρόσβαση στην εξωτερική χρηματοδότηση, **βάσει δεσμεύσεων ή επαρκών αποδεικτικών στοιχείων για συγκρίσιμο άνοιγμα της αγοράς και της εξωτερικής χρηματοδότησης·**
 - ζ) χώρα που είναι μέλος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, στην περίπτωση συμβάσεων που υλοποιούνται σε λιγότερο ανεπτυγμένη χώρα η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο αποδεκτών ΕΑΒ ή σε υπερχρεωμένη φτωχή χώρα η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο της Παγκόσμιας Τράπεζας.
2. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος άρθρου, οι συμμετέχοντες σε διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων για δράσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) είναι υπήκοοι ή πραγματικά εγκατεστημένοι σε χώρα ή έδαφος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), δ), ε) και στ) του παρόντος άρθρου ή σε χώρα-εταίρο στην περιφέρεια της Ανατολικής Γειτονίας που αναφέρεται στο παράρτημα I.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, η συμμετοχή σε διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων για δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο στ) και του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο ν) είναι ανοικτή χωρίς περιορισμούς.
4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, η συμμετοχή σε προμήθειες, επιχορηγήσεις και απονομή βραβείων είναι επίσης ανοικτή σε διεθνείς οργανισμούς.
5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, όλα τα προϊόντα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού μπορούν να προέρχονται από οποιαδήποτε χώρα ή έδαφος.
6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, οι κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο δεν ισχύουν και δεν δημιουργούν περιορισμούς ως προς την ιθαγένεια για τα φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ή έχουν άλλως συνάψει νόμιμη σύμβαση με επιλέξιμο ανάδοχο ή, κατά περίπτωση, με επιλέξιμο υπεργολάβο.
7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, για δράσεις που υλοποιούνται υπό την άμεση ή έμμεση διαχείριση οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii) έως ix) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι χώρες και τα εδάφη που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με τους κανόνες των εν λόγω οντοτήτων για τους σκοπούς της συμμετοχής σε διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων είναι επίσης επιλέξιμα, πέραν των χωρών και των εδαφών που είναι επιλέξιμα δυνάμει του παρόντος άρθρου. Τα προϊόντα προέρχονται από τις χώρες και τα εδάφη που είναι επιλέξιμα σύμφωνα με τους κανόνες των εν λόγω οντοτήτων, πέραν των χωρών και των εδαφών που είναι επιλέξιμα για διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου, για δράσεις οι οποίες υλοποιούνται από οντότητες που δεν καλύπτονται από το προηγούμενο εδάφιο, όταν οι δράσεις αυτές είναι χρηματοδοτούμενες από κοινού με τρίτα μέρη τα οποία δεν είναι αποδέκτες των εν λόγω δράσεων, οι αποδέκτες αυτοί μπορούν να αποφασίσουν ότι οι χώρες και τα εδάφη που είναι επιλέξιμα βάσει των κανόνων των εν λόγω τρίτων μερών για τους σκοπούς της συμμετοχής σε διαδικασίες προμηθειών, επιχορηγήσεων και απονομής βραβείων είναι επιλέξιμα πέραν των χωρών και των εδαφών που είναι επιλέξιμα δυνάμει του παρόντος άρθρου.

8. Όταν τρίτο μέρος παρέχει χρηματοδότηση σε καταπιστευματικό ταμείο που έχει συσταθεί από την Επιτροπή ή μέσω εξωτερικών εσόδων με ειδικό προορισμό, εφαρμόζονται οι κανόνες επιλεξιμότητας που προβλέπει η ιδρυτική πράξη του καταπιστευματικού ταμείου ή η συμφωνία με το τρίτο μέρος σε περίπτωση εξωτερικών εσόδων με ειδικό προορισμό.
9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 και 11, στην περίπτωση δράσεων που χρηματοδοτούνται από τον παρόντα μηχανισμό και από άλλο πρόγραμμα της Ένωσης ή από διάφορους πυλώνες του παρόντος μηχανισμού, εφαρμόζονται οι κανόνες επιλεξιμότητας με τυχόν περιορισμούς και επεκτάσεις τους που προβλέπονται από οποιοδήποτε από τα εν λόγω προγράμματα ή τους πυλώνες.
10. Οι κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο ή το είδος των συμμετεχόντων στις διαδικασίες ανάθεσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον άμεσο και έμμεσο έλεγχο τους από οντότητες χώρας-εταίρου, μπορούν να περιορίζονται, όταν οι περιορισμοί αυτοί είναι **προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης ή όταν απαιτούνται** λόγω της ειδικής φύσης ή των στόχων της δραστηριότητας ή της εφαρμογής περιοριστικών μέτρων της Ένωσης ή όταν οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική υλοποίηση της δραστηριότητας[...]. Οι περιορισμοί επιλεξιμότητας εφαρμόζονται σε προμηθευτές υψηλού κινδύνου, για λόγους ασφάλειας.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο μπορούν επίσης να περιορίζονται από μέτρα αντίδρασης της Ένωσης τα οποία θεσπίζονται δυνάμει του κανονισμού για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁸.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τα κράτη μέλη μέσω της επιτροπής «Παγκόσμια Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 σχετικά με αποφάσεις περιορισμού της επιλεξιμότητας.

⁵⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών (μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις — IPI) (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj>).

11. Οι κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο μπορούν **κατ' εξαίρεση** να επεκτείνονται σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης ή μη διαθεσιμότητας επιλέξιμων συμμετεχόντων στις αγορές των οικείων χωρών ή εδαφών ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου η εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας θα καθιστούσε την πραγματοποίηση της δράσης αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή ή όταν η επέκταση αυτήν είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης. **Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τα κράτη μέλη μέσω της επιτροπής «Παγκόσμια Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 σχετικά με αποφάσεις επέκτασης της επιλεξιμότητας.**
12. Προκειμένου να ενισχυθούν οι τοπικές ικανότητες, αγορές και αγοραστικές δραστηριότητες, όταν ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 προβλέπει ανάθεση βάσει μίας και μόνο προσφοράς, δίνεται προτεραιότητα σε τοπικούς και περιφερειακούς οικονομικούς φορείς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η συμμετοχή **οικονομικών φορέων πραγματικά εγκατεστημένων σε κράτη μέλη και** τοπικών και περιφερειακών οικονομικών φορέων προωθείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Προωθούνται κριτήρια βιωσιμότητας και δέουσας επιμέλειας, **λαμβανομένων υπόψη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς.**

Άρθρο 21

Εξαιρούμενες δραστηριότητες

Η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού δεν στηρίζει δράσεις ή μέτρα που ενδέχεται να οδηγήσουν σε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες-εταίρους **ή που αντιβαίνουν στην αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις].**

[Μεταφορές, ετήσιες δόσεις, επιστροφές, έσοδα και ανακτήσεις από χρηματοδοτικά μέσα και πλεονάσματα από τη δημοσιονομική εγγύηση

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού μεταφέρονται αυτόματα και μπορούν να δεσμεύονται και να χρησιμοποιούνται από τον παρόντα μηχανισμό υπό την αντίστοιχη γραμμή του προϋπολογισμού που προσδιορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, αντίστοιχα, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου οικονομικού έτους. Το ποσό που μεταφέρεται είναι το πρώτο που χρησιμοποιείται στο επόμενο οικονομικό έτος.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις μεταφερθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

2. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την ανάληψη ενεργειών των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη με ετήσιες δόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Το άρθρο 114 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 δεν εφαρμόζεται στις πολυετείς δράσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτόματα τυχόν τμήμα δημοσιονομικής δέσμευσης για δράση η οποία, έως την 31η Δεκεμβρίου του πέμπτου έτους μετά το έτος της δημοσιονομικής δέσμευσης, δεν έχει χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό της προχρηματοδότησης ή της πραγματοποίησης ενδιάμεσης πληρωμής, ή για την οποία δεν έχει υποβληθεί πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης ή οποιοδήποτε αίτημα πληρωμής.

3. Εάν ο κανονισμός αρχίσει να ισχύει μετά την 1.1.2028: από την 1η Ιανουαρίου 2028, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 212 παράγραφος 3 πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, τα έσοδα, οι επιστροφές και οι ανακτήσεις από χρηματοδοτικά μέσα για την εξωτερική δράση τα οποία θεσπίστηκαν με βασικές πράξεις που εκδόθηκαν πριν από το 2021, δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1529, (ΕΕ) 2021/947 και (ΕΕ) 2024/792, καθώς και του παρόντος κανονισμού, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παροχή ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και από το άρθρο 12 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, οι πόροι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διατίθενται στη γραμμή προϋπολογισμού του μηχανισμού από την οποία προέρχονται και συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

4. Εάν ο κανονισμός αρχίσει να ισχύει μετά την 1.1.2028: από την 1η Ιανουαρίου 2028, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ) 2022/1628 και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 31 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, τυχόν πλεόνασμα προβλέψεων στο Ταμείο εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, το οποίο ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009, μπορεί να χρησιμοποιείται για την παροχή ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Εάν ο κανονισμός αρχίσει να ισχύει μετά την 1.1.2028: από την 1η Ιανουαρίου 2028, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 216 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού 2024/2509 και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792 και του άρθρου 14 παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ) 2022/1628, τυχόν πλεόνασμα προβλέψεων για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή που θεσπίζονται δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1601, (ΕΕ) 2021/947, (ΕΕ) 2024/792, (ΕΕ) 2024/1449, (ΕΕ) 2025/535 και του παρόντος κανονισμού μπορεί να χρησιμοποιείται για την παροχή ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, οι πόροι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διατίθενται στη γραμμή προϋπολογισμού του μηχανισμού από την οποία προέρχονται και συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού 2024/2509.]

Κεφάλαιο III

Εργαλειοθήκη εφαρμογής

Άρθρο 23

Εφαρμογή και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Ο μηχανισμός εφαρμόζεται είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω οποιασδήποτε από τις οντότητες που παρατίθενται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων κατά την έννοια του στοιχείου γ) σημείο ix). Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού στο Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας και στην Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο viii) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

2. Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται μέσω των τύπων χρηματοδότησης που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, συμπεριλαμβανομένων των συνεισφορών στα καταπιστευματικά ταμεία που συστήνει η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 238 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, και εκείνων που εγκρίνονται ειδικά στο πλαίσιο του παρόντος μηχανισμού. Η δημοσιονομική εγγύηση, τα χρηματοδοτικά μέσα, μεταξύ άλλων όταν συνδυάζονται με επιχορηγήσεις ή με άλλες μορφές μη επιστρεπτέας στήριξης στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων, και η χρηματοδοτική συνδρομή του μηχανισμού εκτελούνται σύμφωνα με τον τίτλο X του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

3. Όταν συνεργάζεται με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ενδιαφερόμενους φορείς των χωρών-εταίρων, όπως οι τοπικές αρχές, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητές τους, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών τους και του γενικού πλαισίου, κατά τον καθορισμό των τρόπων χρηματοδότησης, του είδους της συνεισφοράς, της συμμετοχής, των ρυθμίσεων αξιολόγησης και ανάθεσης και των διοικητικών διατάξεων για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, με σκοπό να προσεγγίσει και να ανταποκριθεί με τον καλύτερο τρόπο στο ευρύτερο δυνατό φάσμα των εν λόγω ενδιαφερόμενων φορέων. Ενθαρρύνονται ειδικές ρυθμίσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, όπως οι χρηματοδοτικές συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης, η χρηματοδοτική στήριξη τρίτων, οι επιχορηγήσεις που παρέχονται χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή οι απλουστευμένες μορφές χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 198 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι επιχορηγήσεις μπορούν να παρέχονται χωρίς πρόσκληση υποβολής προτάσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) επιχορηγήσεις μικρής αξίας σε υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τη χρηματοδότηση επείγουσών δράσεων και αναγκών προστασίας, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών για την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διατρέχουν κίνδυνο, καθώς και σε διαμεσολαβητές και άλλους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν σε διάλογο σχετικά με κρίσεις και ένοπλες συγκρούσεις, την επίλυση συγκρούσεων, τη συμφιλίωση και την οικοδόμηση της ειρήνης, κατά περίπτωση χωρίς την ανάγκη συγχρηματοδότησης·
 - β) επιχορηγήσεις, κατά περίπτωση, χωρίς την ανάγκη συγχρηματοδότησης, για τη χρηματοδότηση δράσεων σε λίαν αντίξοες συνθήκες όπου η δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων αντενδείκνυται, μεταξύ άλλων σε καταστάσεις όπου παρατηρείται σοβαρή έλλειψη θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σημειώνονται απειλές κατά των δημοκρατικών θεσμών **και των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης**, κλιμάκωση κρίσεων ή ένοπλες συγκρούσεις, κατά τις οποίες υφίσταται σοβαρότατος κίνδυνος για την ασφάλεια των ανθρώπων ή οι οργανώσεις και οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι διαμεσολαβητές και άλλοι παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν σε διάλογο σχετικά με την κρίση και την ένοπλη σύγκρουση, τη συμφιλίωση και την οικοδόμηση ειρήνης δρουν υπό τις πλέον αντίξοες συνθήκες· οι επιχορηγήσεις αυτές δεν υπερβαίνουν το 1 000 000 EUR και η διάρκειά τους δεν υπερβαίνει τους 18 μήνες, ενώ μπορεί να παραταθεί κατά 12 επιπλέον μήνες, σε περίπτωση αντικειμενικών και απρόβλεπτων εμποδίων κατά την εκτέλεσή τους·

- γ) επιχορηγήσεις στο Παγκόσμιο Δίκτυο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα·
- δ) επιχορηγήσεις μικρού ύψους σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με τη χρήση, στο μέτρο του δυνατού, απλουστευμένων μορφών χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 125 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509[...].
- ε) **κατ' εξαίρεση και** όταν είναι αναγκαίο και δεόντως αιτιολογημένο στα σχέδια δράσης και στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 18, επιχορηγήσεις σε νομικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου οι οποίες είναι πραγματικά εγκατεστημένες σε κράτος μέλος, για τη διευκόλυνση επενδύσεων που είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Ένωσης και στηρίζουν τους στόχους του μηχανισμού. **Η Επιτροπή καθορίζει και δημοσιοποιεί τα κριτήρια και τους όρους παροχής των εν λόγω επιχορηγήσεων και ενημερώνει τα κράτη μέλη μέσω της επιτροπής «Παγκόσμια Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 σχετικά με τις αποφάσεις παροχής επιχορήγησης.**

5. Σε τομείς που αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας και τη στήριξη παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, η Ένωση μπορεί να παρέχει βοήθεια ανεξάρτητα από τη συναίνεση των κυβερνήσεων και άλλων δημόσιων αρχών των οικείων χωρών-εταίρων· οι εν λόγω δράσεις στηρίζουν κυρίως παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών, με συνεκτίμηση των μορφών και των μεθόδων εκτέλεσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

6. Η στήριξη από τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων μέσω συμβάσεων εκτέλεσης τομεακών μεταρρυθμίσεων, βασίζεται στην ανάληψη ίδιας ευθύνης από τη χώρα, στην αμοιβαία λογοδοσία και στην προσήλωση των χωρών-εταίρων, λαμβανομένων υπόψη των επιδόσεών τους και της προόδου τους, όσον αφορά τις οικουμενικές αξίες, τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου και αποσκοπεί στην ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και των χωρών-εταίρων. Περιλαμβάνει ενισχυμένο διάλογο περί πολιτικών, ανάπτυξη ικανοτήτων και βελτιωμένη διακυβέρνηση, συμπληρώνοντας τις προσπάθειες των εταίρων να εισπράττουν περισσότερο και να δαπανούν καλύτερα προκειμένου να στηρίξουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων για **τις γυναίκες και τους νέους, τον κοινωνικό διάλογο**, την εξάλειψη της φτώχειας, τη μείωση των ανισοτήτων και την οικοδόμηση και εδραίωση δημοκρατιών και ειρηνικών κοινωνιών. Η στήριξη από τον προϋπολογισμό συμβάλλει επίσης στην ισότητα των φύλων.

Κάθε απόφαση για παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό βασίζεται στις πολιτικές δημοσιονομικής στήριξης που έχουν συμφωνηθεί από την Ένωση, ένα συγκεκριμένο σύνολο κριτηρίων επιλεξιμότητας και μια προσεκτική εκτίμηση των κινδύνων και των οφελών.

Η στήριξη από τον προϋπολογισμό διαφοροποιείται κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνεται [...] **αποτελεσματικότερα** στο πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο της εκάστοτε χώρας-εταίρου, λαμβανομένων υπόψη των καταστάσεων αστάθειας.

Κατά την παροχή στήριξης από τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 241 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η Επιτροπή καθορίζει σαφώς και παρακολουθεί τα κριτήρια για τις προϋποθέσεις της στήριξης από τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων και τη διαφάνεια, και στηρίζει την ανάπτυξη του κοινοβουλευτικού ελέγχου και των εθνικών ικανοτήτων λογιστικού ελέγχου, καθώς και την αύξηση της διαφάνειας και της πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες.

Η εκταμίευση της στήριξης από τον προϋπολογισμό βασίζεται σε δείκτες που καταδεικνύουν την ικανοποιητική πρόοδο που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν συμφωνηθεί με τη χώρα-εταίρο.

7. Σύμφωνα με το άρθρο 196 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις οι οποίες προσδιορίζονται στα σχέδια δράσης και στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 18, οι δραστηριότητες που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού και οι υποκείμενες δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν το 2028 μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2028, ακόμη και αν οι δραστηριότητες αυτές υλοποιηθούν και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιηθούν πριν από την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης.
8. Η υλοποίηση δράσεων υπό έμμεση διαχείριση, μεταξύ άλλων μέσω χρηματοδοτικών μέσων, δημοσιονομικών εγγυήσεων και συνδυαστικών πράξεων στο πλαίσιο του μηχανισμού, ανατίθεται, όποτε είναι δυνατόν και σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, στην ΕΤΕπ, στην ΕΤΑΑ ή σε οργανισμό κράτους μέλους, ενδεχομένως συνδυαστικά με άλλες συμπληρωματικές μορφές χρηματοδοτικής στήριξης, τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τρίτα μέρη.
9. Οι φόροι, οι δασμοί και οι επιβαρύνσεις που προκύπτουν κατά την εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού και επιβάλλονται από χώρες-εταίρους μπορούν να είναι επιλέξιμα έξοδα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού, υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, με εξαίρεση τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις που στοχεύουν ειδικά στη χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης.
10. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί να απαρτίζεται εν μέρει ή εν όλω από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.
11. Σε περίπτωση έμμεσης διαχείρισης με χώρες-εταίρους, φορείς που αυτές έχουν ορίσει, οργανισμούς των χωρών-εταίρων ή φορείς σε περιφερειακό ή παγκόσμιο επίπεδο, όταν η Επιτροπή διατηρεί ευθύνες δημοσιονομικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 157 παράγραφος 7 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η Επιτροπή ανακτά, εφόσον απαιτείται και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των αναθετουσών αρχών, τα οφειλόμενα ποσά από τους αποδέκτες των αναθετουσών αρχών σύμφωνα με τα άρθρα 101 έως 106 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, με εξαίρεση το άρθρο 101 παράγραφοι 7, 8 και 9, μεταξύ άλλων μέσω απόφασης εκτελεστής υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ορίζονται στο άρθρο 299 της ΣΛΕΕ. Η συμφωνία χρηματοδότησης περιέχει διατάξεις για τον εν λόγω σκοπό.

Σε περίπτωση που η εν λόγω χώρα-εταίρος, ο φορέας που έχει ορίσει η χώρα-εταίρος, ο οργανισμός της χώρας-εταίρου ή ο φορέας σε περιφερειακό ή παγκόσμιο επίπεδο δεν εκπληρώνει τα καθήκοντά του όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού ή τις υποχρεώσεις, τις αρχές, τους στόχους και τους κανόνες που διέπουν την άσκηση της έμμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή μπορεί να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, μεταξύ άλλων να αντικαταστήσει την οντότητα, προσωρινά ή οριστικά, και να ενεργεί εξ ονόματος και για λογαριασμό της υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης. Στην περίπτωση αυτήν, η Επιτροπή δύναται να λάβει, από τους πόρους που διατίθενται στην εν λόγω χώρα-εταίρο, οικονομική αποζημίωση για τον πρόσθετο διοικητικό φόρτο εργασίας που προκύπτει.

12. Οι ομαδοποιημένες προμήθειες, κατά την έννοια του άρθρου 168 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορούν να πραγματοποιούνται με οποιαδήποτε χώρα-εταίρο.
- 12α. **Η τεχνική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κινητοποίησης της εμπειρογνομοσύνης του δημόσιου τομέα, παραμένει σημαντικό εργαλείο της εργαλειοθήκης «Παγκόσμια Ευρώπη», συμβάλλοντας στην προώθηση των στόχων του μηχανισμού με τη διάδοση των ευρωπαϊκών αξιών, προτύπων και μοντέλων δημόσιας πολιτικής στις χώρες-εταίρους στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη».**
13. Η συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των εταίρων της μπορεί να περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε δομές που έχουν συσταθεί για τον συντονισμό του προγραμματισμού με άλλους δωρητές, **συμπεριλαμβανομένης της τριγωνικής συνεργασίας**, ή για τη διαχείριση της υλοποίησης των δράσεων, τη διατύπωση κοινών δηλώσεων με σκοπό να ενισχυθεί η προβολή της συνεισφοράς της Ένωσης και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση και ο συντονισμός του προϋπολογισμού, καθώς και τη σύναψη συμφωνιών χρηματοδότησης με οργανισμούς των χωρών εταίρων ή φορείς σε περιφερειακό ή παγκόσμιο επίπεδο.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις και χρηματοδοτική συνδρομή: μέγιστη ενωσιακή στήριξη, χρηματοδότηση και δανειοληπτικές πράξεις

1. [Η Ένωση μπορεί να παρέχει στήριξη με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης μέχρι ανώτατου ποσού 95 000 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. Το μέγιστο ποσό της δημοσιονομικής εγγύησης μειώνεται ανάλογα με τα ποσά της χρηματοδοτικής συνδρομής που υλοποιείται ως μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή υπό μορφή δανείων και δανείων βάσει πολιτικής, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, καθώς και ανάλογα με τα ποσά των δανείων που χορηγούνται δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) [XXX] (ΜΣΠΑΠ).]
2. Ο συντελεστής προβλέψεων για τη δημοσιονομική εγγύηση και τη χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κυμαίνεται μεταξύ 9 % και 50 %, ανάλογα με το είδος των πράξεων. Ο συντελεστής προβλέψεων είναι 9 % για τη χρηματοδοτική συνδρομή και για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις που καλύπτουν τους κινδύνους αθέτησης δημόσιου χρέους που συνδέονται με τις δανειοδοτικές πράξεις.
3. [Η στήριξη της Ένωσης προς την Ουκρανία με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης και χρηματοδοτικής συνδρομής δεν συνυπολογίζεται στο μέγιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Η Ένωση μπορεί να παρέχει στήριξη στην Ουκρανία με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης έως 48 000 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές. Ο συντελεστής προβλέψεων για τη δημοσιονομική εγγύηση η οποία εγγυάται για πράξεις στήριξης της Ουκρανίας ορίζεται αρχικά σε 70 %.

Δεν συστήνονται προβλέψεις και, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 214 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, δεν καθορίζεται συντελεστής προβλέψεων για τα δάνεια προς την Ουκρανία.]

4. Η Επιτροπή επανεξετάζει τους συντελεστές προβλέψεων δυνάμει των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου ετησίως σύμφωνα με την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 5 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επιτροπής.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 30 για την τροποποίηση των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, με σκοπό την προσαρμογή των συντελεστών προβλέψεων που αναφέρονται σε αυτές και την αύξηση των μέγιστων ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, κατά 20 % και 30 % των ποσών αυτών αντίστοιχα.
6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 7, τα κράτη μέλη, οι χώρες-εταίροι και άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν ειδικές συνεισφορές στη δημοσιονομική εγγύηση, τα χρηματοδοτικά μέσα ή τη χρηματοδοτική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 211 παράγραφος 2 και το άρθρο 221 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι εν λόγω συνεισφορές στη δημοσιονομική εγγύηση ή τη χρηματοδοτική συνδρομή έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του ποσού της δημοσιονομικής εγγύησης ή της χρηματοδοτικής συνδρομής.
7. Όταν οι συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 6 καταβάλλονται σε μετρητά, συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχεία α), δ) και ε) και του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
8. [Η δημοσιονομική εγγύηση που θεσπίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου μπορεί να χρησιμοποιείται, έως τα ανώτατα ποσά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, για την παροχή στήριξης δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) [XXX] (ΜΣΠΑΠ), σύμφωνα με τους στόχους και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στα προγράμματα αυτά. Για τον σκοπό αυτόν, οι προβλέψεις χρηματοδοτούνται από τα χρηματοδοτικά κονδύλια των εν λόγω άλλων προγραμμάτων της Ένωσης.]
9. [Τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε) χρησιμοποιούνται για τις προβλέψεις της δημοσιονομικής εγγύησης και της χρηματοδοτικής συνδρομής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι προβλέψεις της στήριξης της Ένωσης προς την Ουκρανία με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 χρηματοδοτούνται από τους χρηματοδοτικούς πόρους οι οποίοι διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* [κανονισμός για το ΠΔΠ] του Συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, μεταξύ άλλων όταν η δημοσιονομική εγγύηση παρέχεται για δραστηριότητες δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) [XXX] (ΜΣΠΑΠ).]

10. Οι προβλέψεις που αναφέρονται στις παραγράφους 8 και 9 του παρόντος άρθρου δεν δεσμεύονται μετά το τέλος του τελευταίου έτους του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.
11. Σύμφωνα με το άρθρο 214 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι προβλέψεις που αναφέρονται στις παραγράφους 8 και 9 συστήνονται έως και το τρίτο έτος μετά τη λήξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και λαμβάνουν υπόψη την πρόοδο ως προς την έγκριση και την υπογραφή των χρηματοδοτικών και επενδυτικών πράξεων ή την εκταμίευση της χρηματοδοτικής συνδρομής, καθώς και το προφίλ κινδύνου των πράξεων.
12. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, εξ ονόματος της Ένωσης, να δανείζεται τα αναγκαία κεφάλαια για την εκτέλεση της χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή δανείζεται τα κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 224 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 25

Εφαρμογή της δημοσιονομικής εγγύησης και των χρηματοδοτικών μέσων

1. Η δημοσιονομική εγγύηση χρησιμοποιείται προκειμένου να εγγυηθεί για πράξεις αντισυμβαλλομένων σε κρατικό και υποκρατικό επίπεδο, καθώς και στον ιδιωτικό τομέα. **Στην ΕΤΕπ διατίθεται ενδεικτικό ποσό [XX] EUR από τη δημοσιονομική εγγύηση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1, καθώς και ενδεικτικό ελάχιστο ποσό [XX] EUR από τη δημοσιονομική εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 3.**
2. Όταν χώρες-εταίροι συνεισφέρουν σε χρηματοδοτικά μέσα ή στη δημοσιονομική εγγύηση, μπορούν επίσης να [...]οριστούν επιλέξιμοι εκτελεστικοί φορείς ή αντισυμβαλλόμενοι από τις οικείες χώρες. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 211 παράγραφος 5 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, μπορούν επίσης να [...]οριστούν επιλέξιμοι εκτελεστικοί φορείς ή αντισυμβαλλόμενοι από χώρες-εταίρους που επωφελούνται από τη δημοσιονομική εγγύηση ή τα χρηματοδοτικά μέσα.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) και το άρθρο 211 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, όταν τα χρηματοδοτικά μέσα ή η δημοσιονομική εγγύηση εφαρμόζονται υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης **και όταν είναι αναγκαίο και δεόντως αιτιολογημένο**, είναι επιλέξιμοι οι φορείς που παρέχουν επαρκή διασφάλιση της χρηματοδοτικής τους ικανότητας και υπόκεινται στο ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, χώρας-εταίρου που επωφελείται από τα χρηματοδοτικά μέσα ή τη δημοσιονομική εγγύηση ή χώρας-εταίρου που έχει συνεισφέρει στα χρηματοδοτικά μέσα ή στη δημοσιονομική εγγύηση.
4. Η Επιτροπή διασφαλίζει την αποτελεσματική, αποδοτική και δίκαιη χρήση των διαθέσιμων πόρων από τους επιλέξιμους εκτελεστικούς φορείς και τους αντισυμβαλλομένους, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων αντισυμβαλλομένων, προωθώντας παράλληλα τη συνεργασία μεταξύ τους και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ικανότητες, την προστιθέμενη αξία και την πείρα τους.
5. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τους αντισυμβαλλομένους κάθε σημαντική πληροφορία σχετικά με πράξεις τους οι οποίες δεν καλύπτονται από τη δημοσιονομική εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 24.
6. Το επενδυτικό συμβούλιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» («επενδυτικό συμβούλιο») παρέχει στρατηγική και επιχειρησιακή καθοδήγηση στην Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της δημοσιονομικής εγγύησης που αναφέρεται στο άρθρο 24 και της συνδυαστικής χρηματοδότησης. Το επενδυτικό συμβούλιο [...] **συμβάλλει στην ευθυγράμμιση της στήριξης που παρέχεται μέσω της δημοσιονομικής εγγύησης και της συνδυαστικής χρηματοδότησης με τους στόχους και το πλαίσιο πολιτικής του μηχανισμού και, ως εκ τούτου, συμβάλλει στην ενίσχυση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας, του αντικτύπου και της προβολής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, παρέχει κατευθύνσεις για επενδυτικές προτεραιότητες, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σε γεωγραφικό, τομεακό και θεματικό επίπεδο, σε κρατικό και υποκρατικό επίπεδο, καθώς και στον ιδιωτικό τομέα, για το συνολικό προφίλ κινδύνου της δημοσιονομικής εγγύησης και των συνδυαστικών πράξεων, καθώς και για τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Το επενδυτικό συμβούλιο [...] στηρίζει την Επιτροπή στο επίπεδο της εφαρμογής κατά τον καθορισμό των περιφερειακών και τομεακών επενδυτικών στόχων και τον καθορισμό κριτηρίων για πράξεις οι οποίες μπορούν να επωφεληθούν από ενίσχυση που παρέχεται μέσω της δημοσιονομικής εγγύησης και της συνδυαστικής χρηματοδότησης.**

Το επενδυτικό συμβούλιο εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του. Αυτός ο εσωτερικός κανονισμός καθορίζει, μεταξύ άλλων, διατάξεις για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων και κανόνες ψηφοφορίας. Το επενδυτικό συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές ετησίως και, εφόσον είναι δυνατόν, εκδίδει τις γνώμες του με συναίνεση. Μπορούν ανά πάσα στιγμή να οργανώνονται πρόσθετες συνεδριάσεις από τον πρόεδρο του επενδυτικού συμβουλίου ή κατόπιν αιτήματος ενός τρίτου των μελών του. Το επενδυτικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει με διάφορες συνθέσεις, μεταξύ άλλων με συνθέσεις που αντικατοπτρίζουν τους πυλώνες που ορίζονται στο άρθρο 3.

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο επενδυτικό συμβούλιο τουλάχιστον μία φορά ετησίως σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της δημοσιονομικής εγγύησης και της συνδυαστικής χρηματοδότησης που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του μηχανισμού, μεταξύ άλλων παρέχοντας επισκόπηση σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τη γεωγραφική και θεματική κάλυψη. Το επενδυτικό συμβούλιο ενημερώνεται για τις συνεισφορές σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 6.

Το επενδυτικό συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους της Επιτροπής και του ύπατου εκπροσώπου, όλων των κρατών μελών και, όταν πρόκειται για στρατηγικές συζητήσεις, της ΕΤΕπ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει καθεστώς παρατηρητή. Οι συνεισφέροντες, οι επιλέξιμοι εκτελεστικοί φορείς και οι αντισυμβαλλόμενοι, οι χώρες-εταίροι, οι σχετικοί περιφερειακοί οργανισμοί και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν, κατά περίπτωση, να συμμετέχουν με την ιδιότητα του παρατηρητή. Η προεδρία του επενδυτικού συμβουλίου ασκείται από κοινού από την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο.

Άρθρο 26

[Εκτέλεση δανείων βάσει πολιτικής

1. Η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για τη διάθεση του ποσού του δανείου βάσει πολιτικής σε χώρα-εταίρο και για τον καθορισμό της περιόδου διαθεσιμότητας του δανείου, η οποία δεν υπερβαίνει τα τρία έτη μετά τη λήξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2. Εάν η απόφαση αυτή αποτελεί μέρος σχεδίου δράσης ή μέτρου, εφαρμόζονται τα άρθρα 18 και 19.

2. Επιπλέον των στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 223 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι δανειακές συμβάσεις για δάνεια βάσει πολιτικής καθορίζουν το μέγιστο ποσό του δανείου, την περίοδο διαθεσιμότητας, τη μέγιστη διάρκεια κάθε εκταμίευσης του δανείου και τους λεπτομερείς όρους και προϋποθέσεις της στήριξης. Οι εν λόγω συμβάσεις μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν το ποσό της προχρηματοδότησης και τους κανόνες για την εκκαθάριση της προχρηματοδότησης.]

Άρθρο 27

Κεφαλαιακή συμμετοχή σε ιδρύματα αναπτυξιακής χρηματοδότησης

Τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε) μπορούν να χρησιμοποιούνται ως συνεισφορά στα χρηματοδοτικά κεφάλαια ευρωπαϊκών και άλλων ιδρυμάτων αναπτυξιακής χρηματοδότησης.

Άρθρο 28

Εξωτερική διασυνοριακή συνεργασία

1. Η **εξωτερική** διασυνοριακή συνεργασία καλύπτει τη **διασυνοριακή** συνεργασία κατά μήκος των εξωτερικών παρακείμενων χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, τη διακρατική συνεργασία σε ευρύτερα διακρατικά εδάφη ή σε εδάφη που περιβάλλουν θαλάσσιες λεκάνες, καθώς και τη διαπεριφερειακή συνεργασία.
2. Οι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) μπορούν να συνεισφέρουν [...] στην **εξωτερική** διασυνοριακή συνεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και συγχρηματοδοτείται από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός για τις εθνικές και περιφερειακές εταιρικές σχέσεις]. [Ποσοστό έως 3 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου για τον [...] **πυλώνα** που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορεί να κατανέμεται ενδεικτικά για τη στήριξη αυτών των προγραμμάτων.]
3. Οι συνεισφορές [...] **στην εξωτερική** διασυνοριακή συνεργασία καθορίζονται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο [...] **7 του** κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ)[...] **2025/0238** [...] **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής [...] Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής**].

[...]

[...]

Άρθρο 29

[...]Συνεργασία με υπερπόντιες χώρες και εδάφη, και εξόχως απόκεντρες περιοχές

1. [...]Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με κράτος μέλος όπως ορίζεται στο παράρτημα II της ΣΛΕΕ[...] **ωφελούνται από δράσεις που μπορούν να προγραμματιστούν σε περιφερειακό [...]και διαπεριφερειακό [...]επίπεδο με χρηματοδότηση δυνάμει των στοιχείων α), γ), δ) και ε) του άρθρου 3 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.**

2. Η Επιτροπή μπορεί να συμπεριλάβει ειδικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για να βοηθήσει χώρες και περιφέρειες-εταίρους να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με γειτονικές εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και με υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με κράτος μέλος όπως ορίζεται στο παράρτημα II της ΣΛΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν,[...]οι **πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, σημεία β), γ), δ) και ε) του παρόντος κανονισμού**, μπορούν να συνεισφέρουν, κατά περίπτωση και βάσει της αμοιβαιότητας και της αναλογικότητας όσον αφορά το επίπεδο χρηματοδότησης δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου ή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [εθνικές και περιφερειακές εταιρικές σχέσεις], σε δράσεις τις οποίες υλοποιεί χώρα ή περιφέρεια-εταίρος ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα δυνάμει του παρόντος κανονισμού, χώρα, έδαφος ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου ή εξόχως απόκεντρη περιοχή της Ένωσης στο πλαίσιο κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων ή σε προγράμματα ή μέτρα διαπεριφερειακής συνεργασίας που έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [εθνικές και περιφερειακές εταιρικές σχέσεις].

Τίτλος ΙΙΙα

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 30

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Για την περίοδο ισχύος του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις **που αναφέρεται [...]** στο άρθρο [...]**24 παράγραφος 5.**
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο [...]άρθρο **24 παράγραφος 5** μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Η ανάκληση τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της σχετικής απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του [...]άρθρου **24 παράγραφος 5** τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή [...]από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 31

[...] Κανόνες εφαρμογής για τον πυλώνα Ευρώπη

1. Για τους εταίρους της διεύρυνσης και της Ανατολικής Γειτονίας οι οποίοι περιλαμβάνονται στον πυλώνα που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α), το [...]Συμβούλιο εκδίδει, **κατόπιν πρότασης της Επιτροπής**, εκτελεστική πράξη όπου καθορίζονται ενιαίες προϋποθέσεις-πλαίσιο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όσον αφορά τον σχεδιασμό[...], το περιεχόμενο, **την υποβολή, την αξιολόγηση και την έγκριση της αξιολόγησης** των σχεδίων βάσει επιδόσεων, τις επιδόσεις, **τις προϋποθέσεις και τους κανόνες για τις πληρωμές, τις δομές και τα συστήματα ελέγχου που πρέπει να δημιουργηθούν κατά την προετοιμασία της προσχώρησης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαχείρισης των διαρθρωτικών και των γεωργικών ταμείων, καθώς και των ταμείων διασυνοριακής συνεργασίας. [...]Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση της Επιτροπής και να εκδώσει την τροποποιημένη πρόταση μέσω εκτελεστικής πράξης[...].**
2. **Η θετική αξιολόγηση από την Επιτροπή των σχεδίων βάσει επιδόσεων για τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη ή, κατά περίπτωση, των τροποποιήσεών τους, εγκρίνεται με εκτελεστικές πράξεις του Συμβουλίου κατόπιν πρότασης της Επιτροπής. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις της Επιτροπής και να εκδώσει τις τροποποιημένες προτάσεις μέσω εκτελεστικών πράξεων.**

Η θετική αξιολόγηση των σχεδίων βάσει επιδόσεων για τις άλλες χώρες-εταίρους στην περιφέρεια της Ανατολικής Γειτονίας εγκρίνεται με εκτελεστικές πράξεις της Επιτροπής που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2.

3. Όταν η Επιτροπή προβαίνει σε θετική αξιολόγηση όσον αφορά την ικανοποιητική εκπλήρωση των όρων πληρωμής στο πλαίσιο του σχεδίου βάσει επιδόσεων για την Ουκρανία, υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις εκτελεστικών πράξεων του Συμβουλίου με τις οποίες διαπιστώνεται ότι οι εν λόγω όροι πληρούνται σε ικανοποιητικό βαθμό. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις της Επιτροπής και να εκδώσει τις τροποποιημένες προτάσεις μέσω εκτελεστικών πράξεων.

Βάσει των εκτελεστικών πράξεων του Συμβουλίου που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις με τις οποίες εγκρίνεται η εκταμίευση των πληρωμών.

4. Σε περίπτωση αλλαγής της κατάστασης στην Ουκρανία, η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να υποβάλει νομοθετική πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και πρόταση για την τροποποίηση της εκτελεστικής πράξης του Συμβουλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 32

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή [...]«Παγκόσμια Ευρώπη». Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει με διάφορες συνθέσεις, **μεταξύ άλλων για να αντικατοπτρίζει τους πυλώνες που ορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού, και εξασφαλίζεται ο ενδεδειγμένος συντονισμός.** Όσον αφορά την ανθρωπιστική βοήθεια, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96. Είναι δυνατή η σύγκληση κοινών συνεδριάσεων των δύο επιτροπών.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. **Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, ο εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής προβλέπει προθεσμίες που χαρακτηρίζονται από αναλογικότητα και παρέχουν έγκαιρα και πραγματικά στα μέλη της επιτροπής δυνατότητες να εξετάσουν τα σχέδια εκτελεστικών πράξεων και να διατυπώσουν τις απόψεις τους[...]. Πλην δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων, ο πρόεδρος συγκαλεί συνεδρίαση τουλάχιστον 14 ημέρες μετά την υποβολή του σχεδίου εκτελεστικής πράξης και του σχεδίου ημερήσιας διάταξης στην επιτροπή.**
- 3α. **Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, ο εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής προβλέπει ότι τα μέλη της επιτροπής έχουν πράγματι την ευκαιρία να προτείνουν τροποποιήσεις στα σχέδια εκτελεστικών πράξεων, ότι ο πρόεδρος προσπαθεί να εξεύρει λύσεις που τυγχάνουν της ευρύτερης δυνατής υποστήριξης εντός της επιτροπής και ότι ο πρόεδρος ενημερώνει την επιτροπή για τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι συζητήσεις και οι προτάσεις τροποποιήσεων, ιδίως όσον αφορά τις προτάσεις που έτυχαν ευρείας υποστήριξης εντός της επιτροπής.**
- 3β. **Η Επιτροπή υποβάλλει στην επιτροπή ενδεικτικό κατάλογο των επικείμενων εκτελεστικών πράξεων που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων το προγραμματιζόμενο πεδίο εφαρμογής τους, τουλάχιστον μία φορά ετησίως.**
4. **Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο πρόεδρος μπορεί να λάβει τη γνώμη της επιτροπής με γραπτή διαδικασία.** Εφόσον η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα, εάν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσει απλή πλειοψηφία των μελών της επιτροπής.
- 4α. **Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, μπορεί το σχέδιο εκτελεστικής πράξης να μην εκδοθεί και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**

5. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 5.
6. Η εκδοθείσα απόφαση παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια του εγκεκριμένου ή τροποποιημένου εγγράφου, σχεδίου δράσης ή μέτρου.
7. Όταν κρίνεται σκόπιμο, παρατηρητής της ΕΤΕπ [...] **μπορεί να κληθεί να παραστεί στις συνεδριάσεις της επιτροπής για τα θέματα που αφορούν την ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ δεν παρίσταται στις ψηφοφορίες της επιτροπής.**
- 7α. **Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, η Επιτροπή θέτει στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ταυτόχρονα με τα μέλη της επιτροπής, τις ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων της επιτροπής, τα σχέδια εκτελεστικών πράξεων που υποβάλλονται για γνωμοδότηση και τα τελικά σχέδια εκτελεστικών πράξεων μετά τη γνωμοδότηση της επιτροπής, πληροφορώντας παράλληλα τα θεσμικά όργανα για το διαθέσιμο αυτών των εγγράφων.**
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την εξέταση κάθε άλλου θέματος που αφορά την εφαρμογή του μηχανισμού.

Άρθρο 33

Ρήτρα Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ, και ιδίως τα άρθρα 3 και 9.

Άρθρο 34

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/947, (ΕΕ) 2021/1529, (ΕΕ) 2024/792, (ΕΕ) 2024/1449 και (ΕΕ) 2025/535 καταργούνται από την [1η Ιανουαρίου 2028].

2. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει τη συνέχιση ή την τροποποίηση δράσεων που έχουν δρομολογηθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006⁵⁹, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2014⁶⁰, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1529, του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1449 και του κανονισμού (ΕΕ) 2025/535, οι οποίοι εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις εν λόγω δράσεις έως τη λήξη τους. Ωστόσο, σε δράσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1529 και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 εφαρμόζεται το άρθρο 23 του παρόντος κανονισμού, αντί των άρθρων 26 και 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον μηχανισμό μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των μέτρων που θεσπίστηκαν δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2021/947, (ΕΕ) 2021/1529, **(ΕΕ) 2024/792**, **(ΕΕ) 2024/1449**.
4. [Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για τον μηχανισμό μπορεί να καλύπτει δραστηριότητες που συνδέονται με την προετοιμασία τυχόν σχετικού μελλοντικού κανονισμού.]
5. Αν κριθεί αναγκαίο, μπορούν να εγγραφούν στον ενωσιακό προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο πέραν του 2034 με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2034.
6. Τα χρηματοδοτικά κονδύλια που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε) και οι χρηματοδοτικοί πόροι οι οποίοι διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 20XX/XXX* του Συμβουλίου [κανονισμός για το ΠΔΠ] που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 μπορούν να χρηματοδοτούν την αναπλήρωση των προβλέψεων για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις οι οποίες εγκρίνονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 και του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή που εγκρίνονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 και δυνάμει βασικών πράξεων των οποίων οι προβλέψεις διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009, καθώς και για τη χρηματοδοτική συνδρομή που εγκρίνεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1449 και του κανονισμού (ΕΕ) 2025/535.

⁵⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (IPA) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1085/oj>).

⁶⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II) (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/231/oj>).

Άρθρο 34α

Ενδιάμεση έκθεση υλοποίησης

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση υλοποίησης για τον μηχανισμό «Παγκόσμια Ευρώπη», το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έναρξη της υλοποίησής του σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) [XXX] [κανονισμός για τις επιδόσεις]. Η έκθεση υλοποίησης περιλαμβάνει συστάσεις, ανάλογα με τις ανάγκες. Συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από νομοθετικές προτάσεις που ορίζουν τις αναγκαίες τροποποιήσεις του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος χωρών και εδαφών

Παράρτημα Ι.Α — Ευρώπη

Περιοχή διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας

Αρμενία

Αζερμπαϊτζάν

Βοσνία και Ερζεγοβίνη

Γεωργία

Ισλανδία

Κόσοβο^{1*}

Μαυροβούνιο

Δημοκρατία της Αλβανίας

Δημοκρατία της Μολδαβίας

Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Δημοκρατία της Σερβίας

Δημοκρατία της Τουρκίας

Ουκρανία

¹ [...]

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

Η στήριξη της Ένωσης στην περιοχή αυτήν μπορεί επίσης να ωφελήσει την ανεξάρτητη κοινωνία των πολιτών και τα ανεξάρτητα, ελεύθερα μέσα ενημέρωσης [...] της **Ρωσίας και της Λευκορωσίας καθώς και τον λαό της Λευκορωσίας και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ιδίως αυτά που συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους στην εξορία**, σε πλήρη συμμόρφωση με τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης.

Άλλες ευρωπαϊκές χώρες

Πριγκιπάτο της Ανδόρας

Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν

Πριγκιπάτο του Μονακό

Βασίλειο της Νορβηγίας

Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου

Ελβετική Συνομοσπονδία

Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας

Κράτος της Πόλης του Βατικανού

Παράρτημα I.B — Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος

Νότια Γειτονία

Αλγερία

Αίγυπτος

Ισραήλ

Ιορδανία

Λίβανος

Λιβύη

Μαρόκο

Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη

Συρία

Τυνησία

Άλλες χώρες

Μπαχρέιν

Ιράν

Ιράκ

Κουβέιτ

Ομάν

Κατάρ

Σαουδική Αραβία

Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα

Υεμένη

Παράρτημα Ι.Γ — Υποσαχάρια Αφρική

Αγκόλα

Μπενίν

Μποτσουάνα

Μπουρκίνα Φάσο

Μπουρούντι

Πράσινο Ακρωτήριο

Καμερούν

Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

Τσαντ

PUBLIC

Κομόρες

Κονγκό

Ακτή Ελεφαντοστού

Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό

Τζιμπουτί

Ισημερινή Γουινέα

Ερυθραία

Εσουατίνι

Αιθιοπία

Γκαμπόν

Γκάμπια

Γκάνα

Γουινέα

Γουινέα Μπισάου

Κένυα

Λεσότο

Λιβερία

Μαδαγασκάρη

Μαλάουι

Μαλί

Μαυριτανία

Μαυρίκιος

Μοζαμβίκη

Ναμίμπια

Νίγηρας

Νιγηρία

Ρουάντα

Σάο Τομέ και Πρίνσιπε

Σενεγάλη

Σεϋχέλλες

Σιέρα Λεόνε

Σομαλία

Νότια Αφρική

Νότιο Σουδάν

Σουδάν

Τανζανία

Τόγκο

Ουγκάντα

Ζάμπια

Ζιμπάμπουε

Παράρτημα Ι.Δ — Ασία και Ειρηνικός

Αφγανιστάν

Αυστραλία

Μπανγκλαντές

Σουλτανάτο του Μπρουνέι

Μπουτάν

Καμπότζη

Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας

Νήσοι Κουκ

Λαοκρατική Δημοκρατία της Κορέας

Φίτζι

Ινδία

Ινδονησία

Ιαπωνία

Καζακστάν

Κιριμπάτι

Κιργιζία

Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος

Μαλαισία

Μαλδίβες

Νήσοι Μάρσαλ

Ομόσπονδες Πολιτείες της Μικρονησίας

Μογγολία

Μιανμάρ

Ναούρου

Νεπάλ

Νέα Ζηλανδία

Νιούε

Πακιστάν

Παλάου

Παπούα-Νέα Γουινέα

Φιλιππίνες

Σαμόα

Σιγκαπούρη

Νήσοι Σολομώντος

Νότια Κορέα

Σρι Λάνκα

Ταϊβάν²

Τατζικιστάν

Ταϊλάνδη

Ανατολικό Τιμόρ

Τόνγκα

Τουρκμενιστάν

Τουβαλού

Ουζμπεκιστάν

² Η ονομασία αυτή δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως η επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το νομικό καθεστώς της Ταϊβάν.

Βανουάτου

Βιετνάμ

Παράρτημα Ι.Ε — Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική

Αντίγκουα και Μπαρμπούντα

Αργεντινή

Μπαχάμες

Μπαρμπέιντος

Μπελίζ

Βολιβία

Βραζιλία

Καναδάς

Χιλή

Κολομβία

Κόστα Ρίκα

Κούβα

Ντομίνικα

Δομινικανή Δημοκρατία

Ισημερινός

Ελ Σαλβαδόρ

Γρενάδα

Γουατεμάλα

Γουιάνα

Αιτή

Ονδούρα

Τζαμάικα

Μεξικό

Νικαράγουα

Παναμάς

Παραγουάη

Περού

Άγιος Χριστόφορος και Νέβις

Αγία Λουκία

Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες

Σουρινάμ

Τρίνιταντ και Τομπέιγκο

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Ουρουγουάη

Βενεζουέλα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ειδικοί στόχοι

Παράρτημα ΙΙ.Α — Ευρώπη

- 1) [...] **Στήριξη προς προσχωρούσες χώρες ανάλογα με το καθεστώς τους. Στήριξη των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών κατά την προετοιμασία τους για μελλοντική προσχώρηση στην Ένωση, σε αναγνώριση της σημασίας της διαδικασίας διεύρυνσης.**[...]
- α) Στήριξη της **αξιοκρατικής** διαδικασίας διεύρυνσης με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές (το κεκτημένο) της Ένωσης, μέσω της έγκρισης και της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ενόψει της μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση και μέσω της σταδιακής ενσωμάτωσης·
- β) Ενίσχυση των θεμελιωδών πεδίων της διαδικασίας διεύρυνσης σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση, συμπεριλαμβανομένων της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, **των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών**, των οικονομικών κριτηρίων, της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, του ανεξάρτητου και αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος[...], των δημόσιων συμβάσεων, των στατιστικών στοιχείων και του δημοσιονομικού ελέγχου, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας·
- γ) Στήριξη της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, αποτελεσματική [...] **ενίσχυση** της διαχείρισης της μετανάστευσης, **πρόληψη και** αντιμετώπιση της αντικανονικής μετανάστευσης, **καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων**, στήριξη της ευθυγράμμισης των πολιτικών για τις θεωρήσεις, καθώς και αποτελεσματική διαχείριση των συνόρων και, κατά περίπτωση, προετοιμασία για την προσχώρηση στον χώρο Σένγκεν·
- δ) Προώθηση της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης και της σταδιακής ένταξης στην ενιαία αγορά της Ένωσης, με αποτέλεσμα τη βελτίωση των σχέσεων γειτονίας, τη θετική αξιολόγηση της ενσωμάτωσης στην Ένωση και τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων των [...] **εταίρων** και της Ένωσης·

- ε) Επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής και κανονιστικής σύγκλισης των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών με την Ένωση και της μετάβασής τους σε οικονομίες ικανές να ανταπεξέλθουν στις ανταγωνιστικές πιέσεις της ενιαίας αγοράς της Ένωσης, ιδίως μέσω των αυξημένων εμπορικών και επενδυτικών ροών, των ανθεκτικών [...], βιώσιμων **και ασφαλών** αξιακών αλυσίδων που παρέχουν αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας, καθώς και της μετάβασης σε **βιώσιμη** ψηφιακή οικονομία και οικονομία της **τεχνητής νοημοσύνης (TN)**[...].
- στ) Επιτάχυνση της ευθυγράμμισης των **υπό προσχώρηση χωρών**, των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών με τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης και στήριξη της εφαρμογής τους·
- ζ) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, ανάπτυξη τοπικών ικανοτήτων και επένδυση στο διοικητικό προσωπικό στις [...] **υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη. Στήριξη** της διαφάνειας, της λογοδοσίας, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων με την πρόληψη **και την καταπολέμηση** της διαφθοράς και την [...] **ενίσχυση** της συνεργασίας των δημόσιων αρχών με τους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών. Βελτίωση των εθνικών συστημάτων ελέγχου ενόψει της προσχώρησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας σχετικά με την κατανομή των δημόσιων πόρων και την πρόσβαση σε αυτούς, καθώς και στους τομείς της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και του ελέγχου των δημόσιων προμηθειών των κρατικών ενισχύσεων·
- η) Στήριξη της εδαφικής συνοχής, της διασυνοριακής συνεργασίας κατά μήκος των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, με έμφαση στις μεταφορικές συνδέσεις του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών που επεκτείνεται σε γειτονικές χώρες όπως ορίζεται στον κανονισμό 2024/1679 για το ΔΕΔ-Μ **και σε συμπληρωματικότητα με συναφή δίκτυα μεταφορών σε άλλες περιοχές**, καθώς και της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης·
- θ) Μετάβαση προς την πλήρη ευθυγράμμιση **των υπό προσχώρηση χωρών**, των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης·

- 1) Ενίσχυση των ικανοτήτων στρατηγικής επικοινωνίας, μεταξύ άλλων με σκοπό να εξασφαλιστούν δημόσια στήριξη και κατανόηση των αξιών της Ένωσης και των οφελών και των υποχρεώσεων που συνεπάγεται η ενδεχόμενη προσχώρηση στην Ένωση, με παράλληλη αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, καθώς και της παραπληροφόρησης[...].
- 2) Οικοδόμηση αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων με τους εταίρους της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών, συμβολή στην εξυπηρέτηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης και προώθηση των αξιών της Ένωσης και μιας ειρηνικής, σταθερής, ισχυρής και ενωμένης Ευρώπης.
- α) Προώθηση ενισχυμένης εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ένωσης και των ευρωπαϊκών χωρών-εταίρων, καθώς και μεταξύ των χωρών-εταίρων·
- β) Στήριξη της εφαρμογής των συμφωνιών σύνδεσης ή άλλων υφιστάμενων και μελλοντικών συμφωνιών, με σκοπό να στηριχθούν η σύναψη και η υλοποίηση συνολικών εταιρικών σχέσεων, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης για την επίτευξη των αποτελεσμάτων που ορίζονται στα σχετικά σχέδια βάσει επιδόσεων·
- γ) **Ενίσχυση της δημοκρατίας, προώθηση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας, και ενίσχυση του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης και της πρόληψης της διαφθοράς[...]. Ενίσχυση του σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα[...], τις θεμελιώδεις ελευθερίες και την προστασία των μειονοτήτων, για το διεθνές δίκαιο συμπεριλαμβανομένων του δικαίου των [...]διεθνών ανθρωπίνων δικαιωμάτων [...]και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.** Διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας, προώθηση [...]των δικαιωμάτων του παιδιού και των ατόμων με αναπηρία και της προσβασιμότητας, ενίσχυση των δικαιωμάτων των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και συμβολή στην [...] πολιτική σταθερότητα·

- γ-α) **Καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων και της χειραφέτησης των γυναικών και των κοριτσιών, και πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών σεξουαλικής και έμφυλης βίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων, στήριξη του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6·**
- δ) Προώθηση των σχέσεων καλής γειτονίας, της συμφιλίωσης και της επίλυσης διαφορών και προαγωγή της ειρήνης, της σταθερότητας και της ασφάλειας, **συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στη θάλασσα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας·**
- ε) Προετοιμασία για κρίσεις, αναδυόμενες κρίσεις και καταστάσεις που έπονται κρίσεων και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους· στήριξη της [...]οικοδόμησης ειρήνης, της διαμεσολάβησης, της σταθερότητας και της πρόληψης των συγκρούσεων, **προώθηση της πλήρους, ίσης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια·**
- στ) Ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας· βελτίωση της συνεργασίας με τις δικαστικές αρχές και τα όργανα επιβολής του νόμου **καθώς και με τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, [...]** όσον αφορά το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, την καταπολέμηση **της τρομοκρατίας**, της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού, τις κυβερνοαπειλές, την καταπολέμηση της ατιμωρησίας, τη διαφθορά·
- ζ) Προώθηση της περιφερειακής οικονομικής συνεργασίας και, κατά περίπτωση, θετική αξιολόγηση της ενσωμάτωσης στην Ένωση και μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων της Ένωσης και των χωρών-εταίρων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη **βιώσιμη** ενέργεια, **τις μεταφορικές οδούς**, τις κρίσιμες πρώτες ύλες και εισροές και την υγειονομική ασφάλεια·

- η) Στήριξη της βιώσιμης και συμπεριληπτικής ανάπτυξης, της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, **συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ**, του εμπορίου, **της κινητοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών**[...] επενδύσεων σε βασικές υποδομές, καθώς και της έρευνας και καινοτομίας· προώθηση της ψηφιακής μετάβασης για τη δημιουργία κοινωνικών και οικονομικών ευκαιριών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα· ενθάρρυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της αξιοπρεπούς απασχόλησης·
- θ) Προώθηση της κοινωνικής, **εκπαιδευτικής** και πολιτιστικής ένταξης σε διασυνοριακό επίπεδο, διατήρηση και προαγωγή της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, παροχή στήριξης στους τομείς και τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, καθώς και στον αθλητισμό·
- ι) Προώθηση της χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις εντός της περιφέρειας και όσον αφορά την Ένωση·
- ια) Συμβολή στην ανθεκτικότητα των χωρών-εταίρων, στήριξη και ενίσχυση δράσεων με αντικείμενο το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης, **τη δράση κατά των ναρκών**, την αντιμετώπιση των προκλήσεων αστάθειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών ανασυγκρότησης [...], **και συμβολή στη μακροοικονομική σταθερότητα**·
- ιβ) Στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης και ευέλικτη ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες·
- ιγ) Ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας [...] **με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών**. Ιδιαίτερη[...] **έμφαση** στη στήριξη της ανάπτυξης ασφαλών και αξιόπιστων, **ανθρωποκεντρικών** ψηφιακών υποδομών, στην ανάπτυξη οικονομίας δεδομένων και οικονομίας ΤΝ, μέσω της παροχής στήριξης για τη δημιουργία εργοστασίων ΤΝ και τη διαμόρφωση **μιας ανθρωποκεντρικής ΤΝ** για την προάσπιση των δημοκρατικών αξιών και την προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας, στην προώθηση σχετικών ψηφιακών δημόσιων υποδομών και λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, όπως τα πλαίσια ψηφιακής ταυτότητας που διαφυλάσσουν την ιδιωτικότητα, καθώς και στην ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας και των ικανοτήτων κυβερνοάμυνας·

- ιδ) Ενθάρρυνση της **βιώσιμης** ενεργειακής μετάβασης και προώθηση της **βιώσιμης** ενεργειακής ασφάλειας· επενδύσεις στην ενεργειακή συνδεσιμότητα και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· προώθηση της χρήσης καθαρών **και βιώσιμων** πηγών ενέργειας στη βιομηχανία και τις μεταφορές· προώθηση της ολοκλήρωσης της ενωσιακής αξιακής αλυσίδας·
- ιε) Ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, **περιλαμβανομένης της καταπολέμησης της ρύπανσης**, αύξηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, επιτάχυνση της μετάβασης προς την [...] κλιματική [...] **ουδετερότητα**, θετική βιοποικιλότητα **και μια** συμπεριληπτική, βιώσιμη, πράσινη, γαλάζια και κυκλική οικονομία, ενίσχυση της καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος, **μεταξύ άλλων στη θάλασσα**·
- ιστ) Ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ένταξης, με ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες, τα παιδιά [...], τους νέους **και τα άτομα με αναπηρία**, μεταξύ άλλων με την πρόληψη της διαρροής εγκεφάλων, τη στήριξη ευάλωτων κοινοτήτων, την προώθηση της ισότητας, της πολιτιστικής ένταξης, της ποιοτικής εκπαίδευσης **συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης**, της κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης δεξιοτήτων, καθώς και με τη στήριξη των πολιτικών απασχόλησης, των εργασιακών δικαιωμάτων, **των διεθνών εργασιακών προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, των διεθνών περιβαλλοντικών προτύπων, των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα**, και των αποτελεσματικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας·
- ιζ) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων για την ορθή διαχείριση και την ασφαλή μετανάστευση και κινητικότητα, **στήριξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της νόμιμης μετανάστευσης και κινητικότητας, και της υλοποίησής της, και αντιμετώπιση της αντικανονικής μετανάστευσης, μεταξύ άλλων** μέσω διαρθρωμένων συζητήσεων για τη μετανάστευση [...]. Κατά περίπτωση, και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ορθή διαχείριση και την ασφάλεια της κινητικότητας, της ανάπτυξης καθεστώτων **απαλλαγής** από την υποχρέωση θεώρησης και της στήριξης της εφαρμογής των υφιστάμενων, καθώς και μέσω διαλογών για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και διμερών ή περιφερειακών συμφωνιών και ρυθμίσεων με χώρες-εταίρους. **Προώθηση της συνεργασίας για την ασφαλή, αξιοπρεπή, βιώσιμη και αποτελεσματική επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη των μεταναστών, καθώς και για τη συνεχή πρόσβαση σε προστασία και στήριξη των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής σε χώρες που φιλοξενούν σημαντικούς πληθυσμούς προσφύγων**·

- ιη) Προώθηση της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των λαών με βάση κοινά συμφέροντα και ενθάρρυνση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού, του αθλητισμού, της έρευνας και καινοτομίας, καθώς και της αμοιβαίας επωφελούς κινητικότητας των ατόμων·
- ιθ) **Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, ενδυνάμωσή της και προώθηση της ουσιαστικής συνεισφοράς της στη δημοκρατική διακυβέρνηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη**, ενίσχυση της ικανότητάς της όσον αφορά την παρακολούθηση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, στήριξη της δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, προώθηση και ενίσχυση του πλουραλισμού, της ανεξαρτησίας και του επαγγελματισμού των ελεύθερων και ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, **διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες**, καθώς και ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης·
- κ) Συμβολή στον μετριασμό των προκλήσεων που θέτουν ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και **όλες οι απόπειρες αποσταθεροποίησης χωρών-εταίρων**, καθώς και στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, των υβριδικών απειλών **και των κυβερνοαπειλών**, της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, ιδίως από τη Ρωσία, κατά της κυριαρχίας και των δημοκρατικών διαδικασιών και θεσμών των χωρών-εταίρων και κατά της Ένωσης και των αξιών της[...].
- κα) Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των χωρών-εταίρων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω στρατηγικής επικοινωνίας[...].
- κβ) **Κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική και ενεργειακή μετάβαση, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμου χρηματοδότησης·**
- κγ) **Στήριξη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της στρατηγικής προσέγγισης της ΕΕ για την περιοχή του Εύξεινου Πόντου, παράλληλα με την Ανατολική Εταιρική Σχέση.**
- 3) Στήριξη της Ουκρανίας υπό το πρίσμα των συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας
- α) Συμβολή στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας της Ουκρανίας, καθώς και στην άμβλυνση των περιορισμών εξωτερικής και εσωτερικής χρηματοδότησης, προκειμένου να [...] **διευκολυνθεί η αδιάλειπτη λειτουργία του ουκρανικού κράτους·**

- β) Στήριξη **της μεταρρύθμισης**, της ανάκαμψης, της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας, σύμφωνα με την ενταξιακή πορεία της, με την αντιμετώπιση των συνεπειών του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στην κοινωνία, στην οικονομία, στην ασφάλεια και στο περιβάλλον, καθώς και συμβολή **στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και** στην αποκατάσταση υποδομών ζωτικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων της **βιώσιμης** ενέργειας, **της δράσης κατά των ναρκών**, των μεταφορών και **των κοινωνικών και ψηφιακών υποδομών**, και, ως εκ τούτου, συμβολή στην κοινωνική συνοχή, την ανθεκτικότητα και τη μεταπολεμική ανάκαμψη της ελεύθερης, πολιτιστικά ακμάζουσας ουκρανικής κοινωνίας, μεταξύ άλλων με τη στήριξη του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς, με τη δημιουργία των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών ώστε τα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα και τα άτομα που τελούν υπό προσωρινή προστασία να επιστρέψουν **οικειοθελώς** στην Ουκρανία μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες[...], και με την επανένταξη των βετεράνων πολέμου[...].
- γ) Στήριξη των προσπαθειών λογοδοσίας στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, μεταξύ άλλων με τη συνδρομή για τη διερεύνηση και τη δίωξη διεθνών εγκλημάτων τα οποία διαπράχθηκαν τόσο στην Ουκρανία όσο και κατά της Ουκρανίας, ιδίως σε σχέση με το έγκλημα της επίθεσης, και για τη σύσταση μεταβατικών μηχανισμών απονομής δικαιοσύνης και λογοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων **της Διεθνούς Επιτροπής Αποζημιώσεων για την Ουκρανία και** του ειδικού δικαστηρίου για το έγκλημα της επίθεσης κατά της Ουκρανίας.

Παράρτημα II. Β — Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος

- 1) Ενίσχυση των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο
- α) Εμβάθυνση των εταιρικών σχέσεων με τη Μέση Ανατολή, τη Βόρεια Αφρική και τις περιοχές του Περσικού Κόλπου, μέσω ισχυρότερης πολιτικής δέσμευσης και με σκοπό τη δημιουργία κοινού χώρου ειρήνης, ευημερίας και σταθερότητας στην περιοχή της Μεσογείου·
- β) Ανάπτυξη αμοιβαία επωφελών, ειδικά προσαρμοσμένων εταιρικών σχέσεων, μεταξύ άλλων μέσω επίσημων διμερών συμφωνιών και διμερών και περιφερειακών διαλόγων **και πλαισίων**, με βάση την επιρροή της Ένωσης και την ανάληψη ίδιας ευθύνης από τις περιοχές, συμβολή στην εξυπηρέτηση των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης και προώθηση των αξιών της·

- γ) Στήριξη της εφαρμογής των συμφωνιών σύνδεσης ή άλλων υφιστάμενων και μελλοντικών συμφωνιών και εγγράφων που έχουν συμφωνηθεί από κοινού με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας που παρατίθενται στο παράρτημα Ι·
 - δ) Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των χωρών-εταίρων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω στρατηγικής επικοινωνίας[...]
 - ε) **Στήριξη της εφαρμογής του συμφώνου για τη Μεσόγειο και άλλων σχετικών στρατηγικών για την περιοχή.**
- 2) Ενίσχυση της ασφάλειας, της ειρήνης, της ανθεκτικότητας, **της πρόληψης συγκρούσεων**, της ανασυγκρότησης και της ετοιμότητας
- α) Στήριξη και προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας, της ασφάλειας, της αντιμετώπισης κρίσεων, της πρόληψης των συγκρούσεων, της σταθεροποίησης, της διαμεσολάβησης, της πολιτικής μετάβασης και των προσπαθειών συμφιλίωσης·
 - β) Στήριξη των αναγκών που σχετίζονται με την κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη, την αποκατάσταση και την ανασυγκρότηση μετά από συγκρούσεις **καθώς και τον διαπολιτισμικό διάλογο**·
 - γ) Συμβολή στην ανθεκτικότητα των χωρών-εταίρων, στήριξη και ενίσχυση δράσεων με αντικείμενο το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης, **τη δράση κατά των ναρκών**, την αντιμετώπιση των προκλήσεων αστάθειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών ανασυγκρότησης [...], **και συμβολή στη μακροοικονομική σταθερότητα**·
 - δ) Στήριξη της ασφάλειας σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως η υγεία[...], η ασφάλεια στη θάλασσα **και η ασφάλεια κρίσιμων υποδομών**, η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, **και στήριξη για την κυβερνοασφάλεια** και την ανάπτυξη κυβερνοϊκανοτήτων·
 - ε) Ενίσχυση της συνεργασίας όσον αφορά τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τη δικαστική συνεργασία, **την επιβολή του νόμου και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας**, της ριζοσπαστικοποίησης[...], του βίαιου εξτρεμισμού, των υβριδικών απειλών και των κυβερνοαπειλών, [...] της ατιμωρησίας, της διαφθοράς[...] **και του οργανωμένου εγκλήματος**[...]

- στ) Συμβολή στην πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης[...].
- ζ) **Προώθηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.**
- 3) Προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, **της ισότητας των φύλων**, της χρηστής διακυβέρνησης, της ανθρώπινης ανάπτυξης και των σχέσεων μεταξύ των λαών
- α) Ενίσχυση των δημόσιων οργανισμών και των συστημάτων οικονομικής/δημοκρατικής διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων μέσω της εποπτείας, της πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς και των εξωτερικών παρεμβάσεων, καθώς και της επιβολής του νόμου· στήριξη της αποτελεσματικότητας των δημόσιων οικονομικών, της διαφάνειας και της λογοδοσίας·
- β) **Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και προώθηση της ουσιαστικής συμβολής της στη δημοκρατική διακυβέρνηση, μεταξύ άλλων μέσω κοινοβουλευτικής συνέλευσης, και στη βιώσιμη ανάπτυξη·** διαφύλαξη του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, των παραγόντων της, των μη κρατικών φορέων και των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, **και διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες·** στήριξη της δημοκρατικής ανθεκτικότητας, περιλαμβανομένης της καταπολέμησης της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, **καθώς και της παραπληροφόρησης**, στήριξη των τοπικών και περιφερειακών ικανοτήτων προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- β-α) Προστασία και προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ενίσχυση του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, περιλαμβανομένου του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, με ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των ατόμων που βρίσκονται στις πλέον εύάλωτες καταστάσεις.**
- γ) Προστασία και προώθηση της [...]ισότητας των φύλων, [...]των δικαιωμάτων του παιδιού, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, **καταπολέμηση όλων των μορφών σεξουαλικής και έμφυλης βίας, και πάταξη της παιδικής εργασίας και των διακρίσεων κάθε είδους·** **στήριξη και προστασία του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6·**

- δ) Βελτίωση της ποιότητας και της καταλληλότητας της εκπαίδευσης, της υγείας και **της δίκαιης** πρόσβασης σε προϊόντα υγειονομικής χρήσης, **σε υγειονομικές υπηρεσίες** και σε συστήματα κοινωνικής προστασίας· προώθηση της καθολικής υγειονομικής κάλυψης·
- ε) Προώθηση της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των λαών, **μεταξύ άλλων μέσω των τοπικών αρχών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών**, με βάση κοινά συμφέροντα και ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων μέσω συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας, **του πολιτισμού**, της έρευνας και της καινοτομίας·
- στ) Ενδυνάμωση των νέων, δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, **στήριξη των διεθνών εργασιακών προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, και των διεθνών περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα**, στήριξη της δημιουργίας κοινού χώρου για τη μάθηση, τη σύνδεση δεξιοτήτων, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την **ολοκληρωμένη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση**, την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία·
- ζ) Προώθηση της αλληλοκατανόησης μέσω του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, του αθλητισμού και του τουρισμού·
- η) Προώθηση του ρόλου του πολιτισμού και του διαπολιτισμικού διαλόγου, της πολιτιστικής πολυμορφίας σε όλες τις μορφές της και της κινητικότητας, καθώς και βελτίωση της συνεργασίας για τη διαφύλαξη, τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- 4) Στήριξη της συμπεριληπτικής και βιώσιμης ανάπτυξης, του εμπορίου και των επενδύσεων σε βασικές **βιώσιμες υποδομές, μεταξύ άλλων μέσω επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα**.
- α) Στήριξη της εμπορικής πολιτικής της Ένωσης[...], των εμπορικών και επενδυτικών συμφωνιών και της εφαρμογής τους, **καθώς επίσης του ενδοπεριφερειακού εμπορίου**·
- β) Δημιουργία συνθηκών για τη συμμετοχή των εταιρειών της ΕΕ στις περιφερειακές αγορές, με την άρση των φραγμών και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων μέσω της στήριξης κανονιστικών αλλαγών·
- γ) Προώθηση επιχειρηματικών και επενδυτικών ευκαιριών, **ιδίως**[...] για τις εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης[...], της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα **συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ**, της κανονιστικής σύγκλισης με τα πρότυπα της Ένωσης, της οικονομικής ολοκλήρωσης, καθώς και **της ασφάλειας** και της διαφοροποίησης των βιώσιμων τοπικών και περιφερειακών αξιακών αλυσίδων·

- δ) Βελτίωση της παραγωγικής και εξαγωγικής ικανότητας της περιοχής όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες και εισροές, **με έμφαση στη βιωσιμότητα, την τοπική προστιθέμενη αξία και την ασφάλεια του εφοδιασμού**.
- ε) Προώθηση της ψηφιακής μετάβασης για τη δημιουργία κοινωνικών και οικονομικών ευκαιριών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Προώθηση ασφαλών και αξιόπιστων **ανθρωποκεντρικών** ψηφιακών υποδομών για την υποστήριξη των μελλοντικών εξελίξεων σε βασικούς οικονομικούς τομείς και σε κρίσιμους τομείς. Ανάπτυξη οικονομίας δεδομένων και οικονομίας TN, μεταξύ άλλων με τη στήριξη **ανθρωποκεντρικών** οικοσυστημάτων καινοτομίας στον τομέα της TN. Στήριξη δράσεων για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και τη διασφάλιση προσβάσιμων, οικονομικά προσιτών, συμπεριληπτικών και ασφαλών λύσεων ψηφιακής συνδεσιμότητας[...].
- στ) Προώθηση της χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις εντός της περιφέρειας και όσον αφορά την Ένωση.
- ζ) Ενίσχυση των βιώσιμων οδικών, **αεροπορικών** και θαλάσσιων μεταφορών και των λιμένων· προώθηση της έξυπνης και βιώσιμης κινητικότητας, στήριξη της χρήσης βιώσιμων καυσίμων μεταφοράς.
- η) Ενθάρρυνση της **βιώσιμης** ενεργειακής μετάβασης και προώθηση της **βιώσιμης** ενεργειακής ασφάλειας· επενδύσεις στην ενεργειακή συνδεσιμότητα και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· προώθηση της ενοποίησης της ενωσιακής αξιακής αλυσίδας με ανθεκτικές βιομηχανικές αλυσίδες καθαρών τεχνολογιών των χωρών-εταίρων.
- θ) Στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της σταθερότητας της Ένωσης και ευέλικτη ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες[...].
- ι) **Κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική και ενεργειακή μετάβαση, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμου χρηματοδότησης.**
- 5) Προώθηση υγιών οικοσυστημάτων, **αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας** και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής **μέσω του μετριασμού και της προσαρμογής.**
- α) Ενίσχυση της ικανότητας μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν· συμβολή στην προώθηση ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή επενδύσεων.

- β) Ανάπτυξη βιώσιμης πράσινης και γαλάζιας οικονομίας· στήριξη της **δίκαιης** μετάβασης σε χαμηλών εκπομπών και αποδοτικά ως προς τη χρήση των πόρων μοντέλα κυκλικής οικονομίας, προώθηση της ανάπτυξης βιώσιμων αλυσίδων παραγωγής και αξίας, στήριξη πράσινων [...]έργων·
- γ) Διασφάλιση της προστασίας[...], της διατήρησης **και της ανθεκτικότητας** του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και εξασφάλιση της αποκατάστασης και της βιώσιμης διαχείρισης των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των υδατικών συστημάτων, των γαιών, των δασών και των ωκεανών. Προώθηση της καταπολέμησης της ρύπανσης, **μεταξύ άλλων και στη θάλασσα**, της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της βιώσιμης αλιείας, **της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας** και της μετάβασης σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων **και διατροφής**, με εστίαση στην προσέγγιση που βασίζεται στη σύνδεση μεταξύ υδάτων, ενέργειας, τροφίμων και οικοσυστημάτων. Προώθηση λύσεων που βασίζονται στη φύση, ιδίως για βιώσιμες υποδομές και για την ανάπτυξη πράσινων και έξυπνων πόλεων.
- 6) Ενίσχυση της συνεργασίας σε όλες τις πτυχές της μετανάστευσης, της κινητικότητας και του αναγκαστικού εκτοπισμού
- α) Ενίσχυση της συνεργασίας σε όλες τις πτυχές της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, μεταξύ άλλων μέσω των οργανισμών της ΕΕ· ενίσχυση των τοπικών και διεθνών εταιρικών σχέσεων για την αντιμετώπιση της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού στις βασικές μεταναστευτικές οδούς·
- β) Ενίσχυση όλων των πτυχών της **διαχείρισης** της μετανάστευσης και της διακυβέρνησης του ασύλου· βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των συστημάτων θεωρήσεων· [...] **καταπολέμηση** της παράνομης διακίνησης[...] **μεταναστών** και της εμπορίας ανθρώπων και προώθηση της συνεργασίας για ασφαλή, αξιοπρεπή[...], βιώσιμη **και αποτελεσματική** επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη των μεταναστών· επίσης, [...] **πρόληψη** της αντικανονικής μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού **και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων τους σε συνεργασία με τις οικείες χώρες**·
- γ) Στήριξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της νόμιμης μετανάστευσης και κινητικότητας, και της υλοποίησής της, μεταξύ άλλων με αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων και ανταλλαγές ταλέντων, χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες των κρατών μελών·

- δ) Συμβολή στην παροχή διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε **οικειοθελή επανεγκατάσταση** και συμπληρωματικές οδούς, καθώς και στη στήριξη των προσφύγων, των μεταναστών, των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων, των κοινοτήτων υποδοχής και των χωρών που φιλοξενούν σημαντικό αριθμό προσφύγων ή εκτοπισμένων ατόμων.

Παράρτημα II.Γ — Υποσαχάρια Αφρική

- 1) **Προώθηση της ανθρώπινης ανάπτυξης και της ισότητας των φύλων**
- α) **Στήριξη της ευρύτερης, συμπεριληπτικής και δίκαιης πρόσβασης σε εκπαίδευση, υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και προϊόντα υγειονομικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και της ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, και στήριξη της βελτίωσης της ποιότητας όλων των ανωτέρω· στήριξη της υγειονομικής, επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας και προώθηση της πρόσβασης σε ανθεκτικές στο κλίμα και ασφαλείς υπηρεσίες ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης αποβλήτων·**
- β) **Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της κοινωνικής προστασίας, της καθολικής υγειονομικής κάλυψης και της καταπολέμησης των ανισοτήτων, με εστίαση στα άτομα που βρίσκονται στις πλέον ευάλωτες καταστάσεις·**
- γ) **Προώθηση της ισότητας των φύλων, καθώς και των δικαιωμάτων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών σεξουαλικής και έμφυλης βίας, προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και των νέων, καθώς και των δικαιωμάτων των παιδιών, και καταπολέμηση της παιδικής εργασίας· στήριξη του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6·**
- δ) **Συμβολή στην ανθεκτικότητα των χωρών-εταίρων, στήριξη και ενίσχυση δράσεων με αντικείμενο το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης, την αντιμετώπιση των προκλήσεων αστάθειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών ανασυγκρότησης, και συμβολή στη μακροοικονομική σταθερότητα.**

- 1) Στήριξη της συμπεριληπτικής και βιώσιμης ανάπτυξης, **της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα**, της προώθησης της συνδεσιμότητας, του εμπορίου, [...]των αξιοπρεπών θέσεων εργασίας **και των επενδύσεων σε βασικές βιώσιμες υποδομές**.
- α) Στήριξη της βιωσιμότητας, της ασφάλειας, της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών και της συνδεσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των βιώσιμων και ασφαλών οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, και προώθηση της έξυπνης, συμπεριληπτικής και βιώσιμης κινητικότητας και της χρήσης βιώσιμων καυσίμων μεταφοράς·
- β) Ενίσχυση της ψηφιακής και διαστημικής οικονομίας, στήριξη δράσεων για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, προώθηση ασφαλών και αξιόπιστων ψηφιακών υποδομών, ενθάρρυνση της ανθρωποκεντρικής ψηφιακής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης και προστασίας των δεδομένων για ασφαλείς ροές δεδομένων, ανάπτυξη οικονομίας δεδομένων και οικονομίας TN, μεταξύ άλλων με τη στήριξη των οικοσυστημάτων καινοτομίας στον τομέα της TN· στήριξη της κυβερνοασφάλειας και της ανάπτυξης κυβερνοϊκανοτήτων·
- γ) Ενθάρρυνση της **βιώσιμης** ενεργειακής μετάβασης και προώθηση της **βιώσιμης** ενεργειακής ασφάλειας· επενδύσεις στην ενεργειακή συνδεσιμότητα και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· προώθηση της χρήσης καθαρών πηγών ενέργειας στη βιομηχανία και τις μεταφορές· προώθηση της πρόσβασης στην ενέργεια και της ενεργειακής απόδοσης·
- δ) Προώθηση εμπορικών, επιχειρηματικών και επενδυτικών ευκαιριών, **ιδίως**[...] για τις εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης[...], της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα **συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ**, της κανονιστικής σύγκλισης με τα πρότυπα της Ένωσης, της οικονομικής ολοκλήρωσης, της διαφοροποίησης **και της ασφάλειας** των αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς και της ανάπτυξης τοπικών και περιφερειακών βιώσιμων αξιακών αλυσίδων·
- ε) Στήριξη της εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, των εμπορικών συμφωνιών και της εφαρμογής τους·
- στ) Βελτίωση της ικανότητας της περιοχής να παράγει και να εξάγει βιώσιμα κρίσιμες πρώτες ύλες και εισροές, **με έμφαση στη βιωσιμότητα, την τοπική προστιθέμενη αξία και την ασφάλεια του εφοδιασμού**·

- ζ) [...]Βελτίωση του **μακροοικονομικού και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος**, με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων και την υποστήριξη της δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας·
- η) Ενθάρρυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της αξιοπρεπούς απασχόλησης, καθώς και της έρευνας και της καινοτομίας· **εντατικοποίηση της επιστημονικής συνεργασίας για τη στήριξη των διεθνών εργασιακών προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, και των διεθνών περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·**
- θ) Στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης και ευέλικτη ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες·
- ι) Προώθηση της χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις εντός της περιφέρειας και όσον αφορά την Ένωση[...]
- ια) **Κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική και ενεργειακή μετάβαση, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμου χρηματοδότησης.**

2) [...]

α) [...]

β) [...]

γ) [...]

δ) [...]

- 3) [...]Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν, προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- α) [...]Στήριξη του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών, της μείωσης κινδύνων και της κοινωνικής ανθεκτικότητας, με ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον ευάλωτες χώρες, όπως οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη·
- β) [...]Προώθηση [...]της πρόληψης και της μείωσης της ρύπανσης, μεταξύ άλλων στη θάλασσα, και διασφάλιση της προστασίας και της διατήρησης του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας καθώς και αποκατάσταση και βιώσιμη[...] διαχείριση των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των υδατικών συστημάτων, των γαιών, των δασών και των ωκεανών·
- γ) [...]Προώθηση[...] λύσεων που βασίζονται στη φύση για βιώσιμες υποδομές και πόλεις, και για βιώσιμη πράσινη, γαλάζια και κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της βιοοικονομίας[...].
- δ) Στήριξη της[...] βιώσιμης και ανθεκτικής γεωργίας και των βιώσιμων και ανθεκτικών συστημάτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων της [...]αγροοικολογίας και της αγροδοσοπονίας, της βιώσιμης αλιείας και της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας.

- 4) [...]Ενίσχυση της συνεργασίας σε όλες τις πτυχές της μετανάστευσης, της κινητικότητας και του αναγκαστικού εκτοπισμού
- α) [...]Πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού, και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων τους·
- β) Ενίσχυση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης της μετανάστευσης, βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων, της ποιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των συστημάτων θεωρήσεων, καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και προώθηση [...]της συνεργασίας για ασφαλή, αξιοπρεπή και αποτελεσματική επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη των αντικανονικών μεταναστών·
- γ) Στήριξη και προώθηση [...]της χρήσης νόμιμων διαύλων μετανάστευσης και κινητικότητας και ενθάρρυνση των συνεισφορών της διασποράς στην ανάπτυξη των χωρών καταγωγής·
- δ) [...]Στήριξη[...] των αιτούντων άσυλο, των προσφύγων, των εσωτερικά εκτοπισμένων και των ανιθαγενών, ιδίως των πλέον ευάλωτων μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, καθώς και των [...]κοινοτήτων υποδοχής τους, και προώθηση της πρόσβασής τους σε προστασία και βιώσιμες λύσεις, όπως, μεταξύ άλλων, ο οικειοθελής επαναπατρισμός, η τοπική ένταξη και η πρόσβαση σε οικειοθελή επανεγκατάσταση και συμπληρωματικές οδούς.

- 5) Προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χρηστής διακυβέρνησης
- α) Προστασία και προώθηση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των πλέον ευάλωτων, διαφύλαξη του χώρου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και στήριξη της ελευθερίας και του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης, **καθώς και διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες· καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό·**
 - β) Στήριξη του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της θεσμικής εποπτείας, της επιβολής του νόμου, καθώς και του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, της πρόληψης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και της παράνομης διακίνησης, συμπεριλαμβανομένων των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών·
 - γ) Ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, **συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου**, με ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των πλέον ευάλωτων·
 - δ) Προώθηση του σεβασμού των αρχών της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.
- 6) Συμβολή στη σταθερότητα, την ειρήνη και την ασφάλεια
- α) Προετοιμασία για κρίσεις, αναδυόμενες κρίσεις και καταστάσεις που έπονται κρίσεων και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους·
 - β) Στήριξη της [...]οικοδόμησης ειρήνης, της διαμεσολάβησης, της σταθερότητας και της πρόληψης των συγκρούσεων **και της δράσης κατά των ναρκών·**
 - γ) Αύξηση της σταθερότητας και της ασφάλειας μέσω της δικαστικής συνεργασίας, της καταπολέμησης της ατιμωρησίας, του οργανωμένου εγκλήματος, των κυβερνοαπειλών και των υβριδικών απειλών, της **ριζοσπαστικοποίησης**, του βίαιου εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας, **αύξηση της ασφάλειας στη θάλασσα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας·**
 - δ) Συμβολή στην πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης[...].

- ε) **Προώθηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.**
- 7) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων
- α) **Ενθάρρυνση της περιφερειακής και διαπεριφερειακής ολοκλήρωσης, συνεργασίας, εμπορίου, διαλόγου και πρωτοβουλιών, μεταξύ άλλων με μακροπρόθεσμο στόχο μια εμπορική συμφωνία ΑΕ-ΕΕ, η οποία θα στηρίζει το ενδοαφρικανικό εμπόριο και την αφρικανική ηπειρωτική ζώνη ελεύθερων συναλλαγών·**
- β) Προώθηση του διαλόγου πολιτικής με τον Οργανισμό Κρατών της [...]Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, την Αφρικανική Ένωση και τους περιφερειακούς οργανισμούς·
- γ) Προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και των προγραμμάτων συνεργασίας, κινητικότητας, αδελφοποίησης, ανταλλαγών και ανάπτυξης ηγετικών ικανοτήτων· προώθηση του ρόλου της πολιτιστικής πολυμορφίας σε όλες τις μορφές της και βελτίωση της συνεργασίας για τη διαφύλαξη, τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
- δ) Προώθηση της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των λαών με βάση κοινά συμφέροντα και ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων μέσω συνεργασίας στους τομείς του **κλίματος, της ειρήνης και ασφάλειας, της υγείας, της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, καθώς και της έρευνας και της καινοτομίας·**
- ε) [...]Ενίσχυση της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, **προώθηση της ουσιαστικής συμβολής της στη δημοκρατική διακυβέρνηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, διασφάλιση της συνεργασίας με τις τοπικές αρχές και τον ιδιωτικό τομέα και ενίσχυση των κρατικών και των τοπικών θεσμών και της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή τους·**
- στ) Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των χωρών-εταίρων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω στρατηγικής επικοινωνίας.

- 1) Στήριξη της συμπεριληπτικής και βιώσιμης ανάπτυξης, της αξιοπρεπούς απασχόλησης [...], του ψηφιακού μετασχηματισμού, **της οικονομικής ασφάλειας και των επενδύσεων σε βασικές βιώσιμες υποδομές**
- α) Στήριξη της βιωσιμότητας, της ασφάλειας, της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών και της συνδεσιμότητας των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, και προώθηση της έξυπνης και βιώσιμης κινητικότητας και της χρήσης βιώσιμων καυσίμων μεταφοράς, **μεταξύ άλλων διευκολύνοντας τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα**.
- β) Προώθηση εμπορικών, επιχειρηματικών και επενδυτικών ευκαιριών, **ιδίως**[...] μεταξύ άλλων για τις εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης[...], της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα **συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ**, της κανονιστικής σύγκλισης με τα πρότυπα της Ένωσης, της οικονομικής ολοκλήρωσης, της διαφοροποίησης των αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς και τοπικών και περιφερειακών βιώσιμων αξιακών αλυσίδων.
- γ) Ενίσχυση της περιφερειακής ενοποίησης, του ενδοπεριφερειακού εμπορίου και του διαλόγου τόσο μεταξύ επιχειρήσεων όσο και μεταξύ επιχειρήσεων και κυβερνήσεων, σε περιφερειακό και σε διαπεριφερειακό επίπεδο.
- δ) Προώθηση της χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις εντός της περιφέρειας και όσον αφορά την Ένωση.
- ε) Προαγωγή της ασφαλούς ψηφιακής και διαστημικής οικονομίας, στήριξη δράσεων για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, προώθηση ασφαλών και αξιόπιστων ψηφιακών υποδομών, ενθάρρυνση της ανθρωποκεντρικής ψηφιακής διακυβέρνησης, [...] **συμπεριλαμβανομένης** της ανάπτυξης σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης και προστασίας των δεδομένων για ασφαλείς ροές δεδομένων.
- στ) Διευκόλυνση και ενίσχυση των επενδύσεων σε κρίσιμες πρώτες ύλες και εισροές, βιώσιμες και ανταγωνιστικές πολιτικές για την εξόρυξη και την επεξεργασία ορυκτών **με έμφαση στη βιωσιμότητα, την τοπική προστιθέμενη αξία και την ασφάλεια του εφοδιασμού**.
- ζ) Στήριξη της εμπορικής πολιτικής της Ένωσης, των εμπορικών συμφωνιών και της εφαρμογής τους.

- η) Ενίσχυση της δίκαιης και συμπεριληπτικής μετάβασης στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία και προώθηση της ψηφιακής διακυβέρνησης και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, καθώς και της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων οικονομικών·
- θ) Προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της αξιοπρεπούς απασχόλησης, καθώς και της έρευνας και της καινοτομίας, με τη στήριξη των διεθνών εργασιακών **προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, και των διεθνών**[...] περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
- ι) Στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης και ευέλικτη ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες·
- ια) **Κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική και ενεργειακή μετάβαση, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμου χρηματοδότησης.**
- 2) Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- α) Προώθηση της προστασίας και της διατήρησης του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης και της αποκατάστασης των φυσικών πόρων, **της πρόληψης και της μείωσης της ρύπανσης, μεταξύ άλλων στη θάλασσα,** και της διατήρησης της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των υδατικών συστημάτων, των γαιών, των δασών και των ωκεανών·
- β) Προώθηση της βιώσιμης πράσινης, γαλάζιας και κυκλικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της βιοοικονομίας, των πράσινων και έξυπνων πόλεων και της πρόσβασης σε ανθεκτικές στο κλίμα και ασφαλείς υπηρεσίες ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης αποβλήτων·
- γ) Στήριξη της συνεργασίας για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων, τη βιώσιμη ενεργειακή μετάβαση και τη βελτίωση της περιφερειακής ενεργειακής συνδεσιμότητας, καθώς και προώθηση της πρόσβασης στην ενέργεια, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής απόδοσης· προώθηση της χρήσης καθαρών **και βιώσιμων** πηγών ενέργειας στη βιομηχανία και τις μεταφορές·

- δ) Στήριξη των περιφερειακών πρωτοβουλιών και των προσπαθειών και των σχεδίων των χωρών-εταίρων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών και τη μείωση των κινδύνων, προκειμένου να στηριχθούν οι δεσμεύσεις τους σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα, με ιδιαίτερη προσοχή στις πλέον ευάλωτες χώρες και ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη·
- ε) Διασφάλιση της επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας, της βιώσιμης και ανθεκτικής γεωργίας και της βιώσιμης αλιείας[...] **και υδατοκαλλιέργειας.**
- 3) Προώθηση της ανθρώπινης ανάπτυξης και της ισότητας των φύλων
- α) Στήριξη της ευρύτερης, **συμπεριληπτικής και ισότιμης** πρόσβασης σε εκπαίδευση, υπηρεσίες [...] **υγειονομικής περίθαλψης** και προϊόντα υγειονομικής χρήσης, **συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, της ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης,** και της διατροφής, και στήριξη της βελτίωσης της ποιότητας όλων των ανωτέρω·
- β) Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της κοινωνικής προστασίας, της καθολικής υγειονομικής κάλυψης και της καταπολέμησης των ανισοτήτων, με εστίαση στους πλέον ευάλωτους·
- γ) Προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και **των δικαιωμάτων του παιδιού**[...] και καταπολέμηση της παιδικής εργασίας, πρόληψη και [...] **καταπολέμηση όλων των μορφών σεξουαλικής και έμφυλης βίας· στήριξη και προστασία του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6·**
- δ) Συμβολή στην ανθεκτικότητα των χωρών-εταίρων, στήριξη και ενίσχυση δράσεων με αντικείμενο το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης, την αντιμετώπιση των προκλήσεων αστάθειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών ανασυγκρότησης [...], **και συμβολή στη μακροοικονομική σταθερότητα.**

- 4) Ενίσχυση της συνεργασίας σε όλες τις πτυχές της μετανάστευσης, της κινητικότητας και του αναγκαστικού εκτοπισμού, **συμπεριλαμβανομένων της επιστροφής και της επανεισδοχής**
- α) [...] **Πρόληψη** της αντικανονικής μετανάστευσης και της αναγκαστικής εκτόπισης **και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων τους, ιδίως σε συνεργασία με τις χώρες-εταίρους που φιλοξενούν σημαντικούς πληθυσμούς προσφύγων και/ή εκτοπισμένων**
 - β) Ενίσχυση όλων των πτυχών της διακυβέρνησης και της διαχείρισης της μετανάστευσης, βελτίωση της διαχείρισης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των συστημάτων θεωρήσεων, καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και προώθηση της συνεργασίας στο πλαίσιο της ασφαλούς, αξιοπρεπούς[...], βιώσιμης **και αποτελεσματικής** επιστροφής, επανεισδοχής και επανένταξης των αντικανονικών μεταναστών
 - γ) Στήριξη και προώθηση της χρήσης νόμιμων διαύλων μετανάστευσης και κινητικότητας και ενθάρρυνση των συνεισφορών της διασποράς στην ανάπτυξη των χωρών καταγωγής
 - δ) Στήριξη των αιτούντων άσυλο, των προσφύγων, των εσωτερικά εκτοπισμένων και των ανιθαγενών, ιδίως των πλέον ευάλωτων μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, καθώς και των κοινοτήτων υποδοχής τους, και προώθηση της πρόσβασής τους σε προστασία και βιώσιμες λύσεις, όπως, μεταξύ άλλων, ο οικειοθελής επαναπατρισμός, η τοπική ένταξη και η πρόσβαση σε **οικειοθελή επανεγκατάσταση** και συμπληρωματικές οδούς.
- 5) Προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της χρηστής διακυβέρνησης
- α) Στήριξη της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης, της διαφάνειας και της λογοδοσίας, προστασία του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς και της ατιμωρησίας, καθώς και ανεξάρτητα, αποτελεσματικά συστήματα απονομής δικαιοσύνης τα οποία υπόκεινται σε λογοδοσία
 - β) Στήριξη και διασφάλιση της συνεργασίας με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, **προώθηση της ουσιαστικής συμβολής τους στη δημοκρατική διακυβέρνηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη**· στήριξη της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, **διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες**, καθώς και ενδυνάμωση των νέων σε όλους τους τομείς πολιτικής και τις θεσμικές διαδικασίες

- γ) Προώθηση του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, των αρχών της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, με ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία όσων διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο.
- 6) Συμβολή στη σταθερότητα, την ειρήνη και την ασφάλεια
- α) Προετοιμασία για κρίσεις, αναδυόμενες κρίσεις και καταστάσεις που έπονται κρίσεων και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους·
- β) Στήριξη της [...]οικοδόμησης ειρήνης, της διαμεσολάβησης, της σταθερότητας και της πρόληψης των συγκρούσεων, δράση κατά των ναρκών και προώθηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια·
- γ) Αύξηση της σταθερότητας και της ασφάλειας μέσω της δικαστικής συνεργασίας, της οικονομικής ασφάλειας, της ασφάλειας στη θάλασσα, της καταπολέμησης των υβριδικών απειλών και των κυβερνοαπειλών, της παραπληροφόρησης, της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης, της ριζοσπαστικοποίησης, του βίαιου εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας·
- γ-α) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων στον τομέα της ασφάλειας για την προώθηση μιας περιφερειακής αρχιτεκτονικής ασφάλειας βάσει του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας·
- δ) Συμβολή στην πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης.
- 7) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων
- α) Ενθάρρυνση της ενοποίησης, της συνεργασίας, του διαλόγου και των πρωτοβουλιών σε περιφερειακό και σε διαπεριφερειακό επίπεδο·
- β) Προώθηση του διαλόγου πολιτικής με τον Οργανισμό Κρατών της [...]Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού·
- γ) Προώθηση του ρόλου του πολιτισμού και του διαπολιτισμικού διαλόγου, καθώς και της πολιτιστικής πολυμορφίας σε όλες τις μορφές της και βελτίωση της συνεργασίας για τη διαφύλαξη, τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς·

- δ) Προώθηση της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των λαών με βάση κοινά συμφέροντα και ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων μέσω συνεργασίας στους τομείς **της υγείας**, της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, της έρευνας και της καινοτομίας·
- ε) [...] **Ενίσχυση** της συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, τις τοπικές αρχές και τον ιδιωτικό τομέα και ενίσχυση των κρατικών και των τοπικών θεσμών και της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή τους·
- στ) Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των χωρών-εταίρων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω στρατηγικής επικοινωνίας.

Παράρτημα II.E — Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική

- 1) Προώθηση του θεματολογίου δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης για βιώσιμη ανάπτυξη
 - α) Ανάπτυξη τοπικής προστιθέμενης αξίας και διπεριφερειακών αξιακών αλυσίδων, [...] μεταξύ άλλων όσον αφορά την καθαρή και **βιώσιμη** ενέργεια και τις κρίσιμες πρώτες ύλες και εισροές [...], τη συμπεριληπτική και βιώσιμη ανάπτυξη, **το εμπόριο, την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα περιλαμβανομένων των ΜΜΕ**, την προώθηση της ανάπτυξης βιώσιμων αλυσίδων παραγωγής και αξίας, την έρευνα και καινοτομία, καθώς και την αξιοπρεπή απασχόληση, με βάση την ευρωπαϊκή τεχνολογία και σκοπό τη διαφοροποίηση των οικονομιών, **και στήριξη των διεθνών εργασιακών προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, και των διεθνών περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα**·
 - β) Μόχλευση επενδύσεων που βασίζονται σε αξίες, για την κάλυψη των αναγκών σε υποδομές στο πλαίσιο μιας κλιματικά ουδέτερης, ανθεκτικής και θετικής για τη φύση οικονομίας που πληροί υψηλά περιβαλλοντικά, κοινωνικά και σχετικά με τη διακυβέρνηση πρότυπα·
 - γ) Ανάπτυξη βιώσιμης χρηματοδότησης για την προσέλκυση διεθνών επενδυτών και προώθηση πράσινων επενδύσεων·
 - γ-α) **Κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική και ενεργειακή μετάβαση, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμου χρηματοδότησης**·

- δ) Προώθηση της δίκαιης μετάβασης σε μια βιώσιμη πράσινη, γαλάζια, ψηφιακή και κυκλική οικονομία, στήριξη της απανθρακοποίησης και της αποδοτικής χρήσης των πόρων στους τομείς της γεωργίας, των μεταφορών, της δασοκομίας και της ενέργειας, με παράλληλη στήριξη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·
- ε) Στήριξη της βιωσιμότητας, της ασφάλειας, της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών, της συνδεσιμότητας των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών, και της χρήσης βιώσιμων καυσίμων μεταφοράς·
- στ) Βελτίωση της παραγωγικής και εξαγωγικής ικανότητας της περιοχής όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες **με έμφαση στη βιωσιμότητα, την τοπική προστιθέμενη αξία και την ασφάλεια του εφοδιασμού**[...].
- ζ) Προώθηση της μείωσης της ρύπανσης και προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση και διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των οικοσυστημάτων, όπως των υδατικών συστημάτων, των γαιών, των δασών και των ωκεανών· ανάπτυξη βιώσιμων συστημάτων τροφίμων **και διατροφής, πρόσβαση σε ανθεκτική στο κλίμα και ασφαλή παροχή νερού και αποδοτική χρήση των υδάτων**, βιώσιμη αλιεία **και υδατοκαλλιέργεια**, λύσεις που βασίζονται στη φύση, καταπολέμηση της απώλειας δασών και βιοποικιλότητας·
- η) Προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και της **αξιόπιστης**, ασφαλούς και ανθεκτικής στις κυβερνοαπειλές ψηφιακής συνδεσιμότητας, μεταξύ άλλων για τη συρρίκνωση του ψηφιακού χάσματος και του χάσματος μεταξύ των φύλων, προαγωγή της διαστημικής οικονομίας, της προστασίας και της ασφάλειας των ροών δεδομένων και της χρήσης διαστημικών δεδομένων, σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ·
- θ) Στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης και ευέλικτη ανταπόκριση στις οικονομικές προκλήσεις και ευκαιρίες·
- ι) Προώθηση δίκαιων μεταβάσεων και συμπεριληπτικών κοινωνιών, αντιμετώπιση των ανισοτήτων σε όλες τις μορφές τους, ενίσχυση της οικονομικά προσιτής και ισότιμης πρόσβασης στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και καθολική πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνική προστασία·
- ια) Ενθάρρυνση της **βιώσιμης** ενεργειακής μετάβασης και προώθηση της **βιώσιμης** ενεργειακής ασφάλειας· επενδύσεις στην ενεργειακή συνδεσιμότητα και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· προώθηση της χρήσης [...] **βιώσιμων** πηγών ενέργειας στη βιομηχανία και τις μεταφορές.

- 2) Ανάπτυξη κοινού εμπορικού και επενδυτικού θεματολογίου ΕΕ–ΛΑΚ
- α) Βελτίωση των συνθηκών για βιώσιμες επενδύσεις και ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, μέσω ενός πιο ευνοϊκού επιχειρηματικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος, της προώθησης επιχειρηματικών και επενδυτικών ευκαιριών, **ιδίως**[...] για τις εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης[...], και της κανονιστικής σύγκλισης με τα πρότυπα της Ένωσης·
 - β) Διευκόλυνση του εμπορίου αγαθών τα οποία υπόκεινται στις νομοθεσίες που σχετίζονται με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ·
 - γ) Διευκόλυνση των κοινών επιχειρήσεων, των εξαγωγών και της δημιουργίας αξιοπρεπών θέσεων εργασίας [...] **από τις ΜΜΕ**·
 - δ) Διασφάλιση της εφαρμογής των εμπορικών συμφωνιών και των συμφωνιών σύνδεσης, μεταξύ άλλων μέσω τεχνικής βοήθειας και συμμετοχής των επιχειρήσεων·
 - ε) Προώθηση της χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις εντός της περιφέρειας και όσον αφορά την Ένωση.
- 3) Ενίσχυση της δικαιοσύνης, της ασφάλειας των πολιτών και της καταπολέμησης του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος και συμβολή στη σταθερότητα, την ειρήνη και την ασφάλεια
- α) Στήριξη της συνεργασίας και του συντονισμού για την αντιμετώπιση του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος και των χρηματοοικονομικών ροών που προκύπτουν από αυτό, δημιουργία γεφυρών μεταξύ των δικαστικών αρχών και των θεσμικών οργάνων για την ασφάλεια, με βάση τη σύγκλιση και την εναρμόνιση των πολιτικών και των πράξεων σχετικά με το κράτος δικαίου·
 - β) Ενίσχυση των ικανοτήτων των χωρών-εταίρων όσον αφορά την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των απειλών κατά της ασφάλειας και των κυβερνοαπειλών και καλύτερη προστασία των πολιτών και των πλέον ευάλωτων·
 - γ) Ενίσχυση των ικανοτήτων των χωρών-εταίρων όσον αφορά τη διασφάλιση των αξιακών αλυσίδων και της εφοδιαστικής·
 - δ) Προετοιμασία για κρίσεις, αναδυόμενες κρίσεις και καταστάσεις που έπονται κρίσεων και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους·

- ε) Στήριξη της [...]οικοδόμησης ειρήνης, της διαμεσολάβησης, της σταθερότητας και της πρόληψης των συγκρούσεων, **δράση κατά των ναρκών** και ενίσχυση της διπεριφερειακής [...]εταιρικής σχέσης για την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη·
- στ) Ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας, **συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στη θάλασσα**, μέσω της καταπολέμησης των υβριδικών απειλών και των κυβερνοαπειλών, της ατιμωρησίας, της διαφθοράς, της παράνομης διακίνησης, **της παράνομης οικονομίας**, του βίαιου εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας·
- ζ) Συμβολή στην πρόληψη της καταστρατήγησης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης[...].
- η) **Προώθηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.**
- 4) Προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανθρώπινης ανάπτυξης, **της ισότητας των φύλων**, της δημοκρατίας, **της χρηστής διακυβέρνησης** και του κράτους δικαίου
- α) Προστασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων **και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου**, με ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των **ατόμων** που βρίσκονται στις πλέον ευάλωτες **καταστάσεις**, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της λογοδοσίας, καθώς και πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς, μεταξύ άλλων σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα·
- β) Προώθηση της ισότητας των φύλων και των δικαιωμάτων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, πρόληψη και [...]καταπολέμηση όλων των μορφών **σεξουαλικής και έμφυλης βίας**, καθώς και ενδυνάμωση των νέων σε όλους τους τομείς πολιτικής και τις θεσμικές διαδικασίες· **στήριξη του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6·**

- γ) Διαφύλαξη του χώρου της κοινωνίας των πολιτών, **προώθηση της ουσιαστικής συμβολής της στη δημοκρατική διακυβέρνηση και τη βιώσιμη ανάπτυξη**, και στήριξη της ελευθερίας και του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης, και **διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες και καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό**.
- δ) Στήριξη της ευρύτερης **συμπεριληπτικής και δίκαιης** πρόσβασης σε εκπαίδευση, υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και προϊόντα υγειονομικής χρήσης και της βελτίωσης της ποιότητάς τους, **συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και της ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης** καθώς και στήριξη της επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας, της πρόσβασης σε ανθεκτική στο κλίμα και ασφαλή ύδρευση, αποδοτική χρήση των υδάτων, αποχέτευση χωρίς αποκλεισμούς και υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων, με παράλληλη προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και **των δικαιωμάτων του παιδιού [...]** και καταπολέμηση της παιδικής εργασίας.
- ε) Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της κοινωνικής προστασίας και της καταπολέμησης των ανισοτήτων, με εστίαση στους πλέον ευάλωτους.
- στ) Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της **κινητικότητας των ανθρώπων και της διαχείρισης** της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένης [...]της **καταπολέμησης** της παράνομης διακίνησης μεταναστών [...]και της **εμπορίας** ανθρώπων [...], **καθώς και προώθηση της συνεργασίας για ασφαλή, αξιοπρεπή, βιώσιμη και αποτελεσματική επιστροφή, επανεισδοχή και επανένταξη**.
- ζ) Συμβολή στην ανθεκτικότητα των χωρών-εταίρων, στήριξη και ενίσχυση δράσεων με αντικείμενο το πλέγμα ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης, την αντιμετώπιση των προκλήσεων αστάθειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών ανασυγκρότησης [...], και **συμβολή στη μακροοικονομική σταθερότητα**.
- 5) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων
- α) Προώθηση της διπεριφερειακής εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΛΑΚ.
- β) Ενθάρρυνση της ενοποίησης, της συνδεσιμότητας και της συνεργασίας σε περιφερειακό και σε διαπεριφερειακό επίπεδο.
- γ) Προώθηση του διαλόγου πολιτικής με τον Οργανισμό Κρατών της [...]Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

- δ) Προώθηση του ρόλου του πολιτισμού και του διαπολιτισμικού διαλόγου, καθώς και της πολιτιστικής πολυμορφίας σε όλες τις μορφές της και βελτίωση της συνεργασίας για τη διαφύλαξη, τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
- ε) Προώθηση της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ των λαών με βάση κοινά συμφέροντα και ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων μέσω συνεργασίας στους τομείς **της υγείας**, της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, της έρευνας και της καινοτομίας·
- στ) Εξασφάλιση συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών, τις τοπικές αρχές και τον ιδιωτικό τομέα και ενίσχυση των κρατικών και των τοπικών θεσμών και της αποτελεσματικής λειτουργίας τους, σύμφωνα με την αντίστοιχη εντολή τους·
- ζ) Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της αντίληψης των χωρών-εταίρων σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω στρατηγικής επικοινωνίας.

Παράρτημα II.ΣΤ — Παγκόσμιος πυλώνας

1) Στήριξη της ανθρώπινης ανάπτυξης

- α) Πρόληψη και καταπολέμηση των **παγκόσμιων** απειλών κατά της υγείας, όπως οι πανδημίες και η μικροβιακή αντοχή, **εφαρμογή της προσέγγισης «Μία υγεία»**, ενίσχυση των συστημάτων υγείας και της ισότητας στον τομέα της υγείας, προώθηση της καθολικής υγειονομικής κάλυψης και **στήριξη του πλήρους ελέγχου όλων των ατόμων επί** της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας τους και των συναφών δικαιωμάτων τους, **σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6**·
- β) Στήριξη της συμπεριληπτικής, δίκαιης και ποιοτικής **εκπαίδευσης**, **συμπεριλαμβανομένων της ολοκληρωμένης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης** και των σχετικών δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω παγκόσμιων πρωτοβουλιών και έρευνας·
- γ) Προώθηση της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και αντιμετώπιση των ανισοτήτων· **καταπολέμηση κάθε μορφής σεξουαλικής και έμφυλης βίας**·
- δ) Προστασία των παιδιών και των νέων, προώθηση της συμμετοχής και της ενδυνάμωσης των νέων και ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία·

- ε) Καθοδήγηση και συμβολή στο παγκόσμιο θεματολόγιο για τη διακυβέρνηση της μετανάστευσης και του αναγκαστικού εκτοπισμού και στήριξη των σχετικών δεσμεύσεων της Ένωσης·
- στ) Συμβολή στο παγκόσμιο θεματολόγιο σχετικά με την αξιοπρεπή εργασία για όλους, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης των διεθνών εργασιακών προτύπων, **συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργασιακών προτύπων της ΔΟΕ, και των διεθνών περιβαλλοντικών προτύπων, καθώς και των αρχών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα**, και καθολική κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη.
- 2) Προώθηση της δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης για βιώσιμη ευημερία
- α) Επιτάχυνση της δίκαιης μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική, βιώσιμη πράσινη, γαλάζια και κυκλική οικονομία, μεταξύ άλλων με τη στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών·
- β) Ενίσχυση της παγκόσμιας διακυβέρνησης και των γνώσεων όσον αφορά το κλίμα, **τη βιοποικιλότητα**, τα τρόφιμα και τη γεωργία, το περιβάλλον, τους φυσικούς πόρους και τους ωκεανούς, καθώς και στήριξη των παγκόσμιων δημόσιων αγαθών·
- γ) Επιτάχυνση του **συμπεριληπτικού σχεδιασμού και** της εκδίπλωσης προσβάσιμης, οικονομικά προσιτής, συμπεριληπτικής, βιώσιμης, ασφαλούς [...] **και αξιόπιστης** ψηφιακής συνδεσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της δορυφορικής συνδεσιμότητας, και προώθηση της ανθρωποκεντρικής και ασφαλούς ψηφιακής οικονομίας και παγκόσμιας διακυβέρνησης·
- δ) Προώθηση της βιώσιμης χρηματοδότησης, των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, **της κινητοποίησης της ιδιωτικής χρηματοδότησης**, των βιώσιμων και ανθεκτικών αξιακών αλυσίδων, της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς, καθώς και στήριξη της εμπορικής πολιτικής και της οικονομικής ασφάλειας της Ένωσης σε πολυμερή πλαίσια.
- 3) Προώθηση και προστασία της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου
- α) [...] **Προστασία και προώθηση** των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, προώθηση των αρχών της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, προστασία και ενίσχυση ενός ευνοϊκού χώρου για την κοινωνία των πολιτών, μεταξύ άλλων με την ενδυνάμωση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικτύων τους παγκοσμίως·

- β) **Προστασία, προώθηση και** στήριξη της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων της ουσιαστικής εκπροσώπησης και **της συμπεριληπτικής** συμμετοχής, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη αποστολών παρατήρησης [...] **εκλογών και αποστολών μετεκλογικής παρακολούθησης** της ΕΕ·
- γ) Αντιμετώπιση των απειλών κατά της δημοκρατίας, μεταξύ άλλων της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό και της παραπληροφόρησης, και στήριξη και **προώθηση των ελεύθερων και ανεξάρτητων** μέσων ενημέρωσης, και **διευκόλυνση της πρόσβασης σε αξιόπιστες πληροφορίες**·
- δ) Στήριξη και προστασία του κράτους δικαίου και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων **του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου** μεταξύ άλλων μέσω διεθνών μηχανισμών απονομής δικαιοσύνης και μηχανισμών διαφάνειας και λογοδοσίας[...]·
- ε) Ενίσχυση του παγκόσμιου και των πολυμερών συστημάτων, διαδικασιών και αρχιτεκτονικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- 4) Συμβολή στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση κρίσεων
- α) Στήριξη της ειρήνης, της σταθερότητας και της πρόληψης των συγκρούσεων μέσω της πρόβλεψης, της ανάλυσης των συγκρούσεων, της έγκαιρης προειδοποίησης, της οικοδόμησης ειρήνης, της διαμεσολάβησης και του διαλόγου·
- β) Αντιμετώπιση των παγκόσμιων απειλών, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών και των διαστημικών απειλών και των κυβερνοαπειλών, και προώθηση της ασφάλειας στη ναυτιλία και την αεροπορία·
- γ) Ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας, μέσω πολυμερών πρωτοβουλιών κατά της τρομοκρατίας, της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού, καθώς και μέσω της παγκόσμιας συνεργασίας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης[...], του οργανωμένου εγκλήματος, **της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων**·
- δ) Μετριασμός των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων·
- ε) Στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων που ενδέχεται να έχουν αποσταθεροποιητικό αντίκτυπο στην ειρήνη και την ασφάλεια·

στ) Στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στον περιορισμό της χρήσης ορυκτών και άλλων φυσικών πόρων για τη χρηματοδότηση συγκρούσεων και στην πρόληψη σχετικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κινδύνων στις αλυσίδες εφοδιασμού[...].

ζ) **Προώθηση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα των ειρηνευτικών διαδικασιών, της πρόληψης των συγκρούσεων και της ανασυγκρότησης μετά από συγκρούσεις μέσω της εφαρμογής του θεματολογίου για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια.**

5) Ενίσχυση των εταιρικών και των στρατηγικών σχέσεων

α) Προάσπιση της πολυμέρειας και των πολυμερών συμφωνιών και συμμετοχή σε παγκόσμιες εταιρικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης και αναπτυξιακής αρχιτεκτονικής·

β) Στήριξη παγκόσμιων πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών, της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της φοροδιαφυγής·

γ) Ενίσχυση των θεσμικών και επιχειρησιακών ικανοτήτων των δικτύων τοπικών αρχών και των αναπτυξιακών συμμαχιών της Ευρώπης και των χωρών-εταίρων·

δ) Ενίσχυση των ικανοτήτων που διαθέτουν τα δίκτυα, οι πλατφόρμες και οι συμμαχίες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών της Ευρώπης και των χωρών-εταίρων και διατήρηση των εταιρικών σχέσεων με αυτά, με σκοπό τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη συμμετοχή των πολιτών και τη δράση της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων στην Ένωση·

ε) Συμμετοχή σε δραστηριότητες δημόσιας διπλωματίας **και παγκόσμιας παιδείας**, για την προώθηση του διαλόγου και της αλληλοκατανόησης.